

Länsstyrelsen i Gotlands län

LIVSMILJÖENHETEN – RAPPORT NR 3 1999

Sphagnum på Gotland

Vitmossobservationer

1983-1996

Sphagnum på Gotland

Vitmossobservationer 1983-1996

STIG HÖGSTRÖM

Omslagsbilden: En stor tuva tallvitmossa, *Sphagnum capillifolium*, i det vidsträckta källmyrområdet Bluttmo, Bunge. Denna tuva kan vara 600 år gammal om man räknar med en jämn tillväxt på 1 m² vitmossa per 15 år. Foto den 26 augusti 1999: Stig Högström.

ISSN 1403-8439

LÄNSSTYRELSEN I GOTLANDS LÄN – LIVSMILJÖENHETEN – VISBY 1999

Innehåll

Inledning	5
Natur och klimat	6
Material och metoder	6
Resultat	
<i>Areal</i>	7
<i>Tuvor</i>	8
<i>Tillväxt</i>	8
<i>Naturtyper</i>	9
<i>pH</i>	10
<i>Substrat</i>	11
<i>Humusskikt</i>	11
<i>Kärlväxter som växer direkt i vitmossan</i>	11
<i>Sporhus</i>	13
<i>Regional fördelning</i>	13
Öland, Gotland och Ösel	14
Naturvårdsvärdering	15
Hot	16
Diskussion	17
Tack	18
Litteratur	19
<i>Bilagor</i>	
1. Kommenterad artlista	22
2. Tillväxt av enskilda tuvor	25
3. pH i vitmossor 1990	27
4. pH i sjöar 1995	29
5. pH, procentuell fördelning i vitmossa och i våtmarker	30
6. Kärlväxter i vitmossa	31
7. Antal vitmosstuvor	34
8. Utbredningskartor	42
9. Register över Gotlands <i>Sphagnum</i> -lokaler	50
10. Lokalbeskrivningar	56
11. Kartor	157

Inledning

Det har funnits vitmossor på Gotland i minst 3 000 år. Detta har man kunnat påvisa genom borrhning i torven i högmossor. Där har de äldsta vitmossorna påträffats i lager som bildats under den mellersta bronsåldern (Lundqvist 1940a:107). Men vitmossorna har aldrig kunnat etablera sig på Gotland som på fastlandet. Den areal som mätts upp på marken är mycket liten, mindre än 0,03 km² tillsammans, en bråkdel av öns landareal på över 3 000 km².

Huvudorsaken till den ringa förekomsten torde vara Gotlands kalkrika jordmån och mineralrika vatten. Vitmossorna kan inte överleva i direkt kontakt med vatten med höga pH-värden. Det finns i mossans cellulosaväggar inbyggda polyuronsyror. I kontakt med ett basiskt ämne som kalk neutraliseras syrorna och mossorna förstörs. Detta kan man se exempel på ute i naturen på Gotland, då en vitmosstuva etablerat sig i kanten av en vät, som under en nederbördsrik vinter med högt vattenstånd delvis står under vatten. I den del som stått under vatten med högt pH blir tuvan svartbrun och död.

I huvudsak är det en fientlig värld som möter vitmossornas försök till kolonisation. Nedfall av sporer är uppenbarligen resultatlöst, utom i enstaka fall då sporer hamnar på gynnsamma ställen, t ex i de fåtaliga högmossorna, i fuktigt sandområde (sand med låg kalkhalt), i ihåliga stubbar med surt regnvatten (pH 4,3 uppmätt), på flata gråstenar i fuktigt område. Vitmossorna kan sedan själva förbättra sin närmiljö genom att verka försurande, d v s pH-sänkande (se t ex Andersson 1987:5).

Vitmossorna känner man ofta igen vid ett första ögonkast. De har huvuden, som små bollar, något som de är ensamma om bland mossorna. Andra kännetecken är att grenarna längs stammen är samlade i knippen. Speciellt för vitmossorna är också förekomsten av två slags celler, klorofyllceller och hyalinceller. De senare saknas hos andra mossor, och har den egenskapen att de snabbt kan suga i sig vatten, upp till 25 gånger sin torrsvikt (Vitt, Crum & Snider 1975). Tack vare detta kan vitmossorna hålla sig fuktiga länge, även vid långvarig torka.

I dag räknar man med omkring 150 arter vitmossa (Hill 1990), varav 45 i Sverige (Söderström, Hedenäs & Hallingbäck 1992). De nordiska arterna har i regel en boreal cirkumpolär utbredning, d v s de växer i norra Europa, norra Asien, Japan, Kanada, norra USA och på Grönland.

En del arter har en än vidare förekomst. Tar man t ex ett alkärr på Fårö på norra Gotland, kan man där utöver de boreala arterna också påträffa arter som finns i Afrika, på Java, Nya Zeeland och på Eldlandet (enligt utbredningsuppgifter hos Nyholm 1981 och Crum 1984).

Den äldste uppgiften om vitmossa på Gotland är från Linnés dagbok den 7 juli 1741 då han i Grötlingbo antecknade: "Huscurer emot swulne och ædemateuse ben war Källmossa eller *Sphagnum palustre molle* kokat med öhl och omlagt" (Linné 1745). Denna vitmossa avser kanske dagens *S. capillifolium*. Crum (1984) anför under denna art en första synonym: *S. palustre molle deflexum*, *squamis capillaceis* Dill., Hist. Musc. 243. 1741, som liknar Linnés anförda namn. Ytterligare ett vitmossfynd från 1700-talet finns från Gotland, *S. capillifolium* 1799, utan ortsangivelse (Wahlenberg 1806).

Under 1800-talet blomstrade bryologiska studier på Gotland. Insamlingar av vitmossor gjordes av Afzelius (1840-talet), Cleve, Hartman, S. O. Lindberg (1850-talet), Zetterstedt, Scheutz, Lindman (1870-talet), K. Johansson, Östman, Matson, Wennersten, Ahlfvengren och Vestergren (1890-talet) (Högström 1987). Vid 1900-talets början var 12 arter funna av de 16 som var kända 1983, då jag började min inventering. När jag avslutade inventeringen 13 år senare var 28 arter påträffade på ön.

Natur och klimat

Som bakgrund till vitmossornas förekomst på Gotland skall nämnas något om öns natur och klimat. Öns areal uppgår till 3 172 km², varav 41% skog och 4% våtmarker (SCB 1979). Tallen är det dominerande trädslaget i skogen. Det totala virkesförrådet har beräknats bestå av 72% tall, 18% gran och 10% lövträd (Gotlands kommun 1993).

Medeltemperaturen (Visby) under den kallaste månaden, februari är -1,8 ° och under den varmaste månaden, juli +16,3 °. Årsnederbörden är låg, drygt 500 mm i medeltal (SMHI 1992). I vissa kustnära trakter ligger nederbörden t o m under 400 mm per år (Pershagen 1951). Gotland (och Öland och en smal remsa av Smålands ostkust) har den lägsta humiditeten i landet, humiditetstal < 24 (Ångström 1958).Antalet frostdagar uppgår till 50-100 under vintern.

Det har varit flera milda och snöfattiga vintrar under min inventeringsperiod, vilket har medfört att jag kunnat hitta *Sphagnum* under årets alla månader, även under vintern, t ex 18 nya lokaler i december, 21 nya i januari och 18 nya i februari.

Material och metoder

Under åren 1983-1996 har jag företagit botaniska exkursioner över hela Gotland. Öns alla 92 socknar har besökts. Urvalet av exkursionsmål styrdes i starten av herbarie- och litteraturuppgifter (sedermera sammanställt, Högström 1987). Samtidigt började jag att undersöka tips från dagens botanister och började också söka på egen hand, något som skedde både slumpmässigt och styrt av kartstudier (t ex topografiska kartan jämfört med den geologiska).

Från ca 75 litteratur- och herbarieuppgifter har jag fått 50 av mina vitmosslokaler, upptäckta av 23 botanister, med P. C. Afzelius, K. Johansson och Bengt Pettersson som de främsta bidragarna. Av gamla lokaler har jag inte kunnat återfinna ca 25. Flera växtplatser har dikats ut helt eller delvis, som Grindhammars träsk i Fleringe, Brutmyr i Hejnum, Bingeträsk i Martebo och Lauhagemyr i Stenkyrka, på vilka jag letat förgäves. Tre Visby-lokaler har uppenbarligen strukit med vid väg- och husbyggen och andra exploateringar. En förekomst i Tingstäde träsk har dränkts vid en permanent vattenståndshöjning, som företagits i avsikt att skapa en badsjö (Högström 1985b). Den klassiska mosslokalen i Kräklingbo, källan Fattigmannen, har förstörts genom vägomläggning, dikning och skogsavverkning (Högström 1996b). En stor *Sphagnum*-tuva som hade inplanterats av "karlsökungen" Willy Wöhler på Stora Karlsö, har dött ut (Persson 1944). Det finns också lokaler som jag inte vet om jag hittat, då de endast angivits med sockennamn, som "Hejde", "Klinte", "Othem" och "Sanda".

Inte mindre än 28 botanister och naturintresserade gotlänningar har meddelat mig nya vitmosslokaler som de upptäckt eller fått kännedom om. Samtliga tackas varmt för denna värdefulla hjälp! Särskilt måste framhållas Jörgen Petersson, som upptäckt omkring 50 nya lokaler över hela ön. Bengt Sturevik har bidragit med ca 30 lokaler, speciellt på Fårö och Gotska Sandön. Många nya lokaler har också upptäckts av Arne Pettersson, Magnus Martinsson, Bo Göran Johansson, Karin Wågström, Rolf Jacobson, Bengt Larsson, Ingrid Engquist, Gun Ingmansson, Göran Jakobsson, Lars-Åke Pettersson, Sylve Häglund, Torbjörn Lindell och Karl-Johan Larsson. Själv har jag upptäckt omkring 130 nya vitmosslokaler.

Jag har insamlat talrika prov från varje lokal och har efter examinering sparat minst ett prov av varje art från varje lokal, vilket innebär en samling på drygt 1 100 kollekt. Dessa kommer att översändas till Naturhistoriska riksmuseet, Stockholm. Jag fick under de första åren ovärderlig

hjälp med bestämningar och kontroller av Bodil Lange, Köpenhamns universitet. Som främsta litteratur vid bestämning av arterna har jag använt Bodil Langes bladnyckel (Lange 1982). Som komplement har jag nyttjat Malmer (1966), Sjörs (1977), Nyholm (1981), Andersson (1989) och också en del utländsk litteratur.

Till en början ställde arternas stora variationer i färg och storlek och allmänna utseende till problem. Dessa variationer beror på att olika faktorer påverkar vitmossornas utseende, fuktighet förorsakar grov växt, torra spädhet, ljus ger korta internoder (och därigenom tätt ställda grenknippen), direkt solljus verkar vara en förutsättning för bildandet av röda och bruna färgämnen (Sjörs 1967). Otypiska mossor har också ställt till problem, se t ex *S. centrale* och *S. cuspidatum* i bilaga 1. Till svårigheterna hör också att det kan finnas vitmossor som kan vara hybrider (Cronberg 1988).

Jag har mätt storleken på enskilda tuvor av vitmossor, och då valt ut sådana som jag bedömt möjliga att senare kunna återfinna för förnyad mätning. På varje tuva har jag tagit två mått, den maximala längden och den maximala bredden, mätt vinkelrätt mot varandra, på större tuvor markerade med fyra pinnar (fr o m 1996 med fyra blomsterpinnar på var och en av de 72 tuvor som mättes detta år). Medeltalet på förändringarna av dessa två diametrar har tagits som ett mått på ökningen i centimeter per år.

pH-mätningar i fält har skett med fickmätaren "pHep", Hanna Instruments. Den uppges ha en noggrannhet på $\pm 0,2$ pH-enheter. Vid tidigare egen användning har den visat t o m större noggrannhet (Högström 1989b:23, 39-40). Före användandet av mätaren har jag i regel kalibrerat den med hjälp av lösningar, pH 4,0 och 7,0 från Lantbrukskemiska stationen, Visby.

De svenska namnen på kärlväxter i denna redovisning är de som används i "Den nordiska floran" (Mossberg, Stenberg & Ericsson 1992).

Resultat

Under inventeringen fann jag 28 arter vitmossa på 374 lokaler. Tidigare var 16 arter på ca 75 lokaler kända i litteratur och herbarier (Högström 1987). I tabell 1 förtecknas de vitmossarter som har påträffats på Gotland under årens lopp.

Av tabellen framgår också de olika arternas talrikhet (antal lokaler för varje art). I jämförelse med andra växtgrupper (som kärlväxter, lavar, svampar, som har en majoritet allmänna arter) skiljer sig vitmossorna från dessa genom att antalet vanliga arter är få och att de sällsynta är många.

Areal

Arealen vitmossa blev som tidigare nämnts ringa, totalt 0,03 km² för alla lokalerna tillsammans. Det motsvarar ca 75 m² per lokal i genomsnitt. Arealen skogsmark, våtmark etc över vilken vitmossorna är spridda blev drygt 4,8 km².

Vitmossarealen har jag fått fram genom mätning och noggrann skattning (kvadratmeter för kvadratmeter med ögonmått) på varje lokal i fält. Den areal skogsmark etc över vilken vitmossan är spridd har jag översiktligt mätt upp på ekonomiska kartan

Tabell 1. Förteckning över vitmossor funna på Gotland.

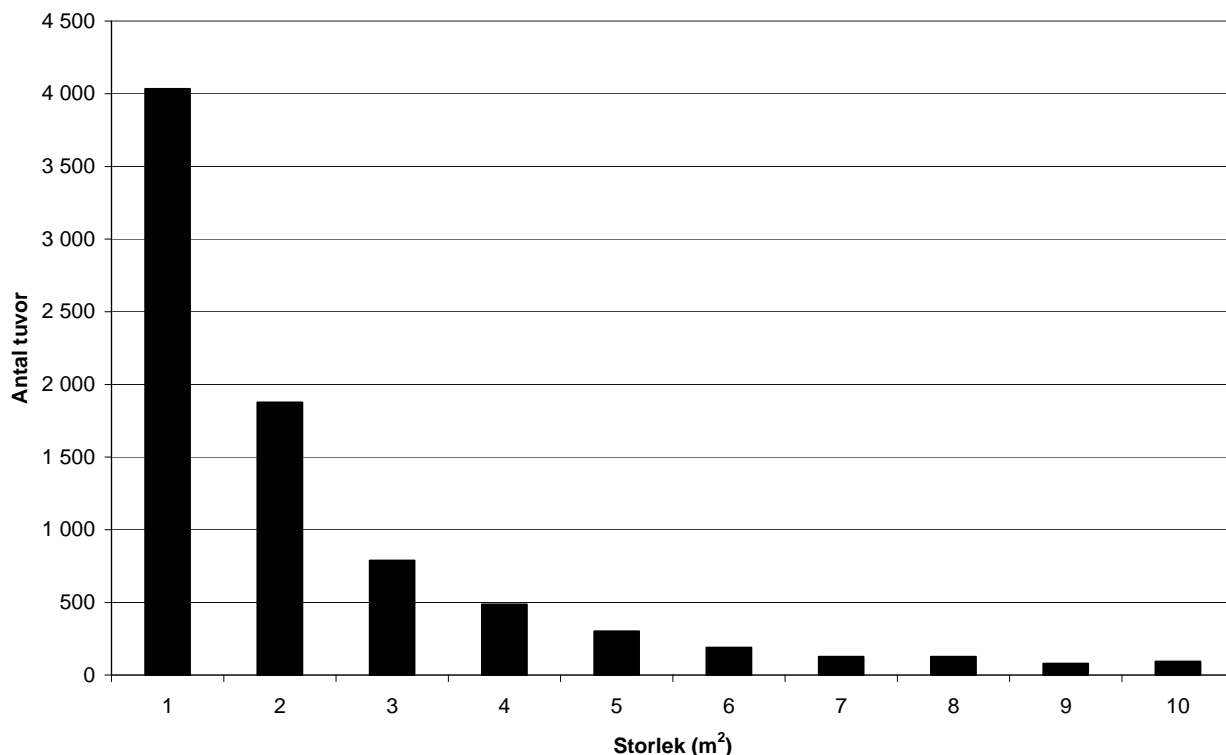
Art	Antal lokaler	Första fynd
<i>S. angustifolium</i> (Russ.) C. Jens.	36	1912. Hellvi, Storholmen. E. Haglund
<i>S. auriculatum</i> Schimp.	8	1985. Fårö, Ullahau. S. Högström (det. B. Lange)
<i>S. austinii</i> Aust.	11	1892. Ardre, Mullvalds. O. V. Wennersten
<i>S. balticum</i> (Russ.) C. Jens.	1	1991. Rute, Nors. M. Löfroth
<i>S. capillifolium</i> (Ehrh.) Hedw.	327	1799. Gotland. G. Wahlenberg
<i>S. centrale</i> S. Arn. & C. Jens.	1	1991. Bunge, Bluttmo. L. Hedenäs
<i>S. compactum</i> Lam. & D C.	7	1984. Hejdeby, Galghagen. S. Högström (conf. B. Lange)
<i>S. contortum</i> K. F. Schultz	30	1984. Dalhem, Nygård. S. Högström (conf. B. Lange)
<i>S. cuspidatum</i> Hoffm.	13	1985. Fårö, Ullahau. S. Högström (det. B. Lange)
<i>S. fallax</i> (Klinggr.) Klinggr.	26	1892. Alskog, Orleifs. O. V. Wennersten
<i>S. fimbriatum</i> Wils. & J. D. Hook.	41	1841. Fårö, Ava. P.C. Afzelius
<i>S. flexuosum</i> Dozy & Molk.	18	1912. Fårö, Ullahau. E. Haglund
<i>S. fuscum</i> (Schimp.) Klinggr.	32	1858. Lärbro, Storugns. C. Hartman
<i>S. gigensohnii</i> Russ.	44	1892. Alskog, Orleifs. O. V. Wennersten.
<i>S. inundatum</i> Russ.	45	1872. Sproge, Tjängdarve. J. E. Zetterstedt
<i>S. magellanicum</i> Brid.	21	1912. Hellvi, Storholmen. E. Haglund
<i>S. obtusum</i> Warnst.	1	1990. Rute, Nors. S. Högström (conf. K. I. Flatberg)
<i>S. palustre</i> L	213	1845. Fårö, Ava. P. C. Afzelius
<i>S. papillosum</i> Lindb.	1	1896. Othem. M. Östman
<i>S. rubellum</i> Wils.	34	1984. Stenkyrka, Vättingsmyr. S. Högström (det. T. Engelmark)
<i>S. russowii</i> Warnst.	71	1957. Anga, Trullhalsar. I. Söderberg
<i>S. squarrosum</i> Crome	58	1892. Alskog, Orleifs. O. V. Wennersten
<i>S. subnitens</i> Russ. & Warnst.	53	1841/45. Sproge, Tjängdarve. P. C. Afzelius
<i>S. subsecundum</i> Nees	22	1984. Hejdeby, Galghagen. S. Högström (conf. B. Lange)
<i>S. subtile</i> (Russ.) Warnst.	1	1984. Östergarn, Gannberget. S. Högström (det. B. Lange)
<i>S. tenerum</i> Sull. & Lesq.	1	1988. Burs, Flors. S. Högström (conf. B. Lange)
<i>S. teres</i> (Schimp.) C. Hart & Ång.	16	1872. Hellvi, Storholmen. J. E. Zetterstedt
<i>S. warnstorffii</i> Russ.	12	1984. Kräklingbo, Diksmyr. S. Högström (conf. H. Sjörs)

Tuvor

Som en biprodukt till mina fältanteckningar har jag fått fram antalet förekomster (tuvor, mattor, småfläckar). Värdet av dessa siffror är dock begränsat, då sammanslagning av näraliggande tuvor etc har skett i varierande utsträckning under årens lopp. De redovisas dock här översiktligt, då särskilt de mindre tuvornas antal kan ge intressant information, se bilaga 7 och figur 1.

Tillväxt

60 vitmosstuvor har besökts minst två gånger (bilaga 2). Av bilagan framgår att den årliga tillväxten var 3,5 cm per tuva i medeltal. Med denna tillväxttakt tar det omkring 15 år att bygga upp en tuva på 1 m². Tillväxten varierar för de 12 kontrollerade arterna från 1,3 till 8,2 cm per år i medeltal. Den största tillväxten svarade de grävsta arterna för, arter som ofta beskrivs som robusta (Crum 1984, Kooijman 1993), *S. palustre* (8,2 cm), *S. squarrosum* (5,3 cm) och *S. austinii* (4,6 cm). Låg tillväxt av enskilda tuvor har bl a iakttagits på tuvor som varit belägna på torra lokaler, t ex på trädbaser eller stubbar (jfr Rydin & McDonald 1985). Den normala tillväxten har störts på marker med häst- eller nötbete eller där vildkaniner använt tuvorna som toaletter (jfr Pettersson 1955, Högström

Figur 1. Diagram över antalet vitmosstuvor av storlekarna 1-10 m². Småtuvor (1-3 m²) utgör nästan 80% av samtliga tuvor. Om man utgår från att tillväxten för 1 m² är 15 år, som jag kommit fram till i mina preliminära beräkningar, betyder det att en stor del av vitmosstuvorna på Gotland har bildats under efterkrigstiden, en tid med många förändringar. Jfr bilaga 7.

1987). Variationerna mellan de olika arternas tillväxthastighet har testats mot arternas uppmätta pH-värden. Inget samband har kunnat påvisas (jfr Högström 1997).

Värt att notera är att en lokal, Verkmyr i Hall, har kunnat följas i över ett halvsekel. Tillväxthastigheten på denna förekomst av *S. capillifolium* har varit 3,1 cm per år i medeltal, vilket ligger i linje med de övriga 22 tuvorna *S. capillifolium*, som växt 2,5 cm årligen i genomsnitt. Tuvan vid Verkmyr mättes första gången 1939. Alla övriga mått har jag tagit under 1980- och 1990-talen. Den äldsta av mina egna mätningar är en tuva *S. squarrosom*, som mätte 15 x 15 cm 1984. Den har nu ökat till 104 x 114 cm (1996), en medeltillväxt på 7,8 cm per år.

Denna påbörjade studie av vitmossornas tillväxthastighet kan på sikt ge värdefull information inom ett område som är lite studerat, men som på Gotland har goda förutsättningar att ge resultat.

Naturtyper

Man kan uppdelat vitmossornas förekomst på följande grupper:

- fuktig skogsmark med eller utan våtmarker som ofta torkar ut under sommaren: 57% av alla gotländska vitmosslokaler,
- agmyrar, starmyror, agvatar, alkärr: 21%,
- källmyrar och källmyrartad våtmark: 17%,
- högmossar (de flesta till stor del utdikade): 3%, och
- dyner av flygsand, utan samband med våtmarker: 2%.

Den dominerande naturtypen för vitmossor på Gotland är som synes fuktig skogsmark, dit nästan 60% av vitmosslokalerna är lokaliserade. De blötare myrarna och kärren hyser nästan 40%. Högmossor är sällsynta på Gotland beroende på den ringa nederbörden och den mineralrika jordmånen. I stor utsträckning har befintliga högmossor dikats. Vitmossor på flygsandsdyner (Gotska Sandön) återfinns nästan uteslutande på branta nordsidor och på dessas nederdel. De är helt hänvisade till nederbörd och dagg och gynnas kanske något av att grundvattnet ligger nära ytan (jfr t ex Ingmansson & Petersson 1989).

pH

Under våren 1990 mätte jag pH direkt i blöta vitmossor. Jag gjorde 221 mätningar, omfattande 18 arter (bilaga 3). Sådana mätningar direkt i mossan ger troligen något lägre värden än mätningar i angränsande fritt vatten (Hugo Sjörns pers. kommentar, jfr Gorham 1960). De gotländska värdena från 1990 sammanfattas artvis i tabell 2 och jämförs med siffrorna från två liknande undersökningar i USA. För flera arter uppnåddes samstämmiga resultat (t ex för *S. cuspidatum* 4,5 - 4,3 - 4,3 och *S. fallax* 4,1 - 4,4 - 4,1 och *S. subsecundum* 5,5 - 5,4 - 5,6. En art, *S. contortum*, uppvisar avvikande värden på Gotland med pH 5,0 i medeltal jämfört med pH 6,8 i USA. Medelvärdet på 12 gemensamma arters medeltal blev för Gotland 4,83 och för de två amerikanska undersökningarna 4,87 och 4,90.

Jag har också gjort pH-mätningar på och i närheten av vitmosslokalerna (se uppgifter om detta i lokalbeskrivningarna). De uppnådda värdena kan redovisas i följande medeltal: pH 4,8 direkt i vitmossan enligt ovanstående (221 prov), pH 6,2 i pölar och likande småvatten nära vitmossan (205 prov), pH 6,8 i närbelägen vät, myr, källa (160 prov) och pH 7,2 i rinnande bäck, dike, kanal (96 prov). För att kunna jämföra dessa värden med dagsaktuella pH-värden från sjöar och våtar mätte

Tabell 2. Sammanfattning av mätningar direkt i fuktiga vitmossor på Gotland våren 1990 (bilaga 3) jämfört med liknande mätningar i USA. Andrus (1986) tog prov i kringliggande pölar under våtmarkernas högvattenperiod, McQueen (1990) tog prov från vitmossdominerade våtmarker under sommaren. För varje art redovisas medelvärdet pH, variationsbredden samt (inom parentes) antalet prov. Hos McQueen är antalet prov > 10 för varje art.

Art	Gotland 1990	USA (Andrus 1986)	USA (McQueen 1990)
<i>S. angustifolium</i>	4,9 (20) 3,2-6,4	4,2 (56) 3,3-6,5	4,2 (>10) 3,6-6,1
<i>S. auriculatum</i>	4,9 (4) 3,8-6,0		
<i>S. capillifolium</i>	4,3 (5) 3,7-5,0	4,1 (14) 3,7-4,7	3,9 (>10) 3,5-5,2
<i>S. contortum</i>	5,0 (27) 3,7-6,1	6,8 (10) 5,9-7,9	
<i>S. cuspidatum</i>	4,5 (6) 3,9-5,1	4,3 (27) 3,5-6,0	4,3 (>10) 3,5-5,9
<i>S. fallax</i>	4,1 (16) 3,7-4,4	4,4 (72) 3,0-7,4	4,1 (>10) 3,5-6,1
<i>S. fimbriatum</i>	4,3 (3) 4,2-4,3	5,2 (46) 3,0-7,0	5,2 (>10) 3,4-7,0
<i>S. flexuosum</i>	5,3 (10) 4,1-6,2	4,3 (29) 3,6-7,5	4,2 (>10) 3,5-6,3
<i>S. girgensohnii</i>	3,8 (4) 3,4-4,2	4,5 (27) 3,8-7,8	4,5 (>10) 3,9-5,8
<i>S. inundatum</i>	5,1 (15) 3,7-6,1		
<i>S. obtusum</i>	6,4 (1)		
<i>S. palustre</i>	4,8 (21) 3,7-5,8	5,2 (9) 3,9-6,9	
<i>S. russowii</i>	4,1 (3) 4,0-4,3	4,4 (34) 3,3-7,5	4,5 (>10) 3,8-6,1
<i>S. squarrosum</i>	5,1 (39) 3,4-6,9	5,8 (9) 4,5-7,3	6,1 (>10) 4,6-7,3
<i>S. subnitens</i>	5,2 (19) 3,9-6,1		
<i>S. subsecundum</i>	5,5 (18) 4,3-6,4	5,4 (20) 3,8-6,8	5,6 (>10) 4,7-6,2
<i>S. teres</i>	5,2 (9) 3,5-6,6	5,6 (22) 4,6-7,5	5,9 (>10) 4,6-7,3
<i>S. warnstorffii</i>	6,9 (1)	6,2 (16) 3,9-7,6	6,3 (>10) 4,1-7,2
Medeltal av 12 gemensamma arters medeltal	4,83	4,87	4,90

jag pH under våren 1995 i ett 40-tal sådana vatten, resulterande i ett medelvärde på pH 8,0 (bilaga 4). I en annan tabell (bilaga 5) har sammanställts fördelningen av uppmätta pH-värden av mätningar a) inne i vitmossor, b) i våtmarker invid vitmossor och c) i sjöar.

Substrat

Det geologiska underlag som vitmossorna växer på kan klassificeras efter geologiska kartan: 49 % ligger på sand, 31% på morän, 18% på kärrtorv och 2% på mosstorv. Resultatet får dock tas med viss reservation, då kartbladen är gamla (utgivna 1921-1940) och delvis bristfälliga, se t ex lokalerna 9, 115, 134, 137, 155, 170, 199, 234 och 294.

En annan möjlighet att se på vitmossornas underlag är att i stället använda jordmånskartan (Troedsson & Wiberg 1986). Det visar sig då att instabil brunjord hyser 75-80 % av vitmosslokalerna, trots att arealen instabil brunjord omfattar endast en tredjedel av öns landareal (jfr figur 1), ett förut föga uppmärksammat starkt samband.

Det som gör den instabila brunjorden så passande för vitmossor att den har en sur reaktion. Ett medelvärde på pH 4,1 uppmättes t ex på en sådan lokal (ej Gotland), att jämföra med pH 7,6 på en lokal med stabil brunjord (Troedsson & Nykvist 1980). Den instabila brunjorden har blivit basfattig bl a för att den är beväxt med ädellövskog, björk, högrörter och gräs (Troedsson & Nykvist 1980).

En svaghet i min redovisning är dock jordmånskartans småskalighet, 1:1 milj. Kartans upphovsman, Tryggve Troedsson, har i brev också påpekat att noggrannheten mellan jordmånsgränserna inte är så säkra att det är tillrådligt att dra upp kartan till för stor skala. Kartan ger dock vissa kunskaper vid undersökningar som denna. Jämför också nedan om Ölands vitmossflora.

Humusskiktet

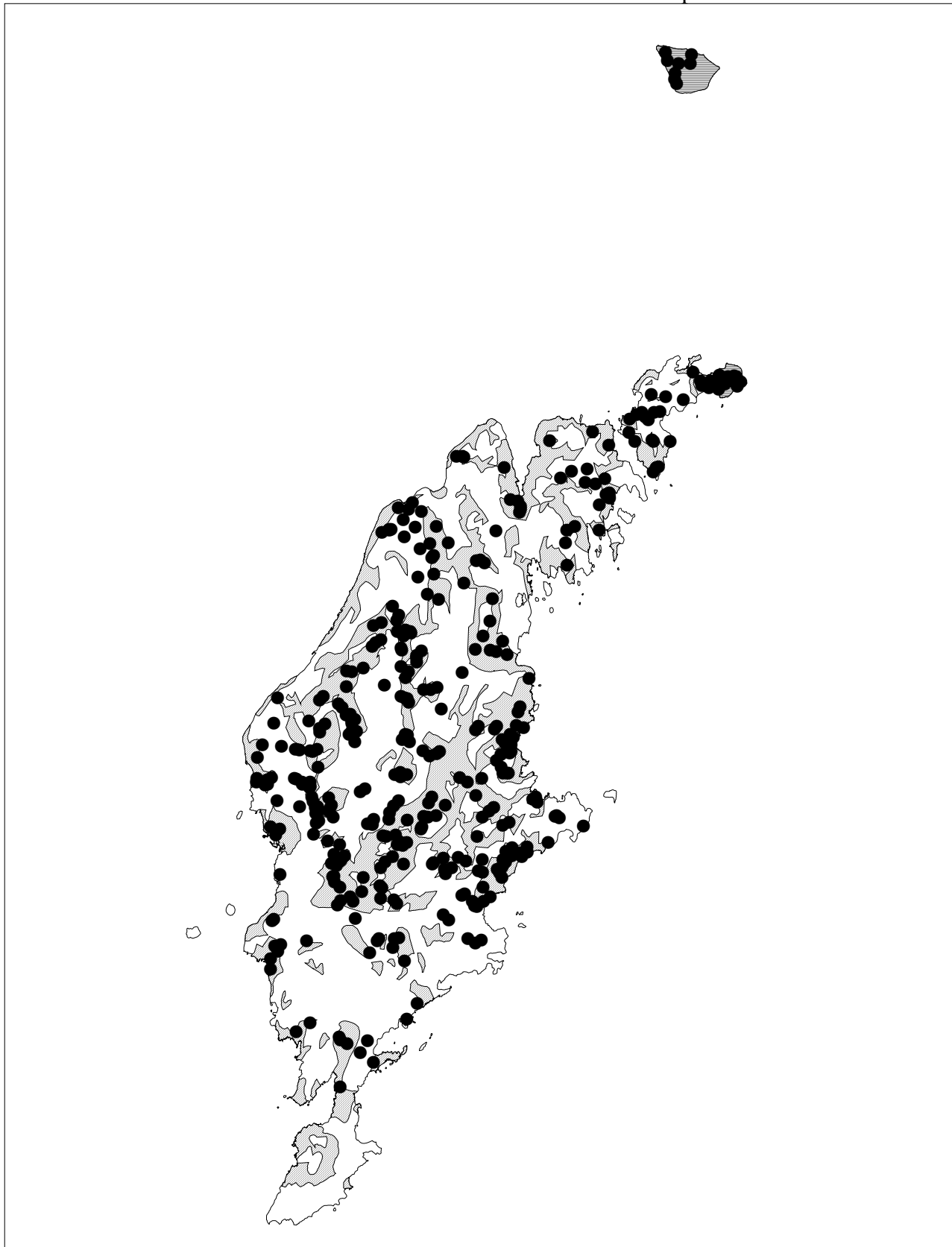
Humusskiktets djup ner till mineraljord har på varje lokal mätts upp med en handborr som är grade-rad till 70 cm. Djupet uppgick i medeltal till 23 cm för de drygt 330 lokaler som gick att mäta. Det är således i regel ett mycket tunnt humusskikt som Gotlands vitmossor vilar på. De övriga, icke uppmätta, humusskikten fanns på torvmark. Där kan djupet vara flera meter (se t ex von Post 1927, Lundqvist 1940a).

Kärlväxter som växer direkt i vitmossan

Jag har antecknat de kärlväxter som växer direkt i vitmossan. Resultatet redovisas i bilaga 6. I medeltal påträffades 20 arter per lokal. Sammanlagt noterades ca 240 olika arter. Talrikast var följande arter: smalfräken (99 lokaler), örnbräken (186), gran (119), tall (204), en (217), glasbjörk (141), ek (128), vitsippa (166), älggräs (127), stenbär (190), blodrot (304), rönn (110), brakved (206), skogsviol inklusive obestämd viol (122), ljung (285), lingon (329), blåbär (306), ängskovall (164), linnea (105), ängsvädd (126), ekorrbar (188), vårfryle (142), älvväxing (104), kruståtel (137), blåståtel (259), slankstarr (134), hundstarr (145).

Artsammansättningen av kärlväxterna i vitmossan visade att det finns få verkliga våtmarksarter bland dessa. En floranomgång (med biotopbeskrivningar hämtade huvudsakligen från Mossberg m fl 1992) visar att kärlväxterna i vitmossan har sina normala växtplatser på förhållandevis torra

ställen. Av de ca 7 000 växtnoteringarna avsåg 49% torrare växande kärlväxter, 43% fuktigt växande och endast 9% blött växande kärlväxter. Till en del är det en speciell flora som återfinns i

Figur 2. Prickkarta utvisande de 374 kända vitmosslokalernas fördelning på Gotland. Instabil brunjord har markerats med streckade ytor, horisontellt sträckade på Gotska Sandön och Avanäset på Fårö för podsol, i övrigt snedstreckade. Omkring 75-80% av vitmosslokalerna finns på instabil brunjord, trots att denna

jordmån täcker endast en tredjedel av öns yta. Instabil brunjord har en sur reaktion, därav vitmossornas preferens för denna jordmån. Efter karta i skala 1:1 milj hos Troedsson & Wiberg (1986).

Vitmossa. Tre arter har sina enda kända gotländska förekomster just i vitmossa, nämligen hjortron, rosling och vitag. Andra arter har sina flesta gotländska växtplatser i vitmossa, som t ex rundsileshår, tranbär och tuvull.

Nästan alla kärlväxterna i vitmossan är fleråriga, inte mindre än 237 av 242 arter. De enda ett- och tvååriga som påträffats är sparvvicker (1 lokal), ängskovall (164), skogskovall (4), höstspira (4) och kärtistel (19), vilket tyder på att ett- och tvååriga växter har svårt att etablera sig i den fattiga miljö som vitmossan erbjuder. Undantag är den talrikt förekommande ängskovallen, som dock genom sitt halvparasitiska levnadssätt kanske har bättre förutsättningar.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att de kärlväxter som växer direkt i vitmossan avspeglar omgivningens flora utom för 1-2-åriga arter samt för särskilt kräsna fleråriga arter som orkidéerna, som ofta förekommer talrikt intill vitmosstuvor, men som mer undantagsvis växer inne i vitmossan. Vedartade växter är överrepresenterade, och uppgår till 20% av antalet arter i vitmossan. Det är ungefär det dubbla mot andelen vilda arter som finns på Gotland. Vitmossans vedartade växter är dessutom talrika, som tall, en, ljung, lingon och blåbär. Sådana arter utgör tillsammans över 30% av samtliga noteringar i vitmossa.

Sporhus

Av de insamlade vitmossproven hade 66 sporhus. Jag har dock inte särskilt letat efter sådana, utan endast i efterhand noterat förekomster i insamlat material, där de mer slumpmässigt kommit med. Sporhusförekomsten var fördelad på *S. capillifolium* (24), *S. fimbriatum* (10), *S. fuscum* (2), *S. palustre* (13), *S. squarrosum* (3) och *S. subnitens* (14). Blöta miljöer som källmyrar, kärr, vätar, myrar dominerar som växtplatser för dessa fertila vitmossor med omkring 90% av växtplatserna.

Två arter är i högre grad fertila än de andra, *S. fimbriatum* 24% och *S. subnitens* 27% av sina samtliga växtplatser. Andelen för övriga vitmossor är för *S. capillifolium* 7%, *S. fuscum* 6%, *S. palustre* 6% och *S. squarrosum* 5%. Resterande 22 gotlandsarter har inte iakttagits med sporhus.

En jämförelse med uppgifter från Danmark (Jensen 1915) och hela Skandinavien (Weimarck 1937) visar att de fyra vitmossarter som på Gotland talrikast noterats fertila tillhör de arter som i ovannämnda arbeten betecknats som ofta fertila, vilket pekar på att Gotland i detta avseende inte skiljer sig från övriga nordiska områden.

Spridnings- och etableringskapaciteten hos vitmossor i naturen är omdiskuterad. Groning av sporer i naturen är dåligt känd (se t ex Cronberg 1988), men det synes säkert att etablering av vitmossorna på Gotland vanligen måste starta på en högre pH-nivå än den som senare utvecklas inuti mossan. Detta indikeras av att högre pH-värden uppmätts i den omdelbara omgivningen kring vitmossförekomsten än inuti denna (bilaga 5).

Regional fördelning

Jag har påträffat vitmossor i 84 av öns 92 socknar. De rikaste socknarna är på norr: Fårö, Rute, Hellvi och Stenkyrka, på mellersta Gotland: Lokrume, Bro, Hejdeby, Källunge och Follingbo och på södra delen av ön: Anga, Alskog och Ardre. Under min inventering har jag inte hittat vitmossor i Visby (där de dock funnits förr) samt i sju sydliga socknar, Silte, Alva, Eke, Vamlingbo, Hamra, Öja och Sundre. De fyra sistnämnda bildar ett sammanhängande område längst i söder, Storsudret, vilket utgör det största området utan vitmossor på ön. Den starkaste koncentrationen av vitmossor

finns på Avanäset, Fårö i de många alkärren som bildats i svackor i flygsand. På en yta motsvarande 0,7% av Gotlands landareal finns 20% av Gotlands vitmossareal. Där finns det också en för Gotland ovanlig kärnväxtflora, t ex enda gotlandsförekomsten av klockkljung och vitag och också andra gotländska rariteter (Fåhræus 1985). Denna värdefulla flora har varit på väg att helt utplånas genom sandfyllning av alkärren, vilket gjordes i avsikt att skapa åkermark. Man hann med att fylla ca 14 000 m² kärnmark (översiktligt uppmätt av mig på KA 3:s fritidskarta 1987). Förekomsten finns omnämnd i litteraturen från mitten av 1800-talet till 1912 (Olsson 1984, Haglund 1913).

Öland, Gotland och Ösel

I tabell 3 har jag sammanställt de vitmossarter som rapporterats från de tre stora kalköarna i Östersjön. Av tabellen framgår att Gotland har flest arter (28). På Öland har rapporterats 22 och på Ösel 21. Men dessa siffror visar kanske inte det verkliga förhållandet på grund av olika inventeringsinsatser. På Ösel har den bryologiska aktiviteten uppenbarligen varit låg, endast ca 250 mossarter noteras t ex av Kannukene (1990), att jämföras med Gotlands ca 450 arter. Och på Gotland var ännu så sent som 1982, innan jag började inventera, bara 16 arter kända.

Tabell 3. Vitmossor på Öland, Gotland och Ösel. Uppgifterna för Öland är hämtade från Jensen & Medelius (1929), Ekstam (1983) och Kristofer Hylander (i brev) och från Ösel från Leiti Kannukene (i brev 1990).

Art	Öland (1 300 km ²)	Gotland (3 100 km ²)	Ösel (2 900 km ²)
<i>S. angustifolium</i>	X	X	X
<i>S. auriculatum</i>		X	
<i>S. austinii</i>	X	X	X
<i>S. balticum</i>		X	X
<i>S. capillifolium</i>	X	X	X
<i>S. centrale</i>		X	
<i>S. compactum</i>	X	X	X
<i>S. contortum</i>	X	X	X
<i>S. cuspidatum</i>	X	X	X
<i>S. fallax</i>	X	X	X
<i>S. fimbriatum</i>	X	X	
<i>S. flexuosum</i>		X	X
<i>S. fuscum</i>	X	X	X
<i>S. girgensohnii</i>	X	X	
<i>S. inundatum</i>	X	X	
<i>S. jensenii</i>			X
<i>S. magellanicum</i>	X	X	X
<i>S. obtusum</i>	X	X	
<i>S. palustre</i>	X	X	X
<i>S. papillosum</i>	X	X	
<i>S. quinquefarium</i>			X
<i>S. rubellum</i>	X	X	X
<i>S. russowii</i>	X	X	
<i>S. squarrosum</i>	X	X	X
<i>S. subnitens</i>	X	X	X
<i>S. subsecundum</i>	X	X	X
<i>S. subtile</i>		X	
<i>S. tenellum</i>			X
<i>S. tenerum</i>		X	
<i>S. teres</i>	X	X	X
<i>S. warnstorffii</i>	X	X	X

Totalt antal arter	22	28	21
--------------------	----	----	----

För Ölands del kan det dock föreligga en reell skillnad. Ön har endast 200 km² instabil brunjord, en jordmån som på Gotland visat sig så gynnsam för vitmossor, och som där uppgår till 1 200 km² (Troedsson & Wiberg 1986).

Av de sammanlagt 31 arter som noterats på de tre öarna är 16 gemensamma. Ösel är ensam om *S. jensenii*, *S. quinquefarium* och *S. tenellum* och Gotland är ensam om *S. auriculatum*, *S. centrale* och *S. subtile*. I Estland i övrigt finns dessutom *S. aongstroemii*, *S. lindbergii*, *S. majus*, *S. molle*, *S. platyphyllum*, *S. subfulvum* och *S. wulfianum* (Laasimer, Talts & Varp 1954). Någon av dessa arter står kanske på tur att upptäckas på öarna.

Naturvårdsvärdering

För att resultatet av föreliggande arbete lättare skall kunna användas som underlag för bedömningar i naturvårdsärenden har jag gjort ett försök till värdering, som resulterat i en poängsumma och en klassificering (kl I-IV) av var och en av vitmosslokalerna. Grunderna för värderingsförsöket redovisas nedan.

Den största delen av poängen, drygt 60%, har lagts på vitmossarterna som fått poäng allt efter förekomst, från de vanligaste (*S. capillifolium* och *S. palustre*) 10 poäng till de sällsyntaste (*S. balticum* m fl) 100 poäng. Vitmosslokalernas areal har fått ca 30% av poängen. Lokaler som hyser uppmätta tuvor under en följd av år, har bedömts som viktiga. De har erhållit ca 10% av den totala poängsumman. Följande beräkningsgrunder har använts:

Areal <i>Sphagnum</i>	poäng enligt tabell nedan
<i>Sphagnum</i> -arterna	poäng enligt tabell nedan
Uppmätta tuvor	50 poäng per lokal
Upprepad mätning	5 poäng per tuva per år

Poäng för areal *Sphagnum*

1-9 m² = 5 poäng, 10-29 m² = 10 poäng, 30-49 m² = 25 poäng, 50-69 m² = 50 poäng, 70-99 m² = 75 poäng, 100-199 m² = 100 poäng, 200-399 m² = 150 poäng, 400-999 m² = 200 poäng, 1 000 -1 999 m² = 300 poäng, > 2 000 m² = 400 poäng.

Poäng för *Sphagnum*-arterna

Inom parentes anges antal lokaler för respektive art. Värderingen grundar sig på arternas kända frekvens på Gotland och innebär således endast en regional värdering.

- 100 poäng: *S. balticum*, *S. centrale*, *S. obtusum*, *S. papillosum*, *S. subtile*, *S. tenerum* (samtliga 1 lokal vardera)
- 75 poäng: *S. compactum* (7), *S. auriculatum* (8), *S. austinii* (11), *S. warnstorffii* (12), *S. cuspidatum* (13), *S. teres* (16), *S. flexuosum* (18)
- 50 poäng: *S. magellanicum* (21), *S. subsecundum* (22), *S. fallax* (26), *S. contortum* (30), *S. fuscum* (32), *S. rubellum* (34), *S. angustifolium* (36)
- 25 poäng: *S. fimbriatum* (41), *S. girgensohnii* (44), *S. inundatum* (45), *S. subnitens* (53), *S. squarrosum* (58), *S. russowii* (71)
- 10 poäng: *S. palustre* (213), *S. capillifolium* (327).

Klassificeringen efter poängsummorna

Klass I:	Minst 500 poäng	(17 lokaler)
Klass II:	300-499 poäng	(25 lokaler)
Klass III:	100-299 poäng	(100 lokaler)
Klass IV:	Mindre än 100 poäng	(232 lokaler)

Klassificeringen är bedömd endast ur *Sphagnum*-synpunkt. En klass IV-lokal kan t ex vara av klass I-intresse ur andra synpunkter (t ex Myrhagen, Eskelhem, som hyser den troligen största förekomsten av knappag på Gotland och därmed också i landet).

Den på Gotland bästa vitmosslokalen enligt detta räknesätt är källmyrområdet öster om Nors i Rute med blöta torvgravar nedom det branta Ruteberget. Här har påträffats 15 arter, varav tre här har sina enda kända lokaler på Gotland, *S. balticum*, *S. obtusum* och *S. papillosum*.

I toppskiktet av de bästa lokalerna finns också tre högmossor (Storholmen, Ryssnäsmyn, Vätlingsmyr), en agmyr med gungfly (Mölner träsk), fem alkärr i Avanäsets flygsandsdyner (Skär, Ullahau, Vessa Pers och N. och S. Kullakärr) samt sex sankmarker i skogsmark, ofta grandominerade områden med lång kontinuitet (Svajde, Trullhalsar, Lauritse, Galghagen, Ardax, Lauks och Buckbjerg).

Tabell 4. Gotlands värdefullaste vitmosslokaler

Lokal	Poäng	Antal arter
Alskog, Svajde	595	12
Anga, Trullhalsar	1 070	16
Ardre, Lauritse	520	4
Fårö, Norra Kullakärr	520	12
Fårö, Skär	645	12
Fårö, Södra Kullakärr	820	14
Fårö, Ullahau	795	14
Fårö, Vessa Pers	895	15
Fårö, Mölner träsk	620	11
Fårö, Ryssnäsmyn	745	14
Hejdeby, Galghagen	620	11
Hellvi, Storholmen	620	9
Källunge, Ardax	670	12
Lokrume, Lauks källdhage	570	10
Martebo, Buckbjerg	670	13
Rute, Nors	1 095	15
Stenkyrka, Vätlingsmyr	595	12

Hot

Det största hotet mot vitmossorna på Gotland är fortfarande skogsbruket, trots ett ökat naturmedvetande under senare tid. En dikning kan för alltid förstöra vitmossors fortlevnad. Detta gäller också kalhyggen och markberedning. Det finns tyvärr många exempel på detta i denna inventering. Det mest flagranta i sen tid är klass I-lokalen Lauks källdhage, Lokrume, som kalhögs vintern 1989/90 och som sedan har markberetts och planterats.

Grävande av kräftdammar och sk viltvatten är andra allvarliga hot. I ett fall har en golfbana anlagts över en vitmossförekomst. Betande hästar och ungnöt har på en del ställen sparkat sönder vitmossstuvor ganska ordentligt. Sådana stuvor förefaller dock kunna repa sig om attackerna upphör. Här ser man ett exempel på mossornas vegetativa reproduktion; avslitna grenar och mindre fragment kan fortleva och bilda nya skott (se t ex Cronberg 1989). Ett annat hot är vildkaninerna, om de åter blir talrika. Kaninerna använder nämligen stora och flata vitmosshögar till toaletter, vilket medför att vitmossan snabbt upplöses genom övergödning (Pettersson 1955, Högström 1987). Några obetydliga exploateringar av själva vitmossan har noterats, t ex då den tas till skolundervisning, mossutställning, blomkrukor, juldekorationer etc. Detta saknar betydelse, om det inte drabbar någon sällsynt art.

Diskussion

Marken i Sydsverige har under de senaste årtiondena genomgått en drastisk försurning, som knappast kan bero på annat än det sura nedfallet (Naturvårdsverket 1986). På Gotland kan man se sänkta pH-värden i nederbörden, från pH 5,89 i medeltal i mars 1956 (Pettersson 1958) till pH 4,22 i medeltal ett kvarts sekel senare, i mars 1978-1991 (Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning 1978-1991). Denna försurning av nederbörden är en generell trend i norra Europa (se t ex Naturvårdsverket 1986). Men sjöarna i kalktrakter har inte märkbart påverkats. Surt vatten som silar genom kalkrik mark blir mycket effektivt neutraliserat innan det når sjöarna (Naturvårdsverket 1991). Medelvärdena från en rad pH-mätningar i sjöar och större våtar på Gotland styrker detta (tabell 5).

Däremot påverkas mindre vattensamlingar mer direkt av det sura nedfallet, bl a för att de håller en större andel nederbörd (jfr t ex de två kartorna i Naturvårdsverket 1991:95). I min undersökning uppmätte jag i medeltal pH 6,2 i pölar och liknande småvatten vid vitmossornas växtplatser och 6,8 i närbelägna mindre våtar, myrar och källor, således betydligt lägre än i sjöarna, i vilka uppmättes pH 8,0 i medeltal, år 1995

Tabell 5. pH-värden i sjöar på Gotland under drygt ett halvt sekel, från 1930-talet till 1990-talet.

Tid	Antal sjöar	pH (medelvärde)	Källa
1930-talet	22	8,3	Lundqvist 1940b
1940-talet	10	8,1	Pettersson 1958
1960-talet	31	8,2	Forsberg 1965
1970-talet	58	8,1	Länsstyrelsen i Gotlands län 1986
1990-talet	24	8,1	Naturvårdsverket 1991
1990-talet	44	8,0	Egna mätningar, bilaga 4

En indikation på försurad miljö i skog och mark på Gotland är det stora antalet små förekomster av vitmossor (figur 1, bilaga 7), som man kan tolka som nykolonisationer i en allt gynnsammare (surare) miljö. I mitt material har 46,9% av dem en areal av högst 1 m², 21,8% en areal på 2 m² och 9,1% en areal på 3 m² och således bara 22,3% som var 4 m² eller större (n=8 613). Vitmossstuvor med en jämn tillväxt kan enligt mina beräkningar nå en storlek av 1 m² på 15 år, och alltså 2 m² på 30 år och 3 m² på 45 år. Således kan nära 80% av *Sphagnum*-förekomsterna på Gotland ha etablerats sedan omkring 1950, d v s under efterkrigstiden, en tid med många förändringar.

För att få en uppfattning om hur vitmossor sprids genom sporer (t ex till Gotland) kan man titta lite närmare på hur sporspridning går till. När kapslarna mognar och torkar drar de ihop sig så att gaserna i dem pressas samman under starkt övertryck, upp till 5 atm (se t ex Cronberg 1989). Locket skjuts bort med en hörbar knall. Vid lugnt väder sprids sporererna några meter, vid vissa vädertyper kan sporererna föras upp i högre luftlager och spridas långväga. Sporererna är små, 20 x 30 my igenomsnitt för de arter som finns på Gotland enligt måttuppgifter hos Cao & Vitt (1986). Yttermåtten på en kapsel av t ex *S. subsecundum* är 1,4 x 1,5 mm (Suzuki 1958). Detta gör det lätt att förstå att vitmossorna anses ha stor förmåga till långspridning (se t ex Sjörs 1949, Malmer 1966). De enskilda arterna världsvida utbredning (se t ex Crum 1984) tyder onekligen på att så är fallet.

Med tanke på dessa troliga långspridningar förefaller det snarare vara brist på lämpliga lokaler än på långa geografiska avstånd som begränsar en arts kolonisering av nya områden. På Gotland råder t ex brist på högmossor och fattigkärr och också riktigt blöta miljöer. Jämfört med uppgifter hos Anders-son m fl (1993) finner man att det på Gotland saknas 5 av 13 högmossearter, 10 av 21 fattigkärrarter och 5 av 10 blött växande arter. Å andra sidan saknas bara 1 av 9 arter i näringsrika miljöer och 1 av 5 torkresistenta arter, vilket också styrker dessa tankegångar.

Fynd av den i Sverige nordliga arten *S. lindbergii* i en skånsk torvgrav (Sjörs 1949) liksom de enda gotländska fynden av *S. balticum* och *S. obtusum* som också är funna i en torvgrav, pekar på att när det nyskapas rätt miljö för en art kan kolonisation ske även av långväga arter.

Tack

Jag vill framföra ett varmt tack till alla personer som hjälpt till på olika sätt under årens lopp. Framlidne professor Gösta Fähræus fick mig i november 1983 intresserad av vitmossor, då han överlämnade ett särtryck "Om Gotlands hvitmossor" (Emil Haglund 1913).

Sara Eliasson upplät Gotlands Naturmuseums laboratorium för mikroskopering av vitmossor, oktober 1985 - november 1986 (med över etthundra arbetsdagar) tills jag skaffade mig ett eget mikroskop och som också ordnade med lån av pH-mätare. Pell-Algot Eriksson, Lars Söderström, Erik Sjögren, Lars Hedenäs skänkte eller lånade ut referensexemplar av vitmossor.

Genomgång av de stora svenska herbarierna för att finna vitmossor från Gotland gjordes av Maria Svedäng (UPS), Dan Romell (S), Jens Corneliuson (GBG) och Håkan Witzell (LD). Artbestämningar av översända vitmossprov utfördes främst av Bodil Lange, men också av T Engelmark, H Sjörs och K I Flatberg. De många botanisterna i Gotlands Botaniska Förening, på Skogsvårdsstyrelsen och Länsstyrelsen har meddelat närmare 200 nya lokaler för vitmossor på Gotland. Gun Ingmansson, Bo Göran Johansson, Jörgen Petersson m fl har också hjälpt till med artbestämningar av kärlväxter som växt i vitmossor. Lars Westin, Hellvi, har välvilligt lånat ut båt för expeditioner till Storholmens högmosse mitt i Fardume träsk.

Sist men icke minst varmt tack till Lars Hedenäs, Hugo Sjörs, Harry Andersson och Håkan Rydin för värdefulla synpunkter på mitt manuskript.

Litteratur

- Albertson, N. 1949. *Calliergon sarmentosum* och *Meesia triquetra* i södra Sverige. Några ord om Mellomsjömyren i Dal. – Sv. Bot. Tidskr. 43:163.
- Andersson, A. & Jacobson, R. 1974. Översiktlig naturinventering. Botanik. Preliminär redovisning. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Andersson, H. 1987. Kortfattad Sphagnumekologi för sydvästra Sverige. – Tidskriften Mossornas Vänner, 30:5-9.
- Andersson, H. 1989. North-West European *Sphagna*. – Kungälv.
- Andersson, H. mfl. 1993. Vitmossor i Norden. 3 uppl. – Mossornas Vänner. Göteborg
- Andrus, R. 1980. *Sphagnaceae* (Peat Moss Family) of New York State. – Bulletin nr 442, New York State Museum.
- Andrus, R. 1986. Some aspects of *Sphagnum* Ecology. – Can. J. Bot. 64:416-426.
- Arwidsson, T. 1938. Studier över floran och vegetationen på Gotska Sandön med särskild hänsyn till nationalparken. – KVA avh. i naturskyddsärenden, nr 1.
- Boberg, A. 1965. Växtinventering – Fardume träsk, juni 1962. Växter på Storholmen. – Stencilerad artlista.
- Cao, T. & Vitt, D.H. 1986. Spore surface structure of *Sphagnum*. – Nowa Hedwigia 43:191-220
- Coulianos, C.-F. & Holmåsen, I. 1991. Galler. En fälthandbok om gallbildningar på vilda och odlade växter. – Stockholm.
- Cronberg, N. 1988. Patterns of variation in morphological characters and isoenzymes in populations of *Sphagnum capillifolium* and *S. rubellum* from two mires in southern Sweden. – Inst. f. syst. Botanik, Lund.
- Cronberg, N. 1989. Vitmossornas reproduktionsbiologi. I: Vitmossor i Norden, 2 uppl. utgiven av H. Andersson m fl. – Föreningen Mossornas Vänner, Göteborg.
- Crum, H. 1984. *Sphagnopsida, Sphagnaceae*. North American flora, Ser. II, part 11. – New York Bot. Garden.
- Dusén, K. F. 1887. Om *sphagnacéernas* utbredning i Skandinavien. En växtgeografisk studie. – Ak. avh. Uppsala.
- Ekstam, U. 1983. Naturreseptatet Knisa mosse på Öland. – Länsstyrelsen i Kalmar län informerar.
- Flatberg, K.I. 1986. Taxonomy, morphovariation, distribution and ecology of the *Sphagnum imbricatum* complex with main reference to Norway. – Gunneria 54.
- Flatberg, K. I. 1992. The european taxa in the *Sphagnum recurvum* complex. 1. *Sphagnum isoviitæ* sp. nov. – J. Bryol. 17:1-13.
- Forsberg, C. 1965. Environmental conditions of Swedish Charophytes. – Symbolæ Botanicæ Upsalienses XVIII:4. Uppsala.
- Fåhræus, G. 1985. Om floran i Norsta Aura-området på Fårö. – Rindi 5:75-87.
- Gorham, E. 1960. The pH of fresh soils and soil solutions. – Ecology 41:563.
- Gotlands kommun. 1993. Vision Gotland 2010, underlagsmaterial, oktober 1993. – Visby.
- Gudmarsson, A. 1975. Botanisk inventering av Skalasands naturreseptat, Fårö. – SNV PM 813.
- Haglund, E. 1913. Om Gotlands hvitmossor. – Sv. Bot. Tidskr. 7:33-38.
- Hedenäs, L. 1992. Mossor i gotländska våtmarker. – Rindi 12:27-30.
- Hill, M.O. 1990. *Sphagnopsida*. I: A. J. E. Smith, The Moss Flora of Britain and Ireland. – Cambridge.
- Högström, S. 1985a. Vättingsmyr. – Från Gutabygd 1985:74-81.
- Högström, S. 1985b. Tingstäde träsk. Botanisk inventering. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Högström, S. 1987. Gotländska vitmossor i litteratur och herbarier. Sv.Bot. Tidskr. 81:313-20
- Högström, S. 1989a. Översiktlig inventering av kärlväxter i naturvårdsområdet Grausne källmyr. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Högström, S. 1989b. Vattenregleringens inverkan på floran i Träskmyr. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Högström, S. 1992. Vitag *Rhynchospora alba* återfunnen på Gotland efter 100 år. – Rindi 12:59-62.
- Högström, S. 1996a. Skogsfrun, *Epipogium aphyllum*, på Gotland. – Rindi 16:7-13.
- Högström, S. 1996b. Dunmossa på Gotland. – Myrinia 6:46-50.
- Högström, S. 1997. Habitats and increase of *Sphagnum* in the Baltic Sea island Gotland, Sweden. – Lindbergia 22:69-74.
- Högström, S. & Sturevik, B. 1985. Floran på Norrgårdholm, Klockareholm och Blåbärsholm. – Rindi 5:56-61.
- Högström, S. & Sturevik, B. 1990. Nya växtplatser för myggnycklar upptäckta på Gotland. – Rindi 10:62-68.
- Ingmansson, G. & Petersson, J. 1989. Växter på Gotska Sandön. – Rindi 9:51-136.
- Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning. 1978-1991. Atmosfärskemisk övervakning vid IVL:s PKM-stationer. Årsrapporter.
- Jacobson, R. 1985. Redovisning av naturvärden på Östergarnslandet. – Gotlands kommun, kommunkansliet.
- Jensen, C. 1915. Danmarks Mosser. Del I. – København.
- Jensen, C. & Medelius, S. 1929. Till kännedomen om Ölands mossflora. – Botaniska Notiser 1929, s 29-51.
- Johansson, K. 1897. Hufvuddragen af Gotlands växttopografi och växtgeografi. – KVA Handl. bd 29:1.
- Kannukene, L. 1990. Flora and vegetation of Saremaa Island. – Tarttu.
- KA 3. 1987. Ulla Hau. Fritidskarta. Skala 1:15.000. – Älvsbyn.
- Kooijman, A. 1993. Changes in the bryophyte layer of rich fens as controlled by acidification and eutrophication. – Thesis, Univ. of Utrecht.

- Laasimer, L., Talts, S. & Varep, E. 1954. Eesti NSV Turbasamblad. – Tallinn.
- Lange, B. 1982. Key to northern boreal and arctic species of *Sphagnum*, based on characteristics of the stem leaves. – *Lindbergia* 8:1:1-29.
- Larsson, G. 1959. Norrlanda. Anteckningar från min hemsöcken. – Visby.
- Larsson, S. 1974. Översiktlig botanisk inventering av Gotlands myrar. I: Översiktlig inventering av skyddsvärda myrar. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Lindell, T. 1987. Kärrmyrkomplex i Gerum. Botanisk inventering. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Lindgren, S. 1968. Lövsöksvegetationen på Gotska Sandön. – Stockholms univ. bot. inst.
- Linné, C. von. 1745. Carl Linnæi Öländska och Gothländska Resa 1741. Faksimiled. Efter originaluppl. – Malmö.
- Lundqvist, G. 1933. Myrmarker och träsk. I: Beskrivning till kartbladet Kappelshamn av H. Munthe, J. E. Hede & G. Lundqvist. – SGU ser Aa 180. Stockholm.
- Lundqvist, G. 1936. Myrar och träsk. I: Beskrivning till kartbladet Fårö, av H. Munthe, J. E. Hede & G. Lundqvist. – SGU ser Aa 180. Stockholm.
- Lundqvist, G. 1940a. Myrar och träsk. I: Beskrivning till kartbladet Visby och Lummelunda av G. Lundqvist, J. E. Hede & N. Sundius. – SGU ser Aa 183. Stockholm.
- Lundqvist, G. 1940b. Sjösediment på Gotland. – SGU ser C, nr 434. Stockholm.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1986. Sjöinventering. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- McQueen, C. B. 1990. Field guide to the Peat Mosses of Boreal North America. – Univ. Press of New England. Hannover and London.
- Malers, H. 1983. Storsund. Botanisk inventering. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Malmer, N. 1966. De svenska *Sphagnum*-arternas systematik och ekologi. – Kompendium utarb. i anslutning till kurs vt 1959, Lunds univ. 3 uppl. vt 1966, revid. av Mats Sonesson.
- Mossberg, B., Stenberg, L. & Ericsson, S. 1992. Den nordiska floran. – Wahlström & Widstrand.
- Möller, H. 1907. Förteckning över Skandinavien växter, utgiven av Lunds Botaniska förening. 2. Mossor. – Lund.
- Naturvårdsverket. 1986. Sura och försurade vatten. – Monitor 1986. Stockholm.
- Naturvårdsverket. 1991. Försurning och kalkning av svenska vatten. – Monitor 12. Helsingborg.
- Nilsson, B.-O. & Olsson, Y. 1983. Lindhammars myr. Botanisk inventering. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Nyholm, E. 1981. Illustrated Moss Flora of Fennoscandia. II. Musci. Fasc. 6, 2 uppl. – Lund.
- Ohlsson, A. 1967. Svenska orkidéer. – Uppsala.
- Ohlsson, A. 1968. Från träsk och fågelmyr. – Visby.
- Olsson, I. 1984. Ortsnamn på Gotland. – Stockholm.
- Pershagen, H. 1951. Nederbördens storlek på Gotland. Grundförbättringar, 4.
- Persson, H. 1944. Till kännedomen om Karlsöarnas mossflora. – Sv. Bot. Tidsk. 38:331-364.
- Persson, H. 1950. Några bryologiska fynd och iakttagelser. – Bot. Notiser 1950:262-284.
- Pettersson, B. 1955. Einige bryologische Probleme in der Flora und Vegetation Gotlands, Schweden. – Mitt. Thur. Bot. Ges. 1:167-174.
- Pettersson, B. 1958. Dynamik och konstans i Gotlands flora och vegetation. – Acta Phytogeogr. Suec. 40.
- Pettersson, B. 1966. Översiktsplan för gotlandskusten. Inventering av växtlighet och landskapsbild. – Stockholm.
- Post, L. von. 1927. Jordlagren (Kvartärsystemet). I: Beskrivning till kartbladet Hemse, av H. Munthe, J. E. Hede & L. von Post. – SGU ser Aa 164. Stockholm.
- Ridellius, K. G. 1933. Några för Gotland nya växter. – Sv. Bot. Tidskr. 27.
- Rosvall, S. 1976. Fagingros och jordsyren och andra gotländska växter. – Södertälje.
- Rosvall, T. 1983. En sällsynt knipprotshybrid. – Rindi 3:18-21.
- Rydin, H. & McDonald, A. J. S. 1985. Tolerance of *Sphagnum* to water level. – J.Bryol. 13:571-578.
- SCB. 1979. MA-projektet, rapport nr 3. Exempel på markanvändningsstatistik.
- Sernander, R. 1894. Studier öfver den gotländska vegetationens utvecklingshistoria. – Akad. avh. Uppsala.
- Sernander, R. 1941. Gotlands kvarlevande myrar och träsk. – KVA avhandling i naturskyddsärende nr 3.
- Sjörs, H. 1949. Om *Sphagnum lindbergii* i södra delen av Sverige. – Sv. Bot. Tidskr. 43:568-585.
- Sjörs, H. 1967. Nordisk Växtgeografi. 2 uppl. – Stockholm.
- Sjörs, H. 1977. Undergrupp *Sphagnales*. 113. *Sphagnum* (Vitmossor), sid 56-66. I: Krok & Almquist, Svensk flora II, Kryptogamer. 7 uppl. – Stockholm.
- SMHI. 1992. Väder och vatten. Januari-december 1992.
- Sturevik, B. & Högstöm, S. 1984. Myggnycklar *Liparis loeselii* på Gotland. – Rindi 4:55-68.
- Suzuki, H. 1958. Taxonomical Studies on the *Subsecunda* Group of the genus *Sphagnum* in Japan, with special reference to variation and geographical distribution. – Jap. Journ. of Botany. Vol. 16:227-268.
- Söderström, L., Hedenäs, L. & Hallingbäck, T. 1992. Checklista över Sveriges mossor. – Myrinia 2:13-56.
- Troedsson, T. & Nykvist, N. 1980. Marklära och markvård. 3 uppl. – Uppsala.
- Troedsson, T. & Wiberg, M. 1986. Sveriges jordmånar [Soil map of Sweden 1986]. – Royal Swedish Academy of Agriculture and Forestry.
- Wahlenberg, G. 1806. Utkast till Gottlands flora. – K. Sv. Vet. ak. handl 1805:49-66, 110-134, 1806:57-75, 138-178.
- Waldheim, S. 1944. Die Torfmoosvegetation der Provinz Närke. Lunds univ. årsskrift. – NF avd. 2, band 40, nr 6.

- Weimarck, H. 1937. Mossor. 2 uppl. I: Förteckning över Skandinaviens växter. 2.Mossor, 3.Alger, 4.Lavar, – Lunds botaniska förening.
- Vitt, D. H., Crum, H. & Snider, J. A. 1975. The vertical zonation of *Sphagnum* species in hummock-hollow complexes in northern Michigan. – Mich. Bot. 14, sid 190-200.
- Zetterstedt, J. E. 1876. Musci et Hepaticæ Gothlandiæ. KVA handl. bd 13, nr 14.
- Ångström, A. 1958. Sveriges klimat. – Stockholm.

Bilaga 1

Kommenterad artlista

Av de 28 arter som här redovisas från Gotland är förekomsten i Sverige numera ifrågasatt för två av dessa arter, nämligen *S. subtile* och *S. tenerum* (se t ex Söderström, Hedenäs & Hallingbäck 1992).

En grov frekvensindelning har gjorts, grundad på poängsättningen för de olika arterna: 10 poäng: allmän, 25 poäng: tämligen allmän, 50 poäng: mindre allmän, 75 poäng: sällsynt och 100 poäng: mycket sällsynt. Detta ger följande tabell

Allmän: 2 arter.

Tämligen allmän 6 arter.

Mindre allmän: 7 arter.

Sällsynt eller mycket sällsynt: 13 arter.

S. angustifolium. Klubbvitmossa. Mindre allmän. Dominerande biotop på Gotland är skogsvätar och fuktig skogsmark.

S. auriculatum. Hornvitmossa. Sällsynt. Arten växer på Gotland tämligen blött i skogsvätar och alkärr. Geologiskt underlag av sand dominerar för denna art.

S. austinii. Syn. *S. imbricatum* ssp. *austinii* (Sull.) Flatb. Snärjvitmossa. Sällsynt. Dominerande biotop på Gotland är källmyrar och källmyrartade våtmarker. De gotländska fynden är de första som rapporterats i Östersjöområdet (K.I. Flatberg i brev, då han granskat och bekräftat artebestämningen på gotländskt material). Jag har också tittat på den första rapporterade *S. imbricatum* från Gotland (Ardre, Mullvalds 1892, hb S), vilken också visade sig vara *S. austinii*. Den svenska utbredningen har hittills beskrivits som atlantisk (Flatberg 1986, Andersson mfl 1993).

S. balticum. Flaggvitmossa. Mycket sällsynt, en lokal, på små öar av mossa i en vattenfylld torvgrav som är belägen i ett källmyrområde, Nors i Rute.

S. capillifolium. Tallvitmossa. Allmän. Förekommer i olika biotoper på Gotland, talrikast i fuktig skogsmark, med eller utan vätar. Den finns också på torra lokaler, t ex Gotska Sandön på dess flygsandsdyner. Det kompakta växtsättet hjälper den att hålla fukten i detta ökenlika klimat. På 96 lokaler på Gotland växer tallvitmossan som ensam vitmossart (att jämföras med sammanlagt endast 29 lokaler som hyser en ensam annan vitmossart).

S. centrale. Krattvitmossa. Mycket sällsynt, endast en lokal. Förekomst har upptäckts i ett vidsträckt källmyrsområde, Bluttmo i Bunge. En tidigare insamling av Gudmarsson (1975) från Skalasand, Fårö bestämdes av Olle Mårtensson till "*S. centrale?*" (A. Gudmarsson i brev). *S. centrale* är en svag art, som rätteligen kanske bör höra hemma på variationsnivå. Alla danska fynd t ex är dubiösa (B Lange i brev).

S. compactum. Tät vitmossa. Sällsynt. Förekommer på Gotland i skogsmark, ofta i torrare marker.

S. contortum. Lockvitmossa. Mindre allmän. Helt dominerande biotop på Gotland är skogsvätar, inklusive alkärr. Avvikande låga pH-värden på det gotländska materialet 3,7-6,1 (mt 5,0) jämfört med USA, där Andrus (1986) uppmätte pH 5,9-7,9 (mt 6,8). Avvikande biotopval mot övriga Norden, där den främst finns i rikkärr. På Gotland har den inte påträffats i motsvarande rik miljö, källmyrarna.

S. cuspidatum. Flytvitmossa. Sällsynt. Förekommer på Gotland i de blötaste delarna av skogsvätar och alkärr. Ett prov som jag sände till Bodil Lange var avvikande och betecknades av henne som "en væmmelig isophyl form. Precis sådan har jeg aldrig set *S. cuspidatum* opføre sig för".

S. fallax. Uddvitmossa. Mindre allmän. Dominerande biotop på Gotland är skogsvätar och fuktig skogsmark, inklusive alkärr. Flatbergs (1992) revision av *S. fallax*-komplexet har inte beaktats.

S. fimbriatum. Fransvitmossa. Tämligen allmän. Varierande växtplatser för arten på Gotland: skogsvätar, alkärr, källmyrar, högmossar, agmyrkanter, fuktig skogsmark.

S. flexuosum. Källvitmossa. Sällsynt. Dominerande växtplatser på Gotland är fuktig skogsmark och alkärr.

S. fuscum. Rostvitmossa. Mindre allmän. Dominerande biotop på Gotland är källmyr och källmyrartad mark. I övriga Norden är arten en av mossarnas karaktärsarter (Andersson mfl 1993). Rostvitmossan är den gotländska art som försvunnit från (eller inte återfunnits på) flest lokaler (6), flertalet av dem utsatta för dikning.

S. girgensohnii. Granvitmossa. Tämligen allmän. Dominerande biotoper på Gotland är fuktiga skogsmarker, skogsvätar och alkärr.

S. inundatum. Grodvitmossa. Tämligen allmän. Blandade växtplatser på Gotland för arten, alla blöta, skogsvätar, alkärr, blöta skogsmarker.

S. magellanicum. Praktvitmossa. Mindre allmän. Blandade biotoper på Gotland, ungefär jämnt fördelade på källmyrar, högmossar, alkärr, skogsvätar, fuktiga skogsmarker, agmyrkanter.

S. obtusum. Trubbitmossa. Mycket sällsynt, en lokal, Nors i Rute. Biotopen består av en blöt torvgrav i ett källmyrområde.

S. palustre. Sumpvitmossa. Allmän. Dominerande biotop på Gotland är fuktig skogsmark, även något torrare. Den finns också i flera andra miljöer.

S. papillosum. Sotvitmossa. Mycket sällsynt, en gotlandslokal idag, i källmyrområdet vid Nors, Rute. Tidigare fanns ett par lokaler ytterligare. En av dessa är nu förstörd (när vattenståndet i Tingstäde träsk höjdes). Den andra uppgivna lokaler har inte kunnat återfinnas, då den bara är angiven med ett sockennamn (Othem), kanske där belägen i Dyhagar, som nu är exploaterad till vattentäkt och är uttorkad.

S. rubellum. Rubinvitmossa. Mindre allmän. Skiftande biotoper på Gotland för arten, vanligast i agmyrkanter, skogsvätar och alkärr.

S. russowii. Brokvitmossa. Tämligen allmän. Dominerande biotop på Gotland för arten är fuktig skogsmark, med eller utan vätar. Arten finns också i alkärr.

S. squarrosus. Spärrvitmossa. Tämligen allmän. Dominerande biotoper på Gotland är fuktig skogsmark, våtar, alkärr.

S. subnitens. Röd glansvitmossa. Tämligen allmän. Mycket blandade biotoper på Gotland, vanligast i källmyrar och alkärr, men finns också i skogsvätar, agmyrkanter, fuktig skogsmark, högmossar.

S. subsecundum. Krokvitmossa. Mindre allmän. Dominerande biotop på Gotland är skogsvätar och alkärr.

S. subtile. Finvitmossa. Mycket sällsynt, en lokal i en källmyr på Gannberget i Östergarn.

S. tenerum. Grovvitmossa. Mycket sällsynt, en lokal i fuktig skogsmark, Flors i Burs. Arten saknar svenskt namn, jag har här använt namnet grovvitmossa, som en pendang till finvitmossa. Hos "Växtbytet i Lund" (Weimarck 1937) var *S. tenerum* högst värderad av alla vitmossor. Artens rang har växlat under årens lopp, från art (Jensen 1915, Waldheim 1944, Malmer 1966, Andrus 1980, Lange 1982) till underart (Nyholm 1981, Crum 1984), för att inte nämnas överhuvudtaget (Söderström, Hedenäs & Hallingbäck 1992).

S. teres. Knoppvitmossa. Sällsynt. Dominerande biotop på Gotland är alkärr. Detta är en avvikande biotop mot övriga Norden, där rikkärr, källkärr och näringsrik mark vid sjöar uppges dominera (Andersson mfl 1993). På Gotland har knoppvitmossa inte hittats i sådan rik miljö.

S. warnstorffii. Purpurvitmossa. Sällsynt. Dominerande biotop är källmyrar.

Tillväxt av enskilda tuvor och mattor

Art	Tuvans mått i cm		Antal år som tuvan studerats	Genomsnittlig radialtillväxt (cm/år)	
	Första mätningen	Sista mätningen		För tuvan	För arten
<i>S. austinii</i>	206 x 257	211 x 268	0,9	8,9	
<i>S. austinii</i>	159 x 339	162 x 346	0,9	5,6	
<i>S. austinii</i>	40 x 44	47 x 55	3	3	4,6
<i>S. capillifolium</i>	221 x 293	232 x 308	1,8	7,2	
<i>S. capillifolium</i>	200 x 210	236 x 241	3,4	9,9	
<i>S. capillifolium</i>	197 x 200	200 x 214	3	2,8	
<i>S. capillifolium</i>	162 x 176	108 x 164	4	-8,3	
<i>S. capillifolium</i>	152 x 177	167 x 205	6,5	3,3	
<i>S. capillifolium</i>	130 x 132	140 x 160	7,7	2,5	
<i>S. capillifolium</i>	118 x 150	120 x 165	2,9	2,9	
<i>S. capillifolium</i>	104 x 174	108 x 180	1	5,0	
<i>S. capillifolium</i>	102 x 151	132 x 165	5,4	4,1	
<i>S. capillifolium</i>	83 x 177	90 x 185	0,9	8,3	
<i>S. capillifolium</i>	84 x 112	85 x 114	1	1,5	
<i>S. capillifolium</i>	55 x 80	60 x 92	6,1	1,4	
<i>S. capillifolium</i>	52 x 95	55 x 94	1	1,0	
<i>S. capillifolium</i>	52 x 80	72 x 83	3,3	3,5	
<i>S. capillifolium</i>	50 x 122	57 x 137	0,9	12,2	
<i>S. capillifolium</i>	ca 50 x 50	213 x 250	58,2	3,1	
<i>S. capillifolium</i>	46 x 48	52 x 74	4,2	3,8	
<i>S. capillifolium</i>	43 x 53	43 x 56	3	0,5	
<i>S. capillifolium</i>	40 x 58	45 x 56	2	0,8	
<i>S. capillifolium</i>	36 x 51	41 x 50	1,8	1,1	
<i>S. capillifolium</i>	25 x 30	34 x 48	6,4	2,1	
<i>S. capillifolium</i>	14 x 24	18 x 29	2	2,3	
<i>S. capillifolium</i>	12 x 12	14 x 28	6,4	1,4	2,8
<i>S. fimbriatum</i>	115 x 120	123 x 125	4,2	1,5	
<i>S. fimbriatum</i>	29 x 34	45 x 50	7,5	2,1	1,9
<i>S. fuscum</i>	117 x 119	117 x 123	0,8	2,5	
<i>S. fuscum</i>	110 x 115	126 x 141	4,3	4,9	

Art	Tuvans mått i cm		Antal år som tuvan studerats	Genomsnittlig radialtillväxt (cm/år)	
	Första mätningen	Sista mätningen		För tuvan	För arten
<i>S. fuscum</i>	95 x 110	97 x 105	3,6	-0,4	
<i>S. fuscum</i>	72 x 96	78 x 102	1,9	3,2	
<i>S. fuscum</i>	63 x 111	78 x 138	3,4	6,2	
<i>S. fuscum</i>	40 x 51	37 x 58	2,9	0,7	
<i>S. fuscum</i>	35 x 94	40 x 99	0,9	5,6	
<i>S. fuscum</i>	35 x 65	54 x 68	3,2	3,4	3,2
<i>S. girgensohnii</i>	222 x 505	242 x 502	3,3	2,6	2,6
<i>S. inundatum</i>	40 x 56	53 x 62	7,4	1,3	1,3
<i>S. palustre</i>	283 x 332	303 x 349	2,9	6,4	
<i>S. palustre</i>	240 x 380	253 x 430	1,8	17,5	
<i>S. palustre</i>	103 x 105	149 x 155	4,2	11,4	
<i>S. palustre</i>	92 x 135	96 x 163	1,9	8,4	
<i>S. palustre</i>	65 x 142	67 x 144	0,9	2,2	
<i>S. palustre</i>	62 x 62	76 x 79	4,2	3,7	
<i>S. palustre</i>	24 x 33	31 x 44	1,2	7,5	8,2
<i>S. russowii</i>	90 x 145	145 x 151	4,3	7,1	
<i>S. russowii</i>	56 x 84	62 x 90	10,8	0,6	
<i>S. russowii</i>	40 x 45	62 x 75	6,2	3,3	2,9
<i>S. squarrosom</i>	144 x 194	150 x 203	7,8	1,0	
<i>S. squarrosom</i>	140 x 153	130 x 149	1,9	-3,7	
<i>S. squarrosom</i>	66 x 77	68 x 80	0,9	2,8	
<i>S. squarrosom</i>	60 x 150	128 x 269	10,8	8,7	
<i>S. squarrosom</i>	60 x 67	79 x 84	6,2	2,9	
<i>S. squarrosom</i>	15 x 15	104 x 114	12	7,8	5,3
<i>S. subnitens</i>	150 x 230	172 x 240	4,2	3,8	
<i>S. subnitens</i>	60 x 65	83 x 100	6,1	4,8	4,4
<i>S. teres</i>	112 x 243	144 x 250	4,4	4,4	
<i>S. teres</i>	105 x 190	113 x 175	2,8	-1,3	
<i>S. teres</i>	30 x 43	30 x 39	2,9	-0,7	1,4
<i>S. warnstorffii</i>	103 x 106	116 x 120	4,3	3,1	3,1
Medelvärde för samtliga arter					3,5

pH-mätningar direkt i vitmossan, våren 1990

Akebäck, Glammunds vät, 26 april

S. contortum 5,7 6,0

Akebäck, Hägdarve, 26 april

S. contortum 5,8 6,1

Alskog, Svajde, 13 april

S. angustifolium 3,7

S. auriculatum 4,2

S. contortum 4,1 4,1 5,1 5,6

S. inundatum 4,5 5,0 5,1 5,1 5,4

S. squarrosum 5,6

Anga, Trullhalsar, 30 mars

S. auriculatum 5,5

S. contortum 4,4 5,8 5,9

S. squarrosum 5,2

S. subnitens 5,6

Björke, enklav, 11 mars

S. subsecundum 4,5

Boge, Lummars myr, 21 april

S. angustifolium 4,6

S. palustre 4,7 5,4 (23 januari)

S. subnitens 4,0 4,1 5,2 5,8

Bro, Laubäckar, 21 april

S. angustifolium 4,2 (2 februari)

S. contortum 4,8

S. inundatum 5,3 5,4

S. squarrosum 5,4 5,5 5,6

S. subsecundum 4,9 5,1 5,2 5,8

Bro, Stridhemshagen, 21 april

S. contortum 4,5 4,6

S. fallax 4,4 4,4

Buttle, Järnvägsvätarna, 25 mars

S. flexuosum 5,3

Dalhem, Nygårds, 30 mars

S. angustifolium 5,8 6,4

Ekeby, Haugskog, 16 mars

S. inundatum 5,0

Follingbo, Rosendalsväten, 14 april

S. angustifolium 4,6 6,3

S. squarrosum 4,7 4,7 5,1 5,3 5,9

Follingbo, Stora Kallings, 26 april

S. subsecundum 5,3 6,1 6,4

S. subnitens 5,9 6,0 6,1

Fårö, Morastycket, 29 april

S. inundatum 4,9

S. palustre 4,1

S. squarrosum 4,7 5,0 5,5

S. subnitens 3,9 5,0 5,2 5,6

Fårö, Nordermorarna, 29 april

S. fallax 4,1

S. squarrosum 6,6 6,9

S. teres 6,6

Fårö, Norra Kullakärr, 18 april

S. inundatum 5,5

S. subnitens 5,7 5,9

S. squarrosum 4,3 5,8 5,9 6,2

S. teres 6,1

Fårö, Sandhaidi, 18 april

S. fimbriatum 4,3 4,3

S. girgensohnii 4,2

S. palustre 4,1

S. russowii 4,2

S. squarrosum 5,8

Fårö, Södra Kullakärr, 18 april

S. cuspidatum 3,9

S. fallax 3,9 4,0 4,0 4,1 4,2 4,2

Fårö, Ullahau, 2 april

S. angustifolium 4,3

S. cuspidatum 4,1 4,3 4,7

Fårö, Graunstycket, 11 februari

S. angustifolium 4,7

Fårö, Ryssnäsmyr, 2 april

S. angustifolium 4,6 4,6 5,1
S. capillifolium 5,0
S. cuspidatum 4,6
S. palustre 5,3
S. squarrosum 4,2 5,2 5,4 5,5 5,8 6,0

Grötlingbo, Lingen, 31 mars

S. auriculatum 3,8
S. capillifolium 4,3
S. fallax 4,0
S. fimbriatum 4,2
S. subnitens 4,7

Grötlingbo, Lingenväten, 31 mars

S. palustre 4,4

Grötlingbo, Ronnings, 1 mars

S. palustre 4,9

Halla, Dalbo, 30 mars

S. girgensohnii 3,4
S. squarrosum 4,2

Hejdeby, Galghagen, 5 april

S. capillifolium 3,7 3,9
S. contortum 4,4 4,4 4,5 4,7 4,8 4,9
S. fallax 3,9 4,1
S. flexuosum 4,1
S. girgensohnii 4,1
S. inundatum 3,7 4,3 4,9
S. palustre 4,1 5,0
S. subsecundum 5,0

Hellvi, Storholmen, 23 april

S. angustifolium 3,2
S. palustre 3,6
S. squarrosum 3,4 3,6 3,7 4,1 4,2 4,6 5,0
S. teres 3,5 3,9 4,2 4,2
S. angustifolium 5,1 5,3
S. contortum 3,7 5,0 5,2 5,3
S. fallax 3,9 4,2
S. flexuosum 4,3 4,6 4,9 5,7 5,7
S. girgensohnii 3,5

S. palustre 4,9 5,0
S. squarrosum 4,1 (23 april)
S. subsecundum 4,8 5,2 5,6

Källunge, Ardax, 5 april

S. angustifolium 5,1 5,3
S. contortum 3,7 5,0 5,2 5,3
S. fallax 3,9 4,2
S. flexuosum 4,3 4,6 4,9 5,7 5,7
S. girgensohnii 3,5
S. palustre 4,9 5,0
S. russowii 4,1
S. squarrosum 4,1 (23 april)
S. subsecundum 4,8 5,2 5,6

Martebo, Buckbjerg, 19 april

S. angustifolium 6,1 6,3
S. contortum 4,3 5,4
S. cuspidatum 5,1
S. fallax 4,0
S. palustre 4,7
S. russowii 4,1
S. squarrosum 5,0 5,8 6,3
S. subsecundum 4,3 6,3

Rute, Nors, 10 april

S. angustifolium 4,8
S. capillifolium 4,8
S. flexuosum 5,9 6,2 6,2
S. obtusum 6,4
S. palustre 5,6 6,9
S. warnsdorfii 6,9

Sproge, Tjängdarve, 22 april

S. fallax 3,7

Stenkyrka, Vätlingsmyr, 10 april

S. angustifolium 4,2
S. palustre 3,8. 4,0. 4,8 .5,6
S. russowii 4,0
S. squarrosum 5,1
S. subnitens 4,2 4,8

Vall, Levide, 16 mars

S. contortum 5,3

Mätning av pH i sjöar och våtar våren 1995

pH-mätningar har utförts i 44 sjöar och våtar på Gotland under våren 1995. Mätningarna skedde på strandnära delar, på de vegetationsfattigaste ställena.

Datum	Lokal	pH
21 april	Horsan, Fleringe (60 ha)	8,2
24 april	Paviken, Västergan (36 ha)	8,0
30 april	Kyrkträsk, Lojsta (1 ha)	7,5
30 april	Bjärsträsk, Lojsta (1 ha)	7,9
30 april	Fride träsk, Lojsta (8 ha)	7,9
30 april	Ramträsk, Lojsta (10 ha)	8,2
30 april	Broträsk, Stånga (3 ha)	8,1
30 april	Slottsträsk, Stånga (1 ha)	7,9
30 april	Liffride träsk, Stånga (2 ha)	8,2
30 april	Hageby träsk, Etelhem (6 ha)	7,7
30 april	Sigvalde träsk, Etelhem (6 ha)	8,0
30 april	Asa, träsk, Linde (5 ha)	8,3
6 maj	Stora Däppan, Näs (8 ha)	8,2
6 maj	Tingsvät, Hablingbo (8 ha)	7,8
6 maj	Mjölhatte träsk, Öja (90 ha)	7,9
6 maj	Inre Stockviken, Öja (38 ha)	8,0
8 maj	Tingstäde träsk, Tingstäde (460 ha)	8,0
8 maj	Botvaldevik, Gothem (4 ha)	8,2
8 maj	Storsund, Gothem (50 ha)	7,2
9 maj	Rosendalsväten, Follingbo (2 ha)	7,6
10 maj	Bogeviken, Boge (200 ha)	8,1
10 maj	Sudervik, Boge (2 ha)	7,8
12 maj	Nyrajsu, Fleringe (38 ha)	8,1
12 maj	Nackträsk, Fleringe (2 ha)	7,9
12 maj	Sändeträsk, Fleringe (6 ha)	8,4
12 maj	Bästeträsk, Fleringe (705 ha)	8,3
12 maj	Hau träsk, Fleringe (90 ha)	8,3
12 maj	Lillträsk, Fleringe (14 ha)	8,2
12 maj	Fardume träsk, Hellvi (330 ha)	8,1
16 maj	Mavrajd, Fleringe (12 ha)	8,1
12 maj	Kölnshajd, Fleringe (16 ha)	7,9
12 maj	Alnshajd, Fleringe (5 ha)	8,1
12 maj	Trullträsk, Fleringe (4 ha)	8,2
20 maj	Ajkesträsk, Fårö (74 ha)	8,2
20 maj	Alnäsa träsk, Fårö (46 ha)	8,0
20 maj	Norrsund, Fårö (122 ha)	7,9
20 maj	Bondans träsk, Fårö (30 ha)	8,0
20 maj	Dämba träsk, Fårö (46 ha)	7,9
20 maj	Mölner träsk, Fårö (44 ha)	8,0
20 maj	Farnavik, Fårö (50 ha)	7,7
20 maj	Hyluvät, Fårö (1 ha)	7,6
20 maj	Marpesträsk, Fårö (6 ha)	8,0
20 maj	Svarvträsk, Fårö (14 ha)	7,8
20 maj	Langhammarsvik, Fårö (16 ha)	8,2
Medelvärde		8,0

Bilaga 5

Procentuell fördelning av pH-värden

A. Inne i *Sphagnum*. 1990 (n = 221), bilaga 3.

B. I våtmarker invid *Sphagnum*. 1990-1994. (n = 365), se lokalbeskrivningarna.

C. I sjöar och vätar. 1995. (n = 44), se bilaga 4.

pH	A	B	C
3,1-3,5	2%	-	-
3,6-4,0	12%	-	-
4,1-4,5	23%	2%	-
4,6-5,0	20%	2%	-
5,1-5,5	16%	7%	-
5,6-6,0	16%	9%	-
6,1-6,5	9%	20%	-
6,6-7,0	2%	39%	-
7,1-7,5	-	16%	5%
7,6-8,0	-	3%	51%
8,1-8,5	-	-	44%
pH, medelvärde	4,8	6,5	8,0

Kärlväxter som växer i vitmossa

Antal lokaler anges för varje art. Hybrider har ej medtagits. Skogsviol inkluderar obestämda violer och stenros obestämda nyponrosor samt kråkbär obestämda kråkbär. Namngivning och ordningsföljd enligt "Den nordiska floran" (Mossberg, Stenberg & Ericsson 1992).

Lycopodiaceæ

revlumner 30

Equisetaceæ

smalfräken 99
skavfräken 6
åkerfräken 79
ängsfräken 2
kärrfräken 31
sjöfräken 24
skogsfräken 7

Dennstædtiaceæ

örnbräken 186

Thelypteridaceæ

kärrbräken 18

Athyriaceæ

majbräken 5
stenbräken 1
ekbräken 4

Dryopteridaceæ

skogsbräken 12
granbräken 2

Blechnaceæ

kambräken 1

Pinaceæ

gran 119
tall 204
en 217
idegran 1

Salicaceæ

jolster 1
svartvide 3

gråvide 47

bindvide 3

sälg 19

krypvide 54

sandvide 6

asp 7

Myricaceæ

pors 84

Betulaceæ

vårtbjörk 94

glasbjörk 141

klibbal 16

Corylaceæ

hassel 5

Fagaceæ

ek 128

Polygonaceæ

ängssyra 2

Ranunculaceæ

vitsippa 166

blåsippa 41

smörblomma 14

majsmörblomma 3

revsmörblomma 29

backsmörblomma 4

ältranunkel 19

backruta 1

Brassicaceæ

ängsbräsma 5

Droseraceæ

rundsileshår 30

storsileshår 6

Parnassiaceæ

slätterblomma 2

Rosaceæ

brudbröd 1

älggräs 127

hjordron 1

stenbär 190

blåhallon 65

kanelros 1

stenros 7

hartsros 1

humleblomster 58

kråklöver 23

gåsört 15

blodrot 304

revfingerört 4

smultron 12

backsmultron 4

apel 2

rönn 110

finnoxel 4

oxel 19

rundhagtorn 2

trubbhagtorn 2

korallhagtorn 1

slån 9

Fabaceæ

kråkvicker 2

sparvvicker 1

gökärt 1

gulvial 4

kärrvial 1

Oxalidaceæ

harsyra 23

Geraniaceæ

blodnäva 1
skogsnäva 42

Polygalaceæ

rosettjungfrulin 1

Aceraceæ

lönn 1
tysklönn 2

Rhamnaceæ

getapel 1
brakved 206

Violaceæ

skogsviol 122
ängsviol 6

Lythraceæ

fackelblomster 3
mjölkört 9
kärrdunört 6

Araliaceæ

murgröna 2

Apiaceæ

spikblad 20
sårläka 2
strätta 5
kärrsilja 7

Pyrolaceæ

klotpyrola 33
klockpyrola 32
grönpyrola 3
vitpyrola 51
björkpyrola 44
ögonpyrola 8

Ericaceæ

ljung 285
skvattram 3
rosling 1
tranbär 14
lingon 329
blåbär 306

Empetraceæ

kråkbär 11
nordkråkbär 3

Primulaceæ

majviva 4
strandlysing 48
skogsstjärna 33

Oleaceæ

ask 15

Menyanthaceæ

vattenklöver 51

Asclepiadaceæ

tulkört 4

Rubiaceæ

vitmåra 24
sumpmåra 11
vattenmåra 57
gulmåra 3

Laminaceæ

lökgamander 1
frossört 4
brunört 10
strandklo 5
vattenmynta 12
åkermynta 4
kransmynta 1

Scrophulariaceæ

teveronika 5
ärenpris 2
dyveronika 4
trädgårdsveronika 1
ängskovall 164
skogskovall 4
svarthö 3
höstspira 4

Lentibulariaceæ

tätört 1

Plantaginaceæ

svartkämpar 1

Caprifoliaceæ

olvon 28

linnea 105

skogstry 2

Dipsacaceæ

ängsvädd 126

Asteraceæ

röllika 2
hästhov 14
kärtistel 19
höstfibbla 2
svinrot 81
skogssallat 1
ogräsmaskrosor 8
klasefibbla 2
skogsfibblor 9
hagfibblor 21

Alismataceæ

gotlandssvalting 2

Juncaginaceæ

kärrsälting 1

Liliaceæ

kärrlilja 11
liljekonvalj 68
ekorrbar 188
orrbär 18

Iridaceæ

svärdslilja 1

Juncaceæ

knappståg 23
trubbtåg 4
löktåg 2
ryltåg 11
knippfryle 6
ängsfryle 20
vårfryle 142

Poaceæ

fårsvingel 12
rödsvingel 5
ängssvingel 2
rörsvingel 1
kärrgröe 2
ängsgröe 2
berggröe 1
darrgräs 3

älväxing 104
bergslök 32
mannagräs 4
lundskafting 6
backskafting 1
skogskorn 1
tuvtåtel 62
kruståtel 137
vårbrodd 68
luddtåtel 2
lentåtel 1
brunven 4
rödven 12
storven 1
krypven 3
bergrör 6
piggrör 25
timotej 1
rörflen 2
vass 34
knägräs 29
blåtåtel 259
stagg 10

Typhaceæ

bredkaveldun 2

Cyperaceæ

säv 3
ängsull 30
gräsull 17
tuvull 3
knappsäv 2
agnsäv 1
alvaragnsäv 1
ag 28
vitag 1
axag 15
tagelstarr 3
trindstarr 1
piggstarr 6
långstarr 1
plattstarr 2
harstarr 5
stjärnstarr 39
nålstarr 45
trådstarr 32
slokstarr 1
flaskstarr 6
blåsstarr 6
skogsstarr 1
slankstarr 134

hirsstarr 51
ängsstarr 3
näbbstarr 1
ävjestarr 1
grönstarr 1
ärtstarr 13
pillerstarr 3
dystarr 2
bunkestarr 9
hundstarr 145
loppstarr 31

Orchidaceæ

kärrknipprot 17
skogsknipprot 9
nästrot 1
tvåblad 13
spindelblomster 14
nattviol 1
grönvit nattviol 1
brudsporre 11
luktsporre 2
ängsnycklar 2
sumpnycklar 3
jungfru Marie nycklar 15
flugblomster 1

Bilaga 7

Antal vitmosstuvor

För varje lokal anges antalet tuvor, fördelade på storlekarna 1-10m². Storleksgruppen 1 m² innefattar även alla mindre tuvor. För större tuvor, > 10 m², anges varje tuvas storlek i m².

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
1	2	1										3
2	5	4	1	1	1	1		1	1		16, 28	17
3	9	6	1	1								17
4	23	4										27
5	2	1		1			1					5
6	1			1								2
7	22	7										29
8	8	23	8	2	4	1			1		11, 12	49
9	1	2	3									6
10	91	26	10	7	1	2	1	1			12	140
11	2											2
12	6	1		1								8
13	2	23	5	7	4	6	1	3	2		2 x 11, 3 x 12, 2 x 13, 14, 3 x 15, 18, 20, 23, 26, 35, 37, 38, 45, 60	73
14	7	4	1	1								13
15	5	1										6
16	1			1								2
17	9	3	1	1		1			1		24, 29	18
18	4	1			1							6
19	16	6	1				1					24
20	3	3	2		2			1				11
21		1	1	1					1			4
22	152	71	28	12	12	11	3	7	5	4	4 X 11, 5 X 12, 3 X 13, 2 X 14, 4 X 15, 2 X 16, 2 X 17, 18, 19, 20, 2 X 21, 3 X 22, 3 X 23, 24, 26, 2 X 28, 2 X 30, 2 X 31, 3 X 32, 2 X 36, 38, 52, 55, 60, 62, 80, 86, 102	360
23	2	2	1									5
24	6	4	2	2	1							15
25	5		1					1				7
26					1							1
27	3	4		2	1	1						11
28	1	3					1					5
29	24	10	3	1	2	1		1				42
30	16	7	4	3	1	1						32
31	62	15	4	5	2	1			2			91
32				1								1
33	1			1								2
34	100	88	50	55	27	20	12	9	7	12	4 X 11, 6 X 12, 4 X 13, 8 X 14, 3 X 15, 5 X 16, 17, 4 X 18, 20, 21, 2 X 22, 2 X 23, 24, 4 X 25, 33	427
35	26	4	4	3					2			39

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
36	4	3	1							1		9
37	14	5	2									21
38	31	3										34
39	14	2	2			1						19
40	17	2	1			1	1					22
41			1									1
42	4	1		2							12	8
43		1										1
44	14	13	7	5	5	2	3	2			2 X 11, 2 X 12, 2 X 13, 14, 18, 20, 26, 28, 37, 45	64
45	23	2		3	1	2	1				11, 14, 32	35
46	10	3										13
47	16	1	1	2						1		21
48	14	11	4	1	2	1	1				16, 19	36
49	12	6	1			1						20
50	31	11	3	2	3	2		1		1	16, 25	56
51	11	8	3	1	1				2		12, 17, 23	29
52	12	7	4	1			1		1			26
53	14	9	2	1	2							28
54	28	22	6	3	5	2		1	1		12, 13, 15, 41, 43	73
55	22	17	8	1								48
56	8	1	3	1	1		2					16
57	17	5	2	2		2			1			29
58	33	8	3	1								45
59	16	2					1					19
60	1	4		1			1				13	8
61	9	3	3	1	1							17
62	1											1
63	4	4					1				15	10
64	9	1	1		1							12
65							1					1
66		1										1
67	7	5	3	1	1				1		14	19
68	13	1	4				1				36	20
69	1	2										3
70	7	4	1	2	1	1	1				14, 18	19
71	7	2	1	1			1					12
72	6	5		2	1	2	1	2	1		13,2 X 14, 3 X 16, 18, 19, 26, 34	30
73	7	4		1								12
74	10	1						1				12
75	4	3										7
76	6	6										12
77	14											14
78	3		2									5
79	2	2	1									5
80	54	24	8	3	3	2				1	14	96
81	2											2
82	4	1										5
83	1	1										2
84	8											8
85	4	2	2	2				1				11
86	7	1										8

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
87	4											4
88										1		1
89	2	3										5
90	1		1									2
91	9	7	3	1								20
92	3											3
93	8	1	1									10
94	1											1
95	34	14	7	3					1	1		60
96	2	1					1					4
97		1										1
98	2											2
99	3											3
100	4	3	3	2								12
101	33	14	8	3		1	2				13	62
102			1	1								2
103	9		1	1								11
104	1	1										2
105	6	2	1									9
106	31	7	5	1		2	1		1		11	49
107	11	2		2		1			1			17
108	5	2		3	1			1				12
109	22	7	5	4	3	3	3				11, 12, 13	50
110	76	6	4	3	3	1	1		1			95
111	1											1
112	19	9	1		2							31
113	21	18	6	4	1		1	2	2		16, 19	57
114	40	20	5	6	2							73
115	11	2	1	3		1	1				2 X 12, 13, 32, 51	24
116	20	8	2		1		1					32
117	2	5	1	2				2	1	1	15, 18, 25	17
118	26	13	13	9	8	3		3		2	11, 16, 17, 2 X 19, 28	83
119	10											10
120	8	3	3									14
121	10	5							1			16
122	18	4	2	4	1		1			1	12	32
123	33	11	7	5	1	5		2		1	11, 16, 18	68
124	29	27	3	7	2	3					14, 24	73
125	11	8	4	1	3		1	1			12	30
126	1	1										2
127	7	1	1	1		1						11
128	68	38	18	8	10	2	3	4	2	2	11, 12, 13, 17, 19, 2 X 20, 22, 24, 26, 30, 43	167
129	204	128	63	24	23	10	7	9	5	4	2 X 11, 12, 2 X 13, 2 X 15, 3 X 16, 17, 18, 2 x 20, 25, 28, 30, 38, 40, 81	498
130	18	13	2	1	1							35
131	32	5	2	5	7	1				4	3 X 20, 30, 9 X 50, 2 X 100, 112	72
132	30	25	13	10	4	12	8	7	4	4	4 X 11, 4 X 12, 13, 2 X 14, 15, 16, 4 X 17, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 30, 35, 36, 40, 44, 54, 284	147
133	16	6	1	1	1			1				26
134	27	9	1	1	1			1	1			41

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
135								1				1
136	1											1
137	13		1									14
138		1	2		2	1			1		16	8
139	1											1
140								1				1
141	1											1
142	3	1	1			1					180, 35	8
143	1											1
144	3		1							1	15, 16, 31, 33, 34, 49	11
145		1										1
146	17	7	4	2	1							31
147	4			2								6
148	5	3										8
149	1											1
150	13	3	1									17
151	1	1										2
152	2											2
153					1							1
154	5	3		1	1	1						11
155	4	1		1						4	6 X 15, 17, 2 X 20, 25, 32	21
156	1	1										2
157	17	10		3	1	1	1	2		1	3 X 12, 15, 17, 21, 36, 108	44
158	1		1									2
159	1	1										2
160											20	1
161	101	61	15	6	4		3		1		11	192
162				1						1		2
163	4											4
164	7	5	2	1	2						15	18
165	6	1										7
166	1											1
167	4			1								5
168	2											2
169	28	5	2	1								36
170	1											1
171	1	2	1									4
172	7										18, 27	9
173	20	8	6	3	2	1					11	41
174	11	6	10	6	1	3		2	1	1	11, 12, 2 X 25	45
175	53	10	3	1	2	1		1			11, 15	73
176	21	5	2		1							29
177		1										1
178	5											5
179	1											1
180	2											2
181	1											1
182	1		2	2								5
183	2	2	1	1								6
184	4	1	1									6
185	32	14	9	5	2	2	2	2	1	1	11, 3 X 15, 2 X 17, 18, 25	78
186	5	9	3	1	1	2		1		1	12	24

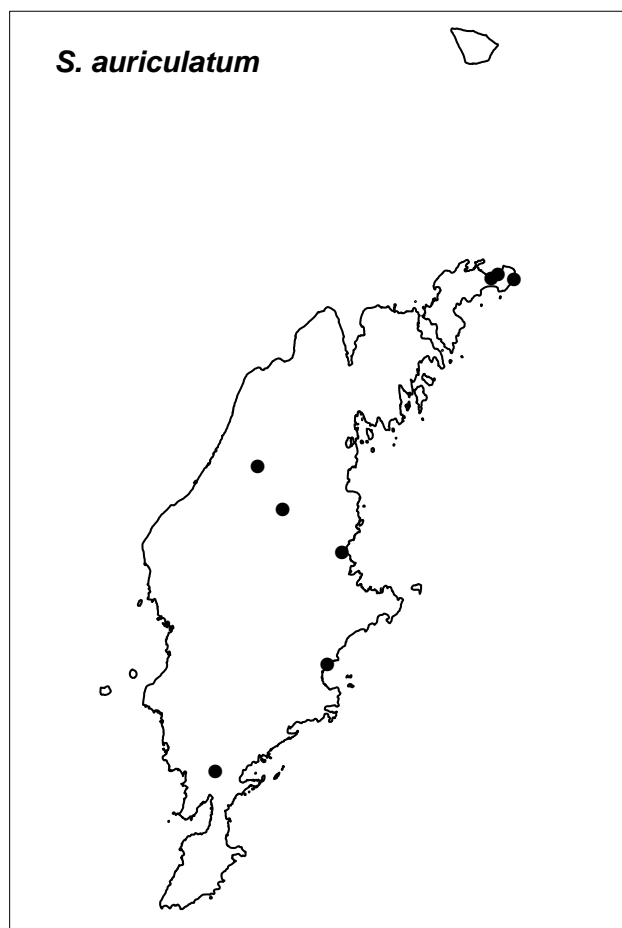
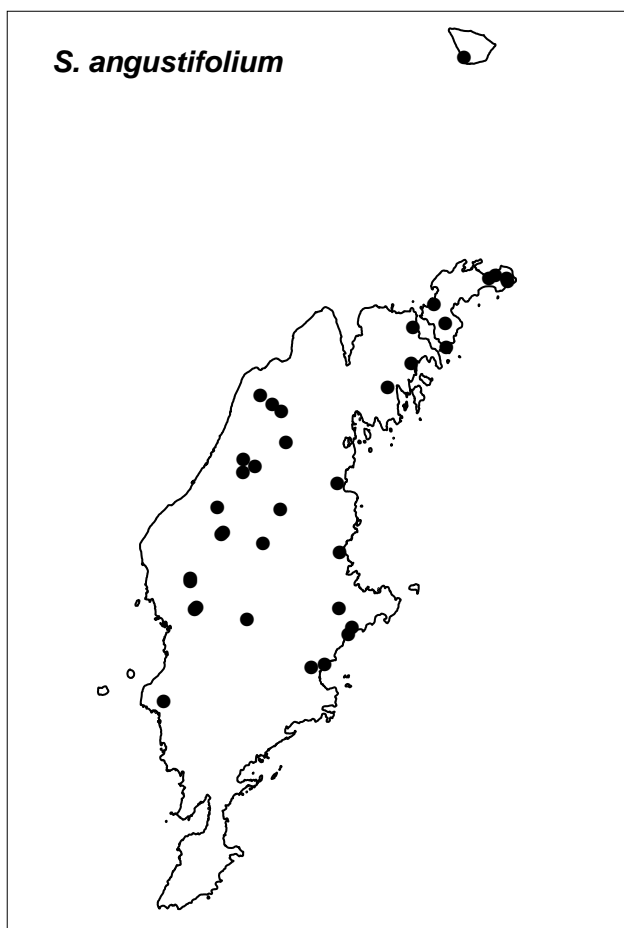
Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
187	7	6	4		2	1					12, 16	22
188	7	6	3	1	1	1						19
189	3	1										4
190	12	10	1	1								24
191	4	3		1								8
192	21	6	5	2		1	2	1				38
193		3		1							11	5
194	12	6	1									19
195	1											1
196	6	1					1					8
197	1											1
198	1			1								2
199						1						1
200					1							1
201	30	15	5	3	1	1	2	1	1	1	11, 12, 14, 30	64
202	5	6										11
203	3											3
204	1											1
205	3	1										4
206	12	4	3									19
207	10	9	5									24
208	1											1
209	23	7	2									32
210	3	1										4
211	25	2	1									28
212	8	5			1							14
213	19	5	9	2								35
214	4		1				1					6
215	9	3	5	1	1			1		2	13, 2 x 15, 4 x 20, 22, 2 x 30, 35, 40, 45, 56, 66	37
216	32	19	7	4	6	2	3		1	2	16	77
217	1											1
218	3	4									12	8
219	9	9	4	4		1					12	28
220	3	1	1		1					1		7
221	2											2
222	22	13	3	2	1		1				13	43
223	61	101	48	36	21	16	13	7	5	5	3 x 12, 3 x 14, 3 x 15, 16, 2 x 20, 32, 35, 100, 248	329
224	16	2	1									19
225	11	4										15
226	1											1
227	4	1								1		6
228		2	2									4
229		1										1
230	6	27	5	1	1							40
231	4	3	2									9
232	7	2	1									10
233	7	3	4	1								15
234	2	8	6	2							12	19
235	44	39	16	11	15	6	6	9	1	9	2 x 11, 12, 14, 2 x 16, 17, 2 x 18, 2 x 20, 23, 27, 38, 53, 60	172
236	2	1										3

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
237	26	3	3			1						33
238	8		1	1								10
239	4	1										5
240	1	1	1	1	1							5
241	1											1
242	24	3		1								28
243	9	8	5	2	1	1	1	2		1	14,33	32
244						1						1
245	1	1	1									3
246	1	1	1									3
247										1		1
248	15	5			1			1				22
249	1											1
250	6			1								7
251	39	36	14	10	5	3	1	3	1	1	12, 14	115
252	25	13	5				1					44
253	43	20	12	6	4	2	1	3	4	3	4 x 11, 14, 15, 18, 20, 21, 27	108
254	11	4	7	2	1						11, 28, 77, 88	29
255	2	2										4
256	24	10	3	3	1	1	1			2	13	46
257	4	3										7
258		1										1
259	20	3		1	1							25
260	22	6	1									29
261	4	1										5
262	3											3
263	10	7	10	7	1	6	4	6	1	3	11, 4 X 12, 13, 2 X 15, 16, 2 X 17, 19, 2 X 20, 30, 31, 35, 46, 66	74
264	3	1										4
265	1											1
266	2	2	1								15	6
267		1			2							3
268	13	8	4	3	1						12	30
269	4	2										6
270	7				2							9
271	6				1			1				8
272	14	5	3	2					1			25
273	4	2										6
274	25	2	3	2	1	1						34
275	7	8	2	2		1		1	2	2	15, 23	27
276	3											3
277	78	3										81
278		1						1				2
279	17	6	1	2								26
280	2		1									3
281	2											2
282	3	7	2	2				1		1	12, 16, 24	19
283	1											1
284	1											1
285	5		1									6
286	2											2
287	2			1								3

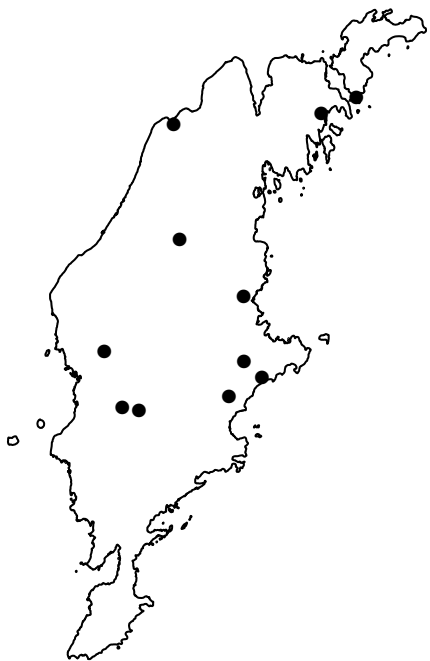
Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
288	7	9	5	3	3	1	1				2 X 11, 15	32
289			1									1
290	9	4	1	1			2			2	12, 20.	21
291	1	1										2
292	2	3	2				3					10
293	4	1										5
294	1	1										2
295		6	1	1	1	1						10
296		2		2		1	1				22	7
297	5	2	1	2	4				1	2	12, 2 X 15, 16, 2 X 18, 4 X 20, 2 X 25, 4 X 30, 35, 2 X 40, 49, 2 X 50, 60, 75	41
298	4	3	4	4		2		1		1	15	20
299	3	1										4
300	26	5	3	1	1	1	1				12, 16, 20, 22	42
301	6		1									7
302	2	4		1	1	1					21	10
303		2										2
304	19	13	8	2		3				1		46
305	1											1
306	1											1
307	25	17	7	1	2							52
308	1											1
309	32	12	3	2	2	3	2		1		12, 2 X 19, 20, 22, 28	63
310	6	1		1				1				9
311		1										1
312	45	26	7		2	1		1			14, 16, 20, 21, 30, 37, 46	89
313	8											8
314	15	8	1									24
315			1									1
316											16	1
317	1											1
318	1	1										2
319	1											1
320	12	1	1	1	1							16
321		1										1
322	9	3	3	2	2							19
323			1									1
324	6		2									8
325	19	11	4	1	2		1					38
326	1											1
327	15	10	9	7	6	2	1	2	2	4	11, 13, 14, 15, 2 X 17, 22, 23, 30, 31, 42, 43	70
328	5	3		1								9
329						1						1
330	4											4
331	10	2	2				1					15
332	1											1
333	1	1										2
334	17	1	3	1	3		1	1				27
335	4											4
336	13	5	2	1	1	1						23
337				1								1

Lokal nr	1 m ²	2 m ²	3 m ²	4 m ²	5 m ²	6 m ²	7 m ²	8 m ²	9 m ²	10 m ²	>10 m ²	Totalt antal tuvor
338	1											1
339	7	1						1				9
340	1	3		5	1			1			13	12
341	10	4		1								15
342		1										1
343	4	2										6
344	4	3										7
345		1										1
346	2		1	1				1				5
347	6	2					1					9
348					1							1
349				1								1
350	2											2
351	2							1				3
352	3											3
353	3							1				4
354	35	12	5	3					1			56
355	4	3	1	2								10
356		1										1
357	6	3	1									10
358	13	2			1							16
359	3	1										4
360	1											1
361	17	4	2	2	1	1		1	1		30	30
362											14	1
363	18	7	1	1	1							28
364	12	1	1	1	2							17
365	19	2	1	1								23
366	3	1										4
367	3	3		1	1							8
368	2	1	1									4
369	9	2	2	2	1						14	17
370	17	2	2								13	22
371	1	5	3	1							12	11
372	11		1	1	3	1		2	1		13, 15, 16, 31, 63	25
373	6	3	1	2								12
374				1	1							2
S:a	4 034	1 877	788	487	302	190	127	127	79	94	508 tuvor > 10 m²	8 613

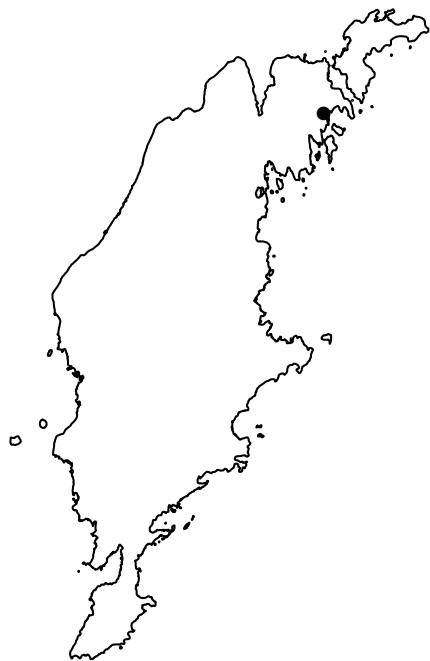
Utbredningskartor

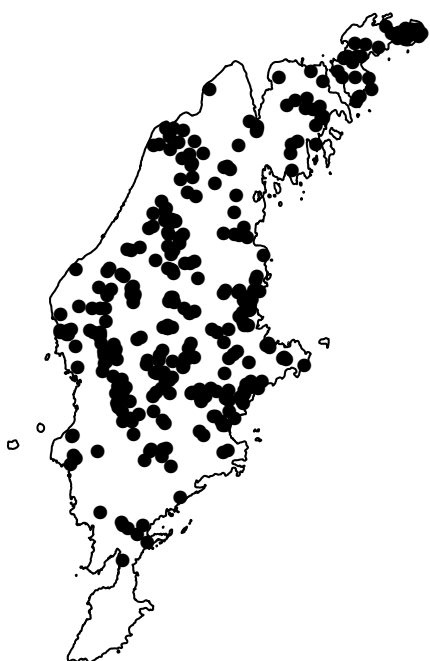
S. austinii

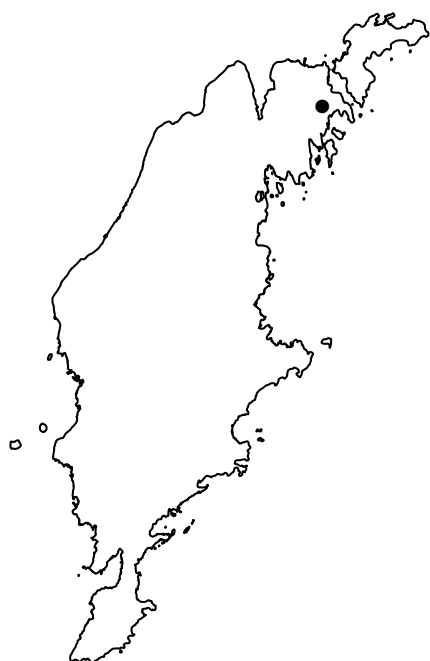
S. balticum

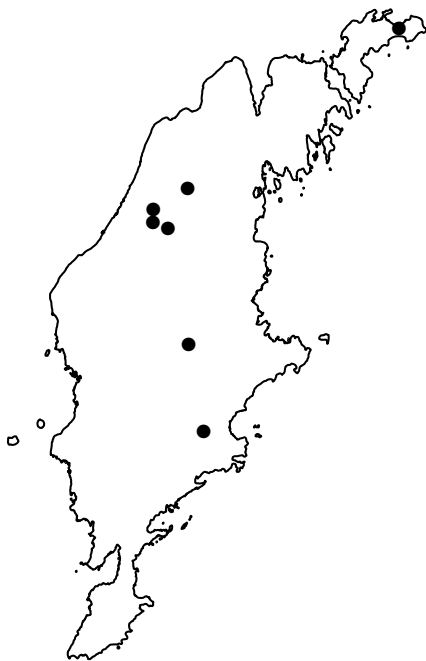
S. capillifolium

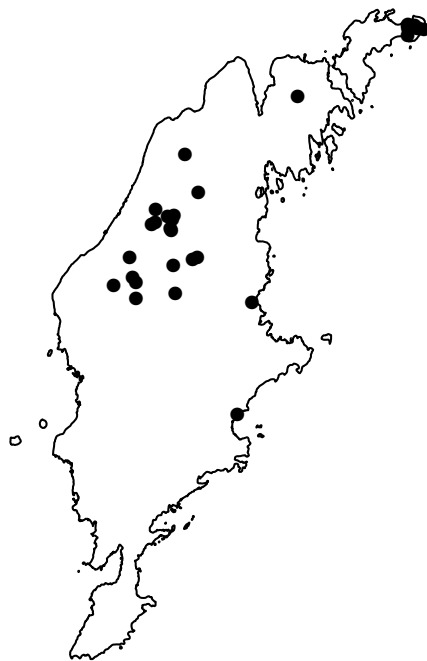
S. centrale

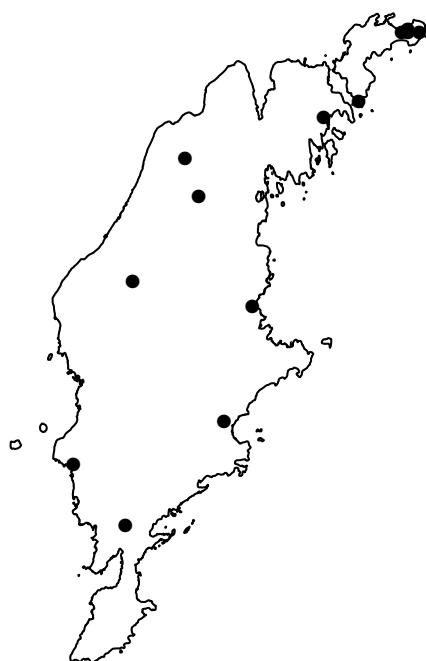
S. compactum

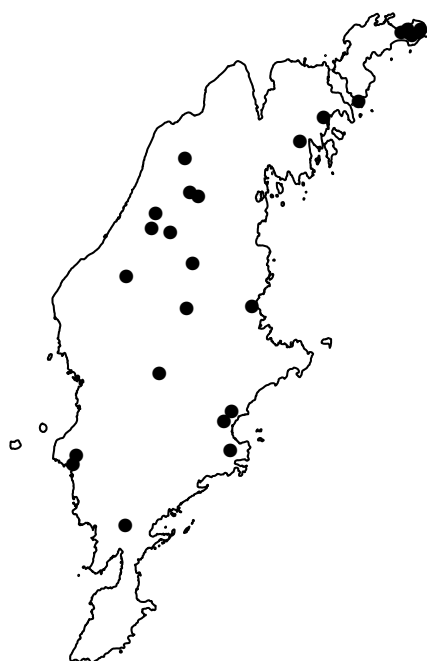
S. contortum

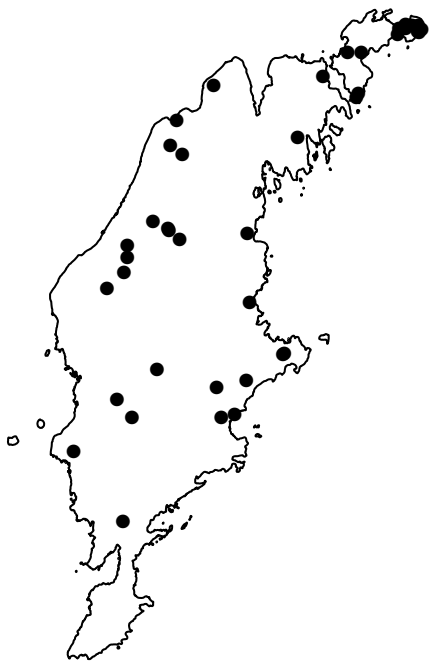
S. cuspidatum

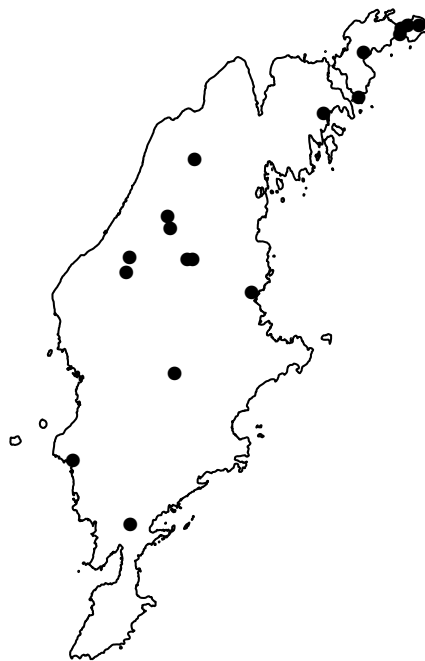
S. fallax

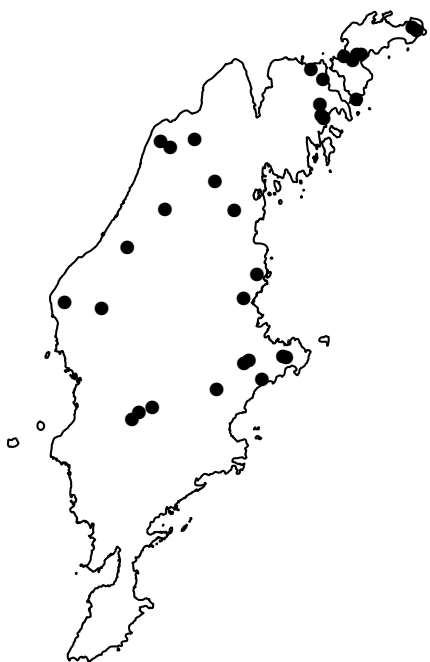
S. fimbriatum

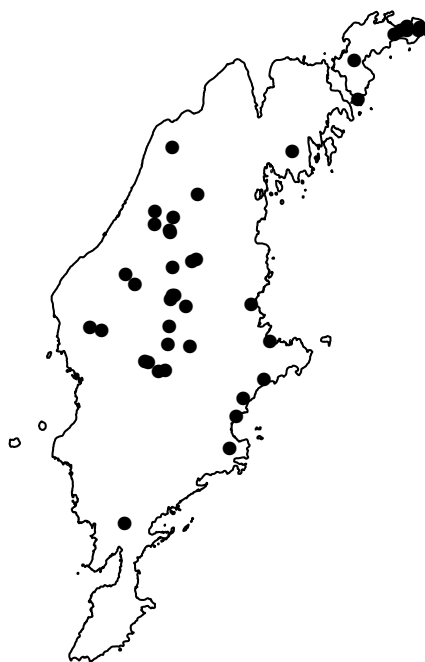
S. flexuosum

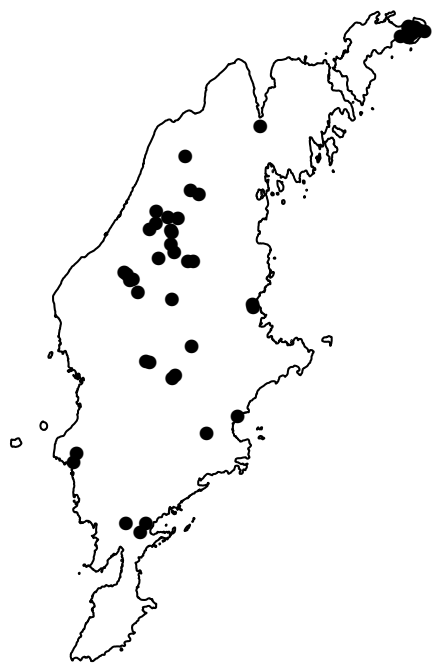
S. fuscum

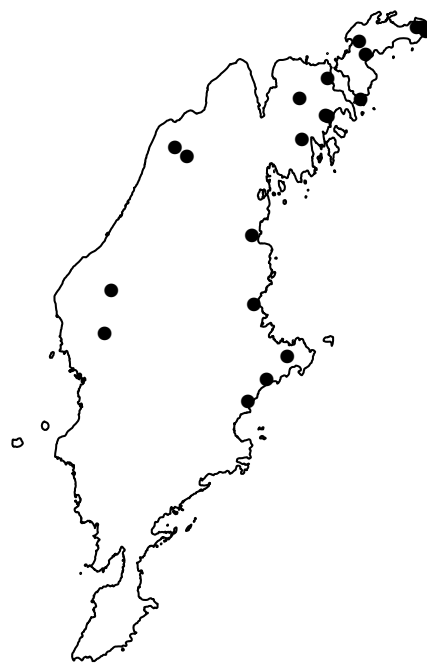
S. girgensohnii

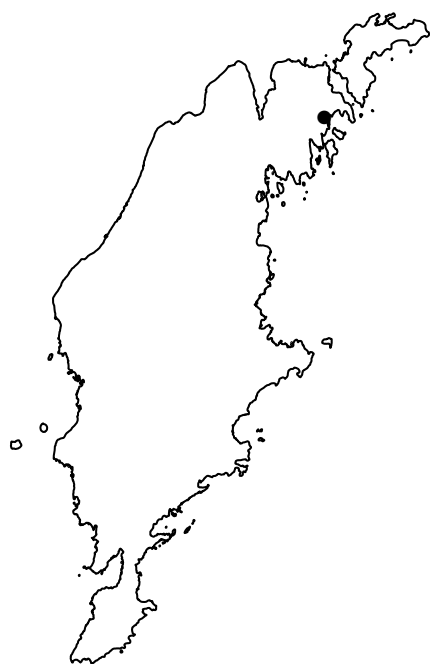
S. inundatum

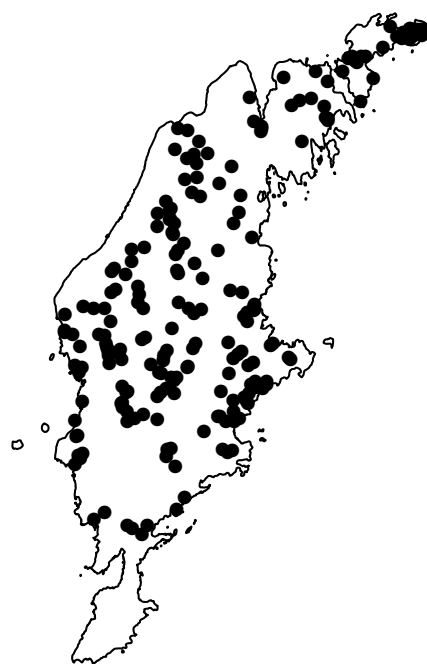
S. magellanicum

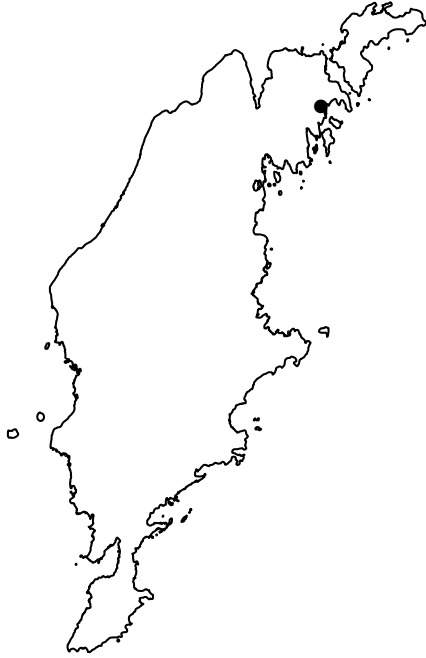
S. obtusum

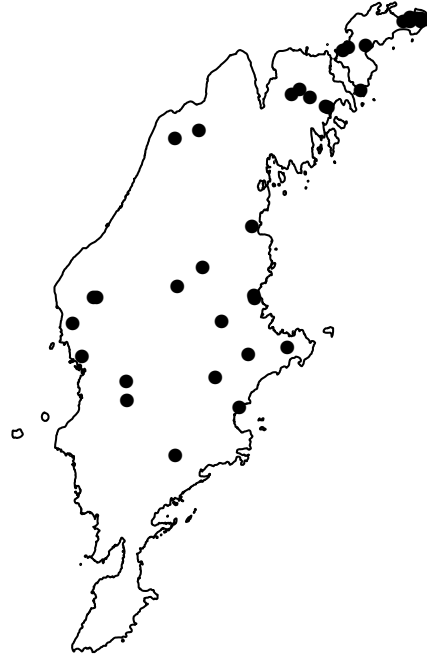
S. palustre

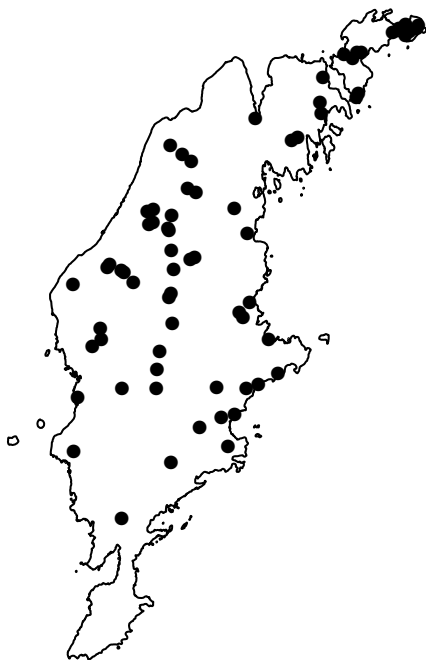
S. papillosum

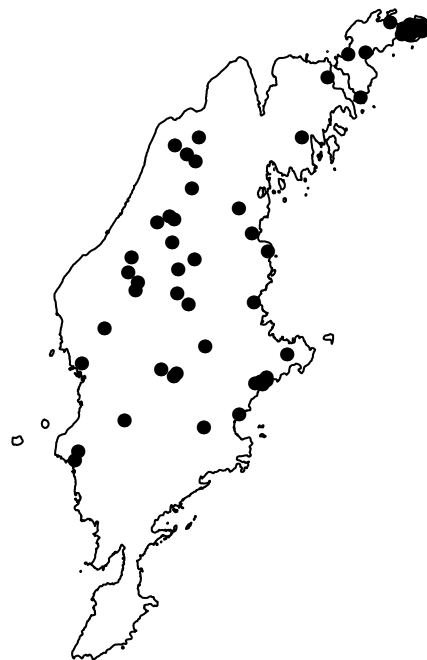
S. rubellum

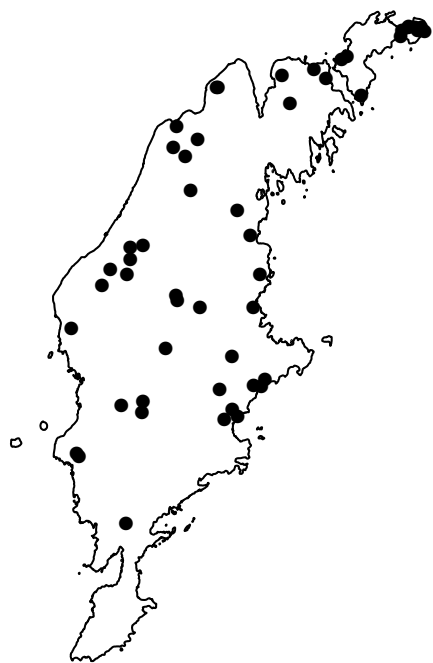
S. russowii

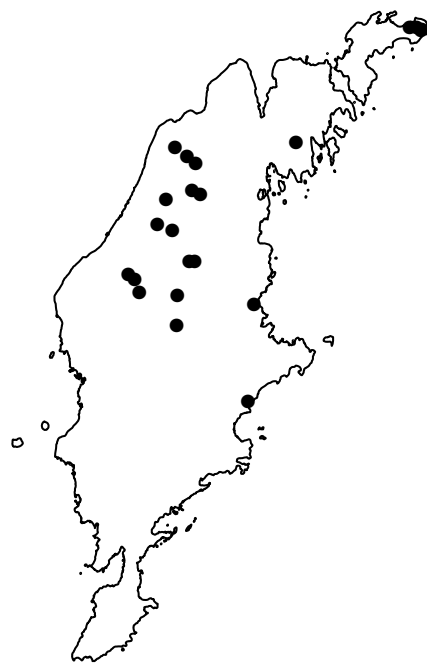
S. squarrosum

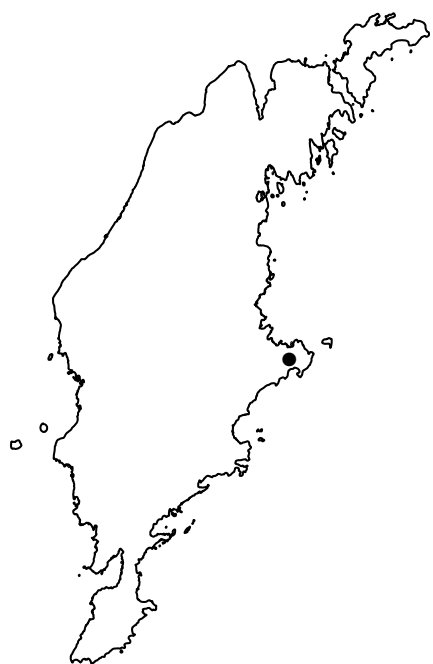
S. subnitens

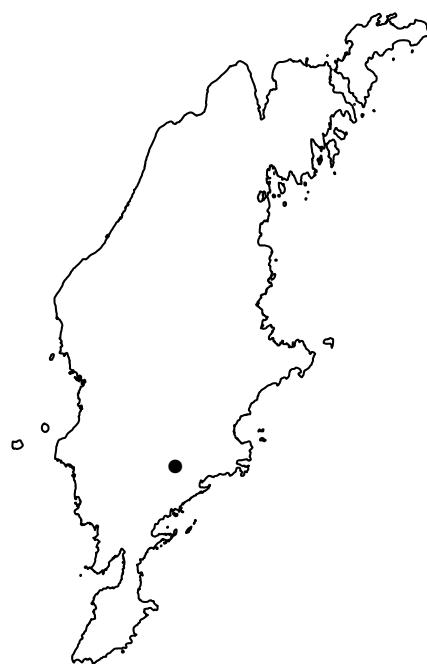
S. subsecundum

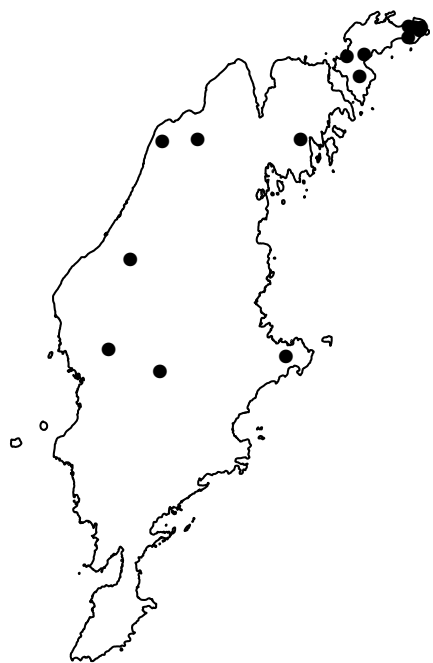
S. subtile

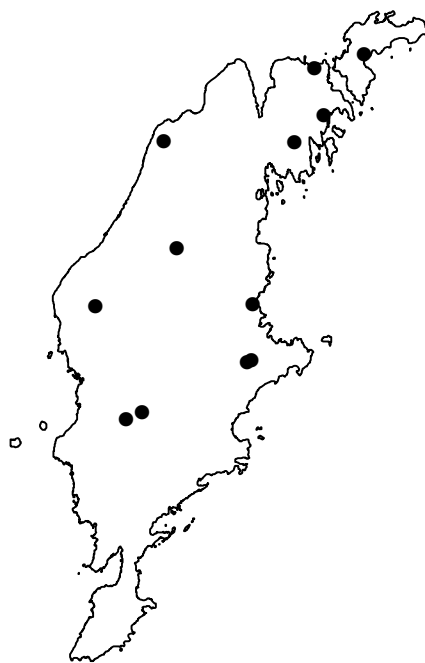
S. tenerum

S. teres

S. warnstorffii

Register över Gotlands *Sphagnum*-lokaler

Lokalerna redovisas sockenvis i bokstavsordning efter socknen. Inom parentes anføres för var och en av lokalerna en poängsumma som har räknats fram i ett försök till värdering. Klass I: minst 500 poäng, Klass II: 300-499 poäng, Klass III: 100-299 poäng och Klass IV: under 100 poäng.

Akebäck

1. Bäcks (30)
2. Glammunds vät (270)
3. Hägdarve vät (225)
4. Roggu (105)
5. Smiss 1:15 (140)

Ala

6. Gurfiles (30)
7. Lukaremyr (70)

Alskog

8. Anningåkra (265)
9. Branden (20)
10. Digerroir (245)
11. Mallgårds (65)
12. Smaulmyrar (155)
13. Svajde (595)
14. Visneklint fukthage (20)

Anga

15. Bjärsmyr (165)
16. Boters (105)
17. Fjäle (120)
18. Gurpetorpet (70)
19. Lillmyr (70)
20. Stensugumyr (35)
21. S. om Trullhalsar (30)
22. Trullhalsar (1070)
23. V. om Viteroir (15)
24. Ö. om Viteroir (35)

Ardre

25. Ekese (20)
26. Folar (30)
27. Gasmyr (45)
28. Golfbanan (20)
29. Gyllauen (220)
30. Hallute (95)
31. Helgmyr (120)

32. Kaupungsslottsmyren (15)
33. Kaupungsslottsängen (25)
34. Lauritse (520)
35. Mullvalds (120)
36. Punkt 25,44 (145)
37. Skaumyr (30)
38. Visne myr (30)

Atlingbo

39. Burgen (30)
40. Myrände (45)

Barlingbo

41. Myrskogs (15)

Björke

42. L. Sojvide (95)

Boge

43. Brändu (15)
44. Lummars myr (470)

Bro

45. Dacker vät (420)
46. Ekes (30)
47. Flygtorpet (95)
48. Fole Granar (210)
49. Halner (160)
50. Lau bäckar (470)
51. Stridhemshagen (420)
52. Tingsbrogården (70)
53. Väggaraget (185)

Bunge

54. Bluttmo (345)
55. Hau träsk (345)
56. Ojnare myr (45)

Burs

57. Flors (245)

Buttle

- 58. Jarnsmyr (95)
- 59. Järnvägsvätarna (155)
- 60. Lindhammars myr (45)
- 61. Prästhagen (35)
- 62. Tjauthagmyr (15)
- 63. Tjauthagmyr mossen (45)

Bäl

- 65. Bläckvätarna (15)
- 66. Brutvät (15)

Dalhem

- 67. Brunnsmyr (210)
- 68. Nygårds (335)
- 69. Älneskogen (65)

Ekeby

- 70. Haugskog (145)
- 71. L.Röstade (95)
- 72. Medebys (220)
- 73. Sande (30)
- 74. Öjars (185)

Eksta

- 75. Djupviksvägen (30)
- 76. Jakobs (30)

Endre

- 77. Kaupmyr (65)
- 78. Kvinnobrymyr (50)
- 79. Lere (40)

Eskelhem

- 80. Ansarve (245)
- 81. Kullen (15)
- 82. Myrhagen (15)
- 83. Sigvards (15)
- 84. Sigvardsvätar (15)
- 85. Stajnmyr (85)
- 86. Ullaviarroir (15)
- 87. Unghanse (40)
- 88. Valde (105)
- 89. Vikmyr (75)
- 90. Z-stallet (65)

Etelhem

- 91. Bare källmyr (35)
- 92. Bare 1:22 (15)

- 93. Bjärbyholm (30)
- 94. Hagebyträsk (115)
- 95. Hjorters Södra (120)
- 96. Södra Lundsmyr (30)
- 97. Villbärsmyr (15)

Fardhem

- 98. Tjocket (15)

Fide

- 99. Anderse (15)

Fleringe

- 100. Kölshajd träsk (55)
- 101. Langmyr (270)
- 102. Släkmyr (175)
- 103. Utoje (105)

Fole

- 104. Krampeboden (15)
- 105. Tomtmyr (20)
- 106. Vatlings vät (195)

Follingbo

- 107. Dularån (95)
- 108. Lilla Vede (145)
- 109. Rosendalsväten (435)
- 110. Stora Kallings (435)
- 111. Storvidemyr (15)

Fröjel

- 112. Fallskogen (70)
- 113. Lilla Hajdes (145)
- 114. Storhagen (145)

Fårö

- 115. Adekärr (120)
- 116. Avanäset: Ava (270)
- 117. Avanäset: Avasågen (245)
- 118. Avanäset: Holm (345)
- 119. Avanäset: Lassar (15)
- 120. Avanäset: Morastycket (205)
- 121. Avanäset: Mässingskärr (120)
- 122. Avanäset: Nordermorana (295)
- 123. Avanäset: Norra Holmshulet (470)
- 124. Avanäset: Norra Kullakärr (520)
- 125. Avanäset: Sandhaidi (445)
- 126. Avanäset: Skalasad (40)
- 127. Avanäset: Skjutbanan (70)
- 128. Avanäset: Skär (645)
- 129. Avanäset: Södra Kullakärr (820)

- 130. Avanäset: 2-milsstolpen (170)
- 131. Avanäset: Ullahau (795)
- 132. Avanäset: Vessa Pers (895)
- 133. Avanäset: Westlings kärr (320)
- 134. Bygdegårdsmossen (95)
- 135. Dämba träsk (15)
- 136. Giftskog (25)
- 137. Gosholmen (155)
- 138. G. Sandön: Bourgströms dyn (60)
- 139. G. Sandön: Gamla gården (110)
- 140. G. Sandön: Grandalen (70)
- 141. G. Sandön: Las Palmas (70)
- 142. G. Sandön: Lilla Idemoren (210)
- 143. G. Sandön: Lägerplatsen (70)
- 144. G. Sandön; Schipkapasset (110)
- 145. G. Sandön: Varsvbukten (70)
- 146. Graunstycket (110)
- 147. Hyluvät (95)
- 148. Hällamyrr (130)
- 149. Hässlemyrr (15)
- 150. Kangulvät (55)
- 151. Klintsbroviken (15)
- 152. Lilla Marumyrr (15)
- 153. Lillhaga vät (65)
- 154. Marpesträsk (330)
- 155. Mölner träsk, Dyarna (620)
- 156. Prästhagamyrr (100)
- 157. Ryssnäsmyrren (745)
- 158. Stajnräsk (50)
- 159. Stursvik (80)

Gammelgarn

- 160. Danbo (90)
- 161. Hajdskog (470)
- 162. Hugrajsån (170)
- 163. Hällträsk (15)
- 164. Tjängvide (70)
- 165. Upsteigs (75)

Ganthen

- 166. Gorphejd (100)
- 167. Kumble (15)
- 168. Kyrkkällmyren (125)

Garda

- 169. Folkedarve (295)
- 170. Juvesvät (15)
- 171. Mårtensträsk (15)
- 172. Petarve (70)
- 173. Utalskog (95)

Gerum

- 174. Boters källdrag (295)
- 175. Lilla Korsgatan (195)
- 176. Mickelbys (45)
- 177. Uddvide (95)

Gothem

- 178. Botvaldeträsk (225)
- 179. Hangre (15)
- 180. Kajserskogen (95)
- 181. Kläppeviken (15)
- 182. Nors Storhage (29)
- 183. Storsund (95)
- 184. Suders (15)

Grötlingbo

- 185. Bölske (195)
- 186. Lingen (395)
- 187. Lingenvät (170)
- 188. Ronnings (70)
- 189. Vigesänget (95)

Guldrupe

- 190. Buttleskogen (320)
- 191. Hässlarmyren (45)
- 192. Hästnings (120)
- 193. Krasse (30)
- 194. Nedre Lundsmyrr (30)
- 195. Skradarve (15)

Hablingbo

- 196. Hemmungs (30)
- 197. Tingsvät (15)

Hall

- 198. Lillmyrr (155)
- 199. Russvät (15)
- 200. Verkmyrr (380)

Halla

- 201. Dalbo (270)
- 202. Möllebos (20)
- 203. Tule station (50)

Hangvar

- 204. Hagmyrr (15)

Havdhem

- 205. Gässlan (40)

Hejde

- 206. Brunnshagen (70)
- 207. Forse 2:1 V (35)
- 208. Gajstmyr (15)
- 209. Hjorters (70)
- 210. Jaktstugan (30)
- 211. Stockbrunnshagen (30)
- 212. Tippsarve (20)
- 213. Vättinge (60)
- 214. Västra Ojlmör (60)

Hejdeby

- 215. Galghagen (620)
- 216. Lilla Råby (320)
- 217. Torsalvret (120)

Hejnum

- 218. Gane backe (215)
- 219. Grodvät (145)

Hellvi

- 220. Bångån (45)
- 221. NO Hideberget (15)
- 222. Norrgårdholm (235)
- 223. Storholmen (620)

Hemse

- 224. Siken (20)

Hogrän

- 225. Bromyr (30)
- 226. Långfänemyr (125)
- 227. Långfäneskogen (20)

Hörsne

- 228. Anningehagen (80)

Klinte

- 229. Hjorthagen (15)

Kräklingbo

- 230. Diksmör (270)
- 231. Gurpe (30)
- 232. Nyhagen (30)
- 233. Tings (30)
- 234. Torsburgsmören (400)

Källunge

- 235. Ardax (670)
- 236. Lillfole (15)
- 237. Malmhagen (145)

238. Simunde (120)

239. Utmalmen (15)

Lau

- 240. Graipr roir (20)
- 241. Hallbjens (15)
- 242. Helgmyr (80)
- 243. Myrhagen (210)
- 244. Snausarveladan (15)

Levide

245. Austerhagen (15)

Linde

- 246. Hamrehagen (15)
- 247. Myrungs (20)
- 248. Stångmyr (45)

Lojsta

- 249. Båtels (90)
- 250. Graunvik (25)
- 251. Kviebäcken (395)

Lokrume

- 252. Björnungs (110)
- 253. Lauks källdhage (570)
- 254. Lokrume Utgård (445)

Lummelunda

255. Björkume (15)

Lye

256. Svartdalar väte (170)

Lärbro

- 257. Lilla Vikers (100)
- 258. Ojdhagen (30)
- 259. Stapelbacke (70)
- 260. Stora Vikers (45)
- 261. Träskmyr (25)
- 262. Uppegårds (15)

Martebo

- 263. Buckbjerg (670)
- 264. Myrväldesträsk (165)

Mästerby

- 265. Ajmunds (15)
- 266. Ammor (55)
- 267. Fugelmyr (30)

268. Langmyren (270)
269. Myre (90)
270. Skipslunde (35)
271. Skogs (130)
272. Triangelpunkt 29,8 (145)
273. V. om Skogs (15)

Norrlanda

274. Barblunden (70)
275. Bronsåldersröset (235)
276. Kraklunden (90)
277. Liffride (45)
278. Myrhagen (90)
279. Norrlanda annex (145)
280. Sandpallen (15)
281. Vatfall (25)

När

282. Hallute (195)
283. Nedre Prästhagen (15)

Othem

284. Bunkhagen (75)
285. Lilla Pusssmyr (25)
286. Syltkällan (15)
287. Västerskogar (25)

Roma

288. Soptippen (185)

Rone

289. Raudstajnsviken (15)
290. Änggårde (95)

Rute

291. Alby (15)
292. Alvskog (35)
293. Brutmyr (15)
294. Bräntings (65)
295. Hursken vät (35)
296. Klinskog (85)
297. Nors (1095)
298. Oljeborrplats (195)

Sanda

299. Ajmundsbro (25)
300. Botvide (195)
301. Kovik (15)
302. Råggmyr (95)
303. Sandäskes (15)
304. Sikhagen (195)

305. Soptippen (15)

306. Vives (140)

Sjonhem

307. Hällinge (95)

Sproge

308. Klase (75)
309. Kruse (420)
310. Mårtens (55)
311. Stora Norrgårde (15)
312. Tjängdarve (395)

Stenkumla

313. Bertels (40)
314. Myrse (120)
315. Sojdshagen (80)

Stenkyrka

316. Balsklintmyr (20)
317. Blindan (15)
318. Bruthagstorpet (230)
319. Grausne källmyr (120)
320. Gräne (370)
321. Hästhagenmyren (140)
322. Lickershamn (145)
323. Skyttepaviljongen (15)
324. Stora Bjers (30)
325. Trullspur (210)
326. Våthagen (15)
327. Vätlingsmyr (595)

Stånga

328. Blautåmyr (30)
329. Maldes (15)
330. Raudhammaren (25)
331. Rävstig (20)
332. Sibirien (15)
333. Slottsträsk (75)

Tingstäde

334. Bryor (145)
335. Millumträsk (25)
336. Sikhagen (45)
337. Västris (25)

Tofta

338. Bottare myr (120)
339. Ejdervägen (30)
340. Gnisvärds N:a (70)

341. Hällingsmyr (30)
342. Svarthulshagen (105)

Träkumla

343. Digermyr (50)

Vall

344. Anglarve (80)
345. Kraftledningsstolpe 69 (75)
346. Kvie vät (140)
347. Levide (80)

Vallstena

348. Bandhagbruten (15)
349. Bygdegården (15)
350. Spinnbjärsbacke (15)

Viklau

351. Lilla Vikare (20)
352. Viklau anhalt (50)

Vänge

353. Disroir (20)
354. Hästhagmyr (220)
355. Kyrkjuves (45)
356. Kättlemyr (15)
357. Nickarve tipp (20)
358. Western Riders (55)
359. Vidangar (30)

Väskinde

360. Knuts (115)

Västergarn

361. Ganngathagen (95)

Västerhejde

362. Hallbro slott (20)
363. Hanskmyr (95)

Väte

364. Gullarve (30)
365. Hassle (105)
366. Mölnare (25)
367. Norrbys (20)
368. Västerväte (25)
369. Örtbohage (45)
370. Östra Ojlmyr (95)

Östergarn

371. Gannberget (195)
372. Gannemyr (195)
373. Gannemyr holmar (295)
374. Natviksudd (15)

Lokalbeskrivningar

De 374 vitmosslokaler på Gotland redovisas i det följande sockenvis med socknarna i bokstavsordning, från Akebäck till Östergarn. Inom socknarna tas de olika lokalerna upp i bokstavsordning, på Fårö dock med ett par underavdelningar: Avanäset och Gotska Sandön.

Areal - Med areal avses här det område över vilket vitmossor förekommer spridda. Arealen har skattats på kartmaterial. Dessa uppgifter är mer översiktliga än arealen vitmossa (se nedan).

Biotop - Uppgift om den huvudsakliga naturtypen. Uppgift lämnas också om primärfynd av vitmossarter och om sällsynta mossor och kärlväxter, om bete, dikning, hygge, naturskydd etc.

Karta - Koordinaterna anges enligt Rikets nät. Uppgift om dessa koordinater återfinns både på den ekonomiska och den topografiska kartan. De koordinater som anges avser lokalens mittpunkt eller tyngdpunkt.

Tuvor - Uppgift om antalet tuvor avser *tuvor*, *mattor* och *småfläckar*, men har för enkelhets skull benämnts "tuvor" i lokalbeskrivningarna. Dessa uppgifter grundar sig på fältanteckningar, varvid är att märka att näraliggande tuvor etc i varierande utsträckning under årens lopp har slagits samman, särskilt på rika lokaler.

Underlag - Det geologiska underlaget anges efter geologiska kartan, på en del lokaler korrigerat.

Humusskikt - Medelvärde på flera mätningar på varje lokal, uppmätt med en handborr, graderad till 70 cm.

pH - Medelvärde av flera mätningar på varje lokal, uppmätt med fickmätaren "pHep", Hanna Instruments, som uppges ha en noggrannhet på $\pm 0,2$ pH-enheter. Den har ofta kalibrerats med hjälp av lösningar pH 4,0 och 7,0 från Lantbrukskemiska stationen, Visby.

Arealen vitmossa - Arealen vitmossa har uppmätts och skattats i fält, varvid de större sammanhängande förekomsterna har räknats "kvadratmeter för kvadratmeter" med ögonmått.

Vitmossarterna - Arterna redovisas i bokstavsordning efter det vetenskapliga namnet.

Kärlväxter i vitmossa - Växtarterna redovisas med svenska namn och ordningsföljd enligt "Den nordiska floran" av B. Mossberg, L. Stenberg & S. Ericsson (1992).

Upptäckt - Lokalens upptäcktsår och upptäckare redovisas; för äldre lokaler med en litteratur- eller herbariehänvisning. För de lokaler som jag inte själv upptäckt anges datum för mitt första egna besök.

Akebäck s:n

1. Bäcks

0,02 ha. Sank skogsmark kring en stig. 3 tuvor.

Karta: 6J6a, 638431-165256

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 5,1 i pöl vid vitmossa 1991-07-04

Vitmossor: 3 m². *S. inundatum*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ältranunkel, blodrot, ljung, lingon, blåbär, gulmåra, ängskovall, ekorrbar, ängsfryle, tuvtåtel, blååtel, stagg, hirsstarr.

Egen upptäckt 1988-09-20

2. Glammunds vät

0,1 ha. Skogsvät med videbuskar, gott om vattenklöver, tuvor av bunkestarr, spindelblomster. I maj 1988 hade ett dike grävts fram till väten västra kant, så vatten rann ur väten. I södra delen av väten fanns redan torr vitmossa. I januari 1990 hade kalhygge tagits upp fram till, och delvis ut i väten, där nedhuggna videbuskar låg. Djupa körspår i väten, även över vitmossor. 17 tuvor.

Karta: 6J6a, 638363-165381

Underlag: morän

Humusskikt: 36 cm

pH: 5,3 i pöl 1991-07-04, se även bilaga 3

Vitmossor: 92 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*.

Klass: III (270 poäng).

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, gran, tall, en, sälg, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, smörblomma, gåsört, blodrot, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, olvon, ängsvädd, ogräsmaskrosor, liljekonvalj, ekorrbar, vårfryle, blååtel, ängsull, knappsäv, ag, slankstarr, hundstarr, spindelblomster.

Upptäckt av Jörgen Petersson 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-05-28.

3. Hägdarve vät

0,7 ha. Vacker skogsvät ca 100 x 200 m, rikligt med ängsull, spridda martallar, blåsstarr. 17 tuvor.

Karta: 6J6a, 638444-165316

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 5,7 vid vitmossa 1991-07-04, se även bilaga 3

Vitmossor: 33 m². *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. inundatum*, *S. subsecundum*

Klass: III (225 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, svartvide, gråvide, pors, glasbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, blåhallon, gåsört, blodrot, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vattenmåra, gulmåra, ängsvädd, gotlandssvalting, ryltåg, ängsfryle, tuvtåtel, blååtel, stagg, ängsull, alvaragnsäv, piggstarr, blåsstarr, hirsstarr, bunkestarr, hundstarr

Egen upptäckt 1988-06-09

4. Roggu

1,8 ha. Fuktig barrskog med små vätar, NO om Roggu. 27 tuvor.

Karta: 6J6a, 638197-165407

Underlag: morän

Humusskikt: 19 cm

pH: 5,3 i vät med vitmossa, 5,6 i vät utan vitmossa, 6,6 i skogsdike 1990-02-15

Vitmossor: 19 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. subsecundum*

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, sälg, krypvide, vårtbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, stenbär, blodrot, revfingerört, brakved, ängsviol, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängsvädd, ekorrbar, älväxing, tuvtåtel, krus-tåtel, knägräs, blåttåtel, stagg, slankstarr, ärtstarr, hundstarr, loppstarr.
Egen upptäckt 1984-10-02

5. Smiss 1:15

0,3 ha. Äldre granskog, småkuperad, med fuktsvackor, belägen 1,5 km V om Akebäcks k:a. 5 tuvor.

Karta: 6J6a, 638315-165340.

Underlag: morän

Humusskikt: 16 cm

pH: 5,6 i *S. angustifolium*, 6,4 i pöl intill vitmossa, 7,0 i skogsdike 1994-11-05

Vitmossor: 13 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*

Klass: III (140 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, tall, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, älggräs, blodrot, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vitmåra, vattenmåra, dyveronika, ängskovall, hagfibblor, ekorrbar, knapptåg, vårfryle, älväxing, tuvtåtel, blåttåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1994-11-05

En stor tuva *S. capillifolium* uppmätt, ca 100 steg norr om skogsvägen, strax före kalhygge, ca 400 m V om fyrkorsväg (vilken är belägen 1,1 km V om k:an), samt en liten tuva *S. capillifolium* ca 10 steg söder om den stora:

1994-11-05 221 x 293 cm

1995-08-31 226 x 293 cm

1996-09-09 232 x 308 cm 45 x 50 cm

Ala s:n

6. Gurfiles

0,01 ha. Källflöde i en sumpmark glest beväxt med småtallar, pors, en och liten förekomst av dunmossa, beläget 600 m VNV om Gurfiles. 2 tuvor.

Karta: 6J4d, 637140-166675

Underlag: morän

Vitmossor: 5 m². *S. squarrosom*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, glasbjörk, blodrot, lingon, blåbär, vårfryle, blåttåtel

Upptäckt av Arne Pettersson 1996 (pers medd.), första eget besök 1996-11-25.

7. Lukaremyr

0,6 ha. En delvis källmyrartad tuvig våtmark med tillrinning både från norr och söder, belägen ca 700 m NV om Lukaremyr. Nygrävt skogsdike i perifera delar (1990). 29 tuvor.

Karta: 6J3e, 636972-167207

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 6,6 i pölar vid vitmossoa, 7,2 i större vät 1990-02-23

Vitmossor: 30 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossa. åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, blåsippa, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, älväxing, blåttåtel, stjärnstarr, slankstarr, kärrknipprot

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-09-20

Alskog s:n

8. Anningåkra

2 ha. Sankmark, huvudsakligen beväxt med pors, delvis martallar, sankstråk med bl.a. dunmossa, 1,5 km NO om Anningåkra på fastigheten Magnuse. 49 tuvor.

Karta: 6J2e, 636180-167210

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,6 i pöl vid vitmossa

Vitmossor: 137 m². *S. austinii*, *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: III (265 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, åkerfräken, gran, tall, en, sälg, pors, vårtbjörk, ek, vitsippa, rundsileshår, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vattenmynta, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, ängsfryle, vårfryle, tuvåtäl, piggrör, blååtäl, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-09-06

Två tuvor *S. austinii* uppmätta (i skogsbrynet mot hygget i väster, rakt öster om P-plats vid liten skogsbilväg mot väster, 1,35 km norr om länsväg 144, med infart 1,8 km öster om Alskogs k:a):

	Norra tuvan	Södra tuvan
1995-10-14	206 x 257 cm	159 x 339 cm
1996-09-02	211 x 268 cm	162 x 346 cm

9. Branden

0,07 ha. Tuvig fuktig mark. 6 tuvor.

Karta: 6J2d, 636221-166663

Underlag: lagrad kalksten (enl. geol.kartan), men är överlagrad med kärrtorv

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,8 i pölar 1990-03-27

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, skogsnäva, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, svinrot, liljekonvalj, ekorrbar, älvväxing, blååtäl, slankstarr

Upptäckt av Karl-Erik Pettersson (pers. medd. 1988), första eget besök 1989-01-17

10. Digerroir

1,5 ha. Fuktig barrskog med smärre vätar. En del tuvor upprivna 1986, troligen av vilda djur, området var ej betat av tamdjur. 140 tuvor.

Karta: 6J1e, 635967-167216

Underlag: sand

Humusskikt: 30 cm

pH: 6,6 i vät med vitmossor i kanten 1990-02-05

Vitmossor: 243 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: III (245 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbräken, ekbräken, gran, tall, en, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, stenbär, humelblomster, blodrot, rönn, oxel, slån, harsyra, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, brunört, ängskovall, linnea, ängsvädd, ekorrbar, älvväxing, bergslok, blååtäl, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1984-11-30

11. Mallgårds

0,5 ha. Agdominerade vätar. 2 tuvor.

Karta: 6J2d, 636398-166864

Underlag: morän

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,9 i vät 1991-10-09

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*, *S. rubellum*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, blodrot, ljung, lingon, svinrot, liljekonvalj, älvväxing, blåtåtel

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-07-27

12. Smaulmyrar

0,1 ha. Källmyrartat sankstråk nedom en lätt sluttning från ett kalhygge i norra kanten av agmyren Smaulmyrar. 8 tuvor.

Karta: 6J2d, 636345-166972

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 7,0 i pöl vid vitmossa 1990-07-27

Vitmossor: 11 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: III (155 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, smörblomma, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, majviva, vattenklöver, ängsvädd, kärrtistel, hagfibblor, älvväxing, blåtåtel, ag, trådstarr, hirsstarr, kärrknipprot, sumpnycklar

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-07-27

13. Svajde

7 ha. Gammal granskog med små skogsvätar. Skogsområdet beskrivet av Bengt Pettersson, "En på Gotland sällsynt skogsbiotop" (Pettersson 1958, 1966). I väster har skog på sank mark kalhuggits. Trolig primärlokal på Gotland för *S. fallax*, *S. girgensohnii* och *S. squarrosus* 1892 (O V Wennersten hb S, avseende "Orleif, Svejde"). 73 tuvor.

Karta: 6J1e, 635830-167320

Underlag: sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 4,4 i vät med vitmossa 1990-04-13, se även bilaga 3

Vitmossor: 640 m². *S. angustifolium*, *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosus*, *S. subnitens*

Klass: I (595 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, skogsfräken, majbräken, gran, tall, en, gråvide, sälg, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, ältranunkel, älggräs, blåhallon, blodrot, rönn, skogsviol, mjölkört, klotpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenmåra, ängskovall, linnea, svinrot, ekorrbar, ryltåg, vårfryle, ängssvingel, mannagräs, tuvtåtel, kruståtel, rödven, blåtåtel, ängsull, piggstarr, harstarr, stjärnstarr, slankstarr, grönstarr, hundstarr

Lokalen avser troligen O.V. Wennerstens "Orleifs, Svejde" (hb S, 1892). Första eget besök 1984-04-09

14. Visneklint fukthage

0,2 ha. Blöt tuvig gles skogsmark. 13 tuvor.

Karta: 6J2e, 636211-167148

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,0 i pölar 1991-10-09, 7,5 i storkanal 1990-04-25

Vitmossor: 22 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, pors, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, vårfryle, fårsvingel, blåtåtel, hundstarr

Egen upptäckt 1989-04-30

Anga s:n

15. Bjärsmyr

0,8 ha. Fuktig skogsmark vid en delvis dikad agmyr. 6 tuvor.

Karta: 6J5e, 637864-167472

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 34 cm

pH: 6,8 i blött hjulspår, 6,9 i myren 1990-03-19

Vitmassor: 6 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: III (165 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: smalfräken, örnbräken, gran, tall, en, vitsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ask, ängskovall, svinrot, ekorrhär, vårfryle, bergslok, kruståtel, vårbrodd, blååtel, hundstarr

Egen upptäckt 1984-11-16

Två tuvor *S. capillifolium* (*cap 1* och *cap 2*) uppmätta ca 100 m rakt S om sista fritidshuset, samt en tuva *S. palustre* och en *S. capillifolium* ca 50 m OSO om dessa.

	<i>cap 1</i>	<i>cap 2</i>	<i>pal</i>	<i>cap 3</i>
1990-03-19	152 x 177 cm	-	-	102 x 151 cm
1994-11-22	167 x 212 cm	36 x 51 cm	-	132 x 165 cm
1995-10-01	166 x 203 cm	36 x 51 cm	65 x 142 cm	132 x 165 cm
1996-09-03	167 x 205 cm	41 x 50 cm	67 x 144 cm	-

16. Boters

0,01 ha. Fuktig skogsmark. 2 tuvor.

Karta: 6J5e, 637525-167198

Underlag: morän

Humusskikt: 16 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmassor: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: en, ek, vitsippa, blåhallon, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, blååtel, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Göran Jakobsson (pers. medd. 1992), första eget besök 1992-06-10

Mått på tuvorna, som växer helt nära varandra. (P-plats 1,2 km från Anga-Dalhem-vägen, därpå 150 m norrut till dike, detta upp till tvärdike, 15 m söderut i detta, därefter 20 m norrut till tuvorna).

	<i>cap 1</i>	<i>cap 2</i>
1993-09-12	197 x 200 cm	43 x 53 cm
1994-10-29	197 x 208 cm	43 x 58 cm
1995-10-03	200 x 210 cm	43 x 56 cm
1996-09-17	200 x 214 cm	43 x 56 cm

17. Fjäle

0,5 ha. Granskog med vätar 1,1 km S om Fjäle (fastigheten Båticke 1:10). 18 tuvor.

Karta: 6J5e, 637782-167407

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

Vitmassor: 86 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (c.fr.), *S. russowii*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: revlumner, örnbräken, gran, tall, en, glasbjörk, ek, revsmörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, harsyra, brakved, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ask, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhär, ormbär, bergslok, tuvåtel, blååtel, slankstarr, kärrknipprot

Upptäckt av Karin Wågström 1996 (pers. medd.), första eget besök 1996-10-12

18. Gurpetorpet

0,9 ha. Källmyrartad våtmark i barrskog, 400 m NV om torpet. 6 tuvor.

Karta: 6J4d, 637470-166988

Underlag: morän

Humusskikt: 16 cm

pH: 6,8 vid vitmossa 1990-10-12

Vitmossa: 11 m². *S. capillifolium*, *S. rubellum*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, en, stenbär, stenros, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, ryltåg, älvväxing, lundskafting, piggrör, blåtåtel, nålstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-10-12

19. Lillmyr

0,4 ha. Agmyr med sumpig strandskog och tall-ljung-holme ute i myren. 24 tuvor.

Karta: 6J5e, 637685-167476

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,6 i pöl vid vitmossa, 6,6 i myren, 7,3 i skogsdike 1990-03-19

Vitmosor: 30 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, pors, vårtbjörk, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängsvädd, blåtåtel, nålstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1988-01-28

20. Stenstugumyr

0,2 ha. Agmyr, 500 m O om Vite roir. 11 tuvor.

Karta: 6J5f, 637603-167578

Underlag: morän

Humusskikt: 9 cm

pH: 6,8 i myren, 7,4 i skogsdike 1990-03-19

Vitmosor: 33 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, en, gråvide, krypvide, pors, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel, ag, hundstarr

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-17

21. Söder om Trullhalsar

0,05 ha. Liten vät 600 m S om gravfältet. 4 tuvor.

Karta: 6J5f, 637894-167599

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,3 i pöl, 7,5 i rinnande dike 1992-04-02

Vitmosor: 18 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsfräken, gran, asp, glasbjörk, ek, brakved, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, ekorrhör, blåtåtel

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-09-01

22. Trullhalsar

3 ha. Skogsväten Bysträsk och omgivande fuktig skogsmark. Primärlokal på Gotland för *S. russowii* (Ivar Söderberg 1957, hb UPS). Intressant flora, bl a sällsynta levermosor (Hedenäs 1992). 360 tuvor.

Karta: 6J5f, 637970-167603

Underlag: sand och kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm och 43 cm

pH: 5,5 i pölar (som lägst 3,8) 1990-01-23, se även bilaga 3

Vitmossor: 2.186 m². *S. angustifolium*, *S. auriculatum*, *S. capillifolium* (c.fr.), *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosus*, *S. subsecundum*, *S. warnstorffii*

Klass: I (1.070 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, gråvide, asp, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blåhallon, kråklöver, blodrot, rönn, harsyra, brakved, mjölkört, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, skogskovall, ängskovall, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhär, löktåg, vårfryle, mannagräs, kruståtel, blååtel, säv, ängsull, stjärnstarr, trådstarr, ärtstarr, hundstarr
Upptäckt av K. Johansson 1894 (Haglund 1913, *S. capillifolium*), första eget besök 1984-03-31

23. Väster om Viteroir

0,5 ha. Kanterna på en liten agvät i tallskog. 5 tuvor.

Karta: 6J5f, 637602-167502

Underlag: morän

Humusskikt: 14 cm

pH: 6,7 i väten 1991-08-13

Vitmossor: 9 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, svinrot, liljekonvalj, ekorrhär, blååtel, slankstarr
Upptäckt av Bo Göran Johansson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-17

24. Öster om Viteroir

1 ha. Vätartad skogsmark med en liten vät N därom. 15 tuvor.

Karta: 6J5f, 637603-167555

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,9 i vät 1992-04-02

Vitmossor: 33 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, pors, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, svinrot, liljekonvalj, ekorrhär, bergslok
Upptäckt av Bo Göran Johansson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-17

Ardre s:n

25. Ekese. 0,1 ha. Sank, lätt sluttande barrskog. 7 tuvor.

Karta: 6J2e, 636364-167204

Underlag: sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 6,5 i pöl 1991-10-09, 7,4 i brye 1990-04-25

Vitmossor: 15 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, vitsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrhär, kruståtel, blååtel
Egen upptäckt 1989-04-30

26. Folar

0,01 ha. Fuktig mark nedom lätt sluttning, nordexponerat i kanten av liten agvät, belägen ca 60 m O om fårhagens nordspets, och ca 400 m N om en växtplats för den sällsynta gotlandsranunkeln. Kalhygge med markberedning fram till väten 1986, vitmossan delvis uppriven. 1 tuva.

Karta: 6J2f, 636332-167542

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 41 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 6,7 i väten 1990-03-15

Vitmossor: 5 m². *S. russowii*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, glasbjörk, älggräs, stenbär, blodrot, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängskovall, ekorrbär, vårfryle, blåtåtel, hundstarr

Egen upptäckt 1986-07-07

27. Gasmyr

0,5 ha. Strandmark vid agmyr. Kraftiga skador på vitmosstuvor av betande nöt (1986). 11 tuvor.

Karta: 6J3e, 636693-167126

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,6 i pöl vid vitmossa, 6,7 i myren 1990-03-15

Vitmossor: 30 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, pors, vårtbjörk, stenbär, blodrot, rönn, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängsvädd, älvväxing, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Rolf Jacobson (Jacobson 1985), första eget besök 1985-04-18

28. Golfbanan

0,01 ha. Lätt sluttande fuktig skogsmark, 500 m S om Kaupungs slott. Förekomsten spolierad av golfbanebygge 1991. 5 tuvor.

Karta: 6J2e, 636263-167488

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,7 i pöl 1991-10-09

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, blodrot, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, blåtåtel

Egen upptäckt 1989-01-16

29. Gyllauen

5 ha. Fuktig skogsmark, med smärre vätar. Stora hyggen upptagna i området 1985, 1986. 42 tuvor.

Karta: 6J2f, 636410-167770

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,3 i vätar och pölar 1990-02-23

Vitmossor: 81 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosus*, *S. subnitens*

Klass: III (220 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsfräken, åkerfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, harsyra, brakved, skogsviol, kärrdunört, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ängsvädd, kärtistel, svinrot, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, blåtåtel

Egen upptäckt 1985-05-12

30. Hallute

3 ha. Fuktig granskog, lätt sluttande, med mindre vätar och rännilar. Intressant flora med kambräken, dunmossa, vågig sidenmossa. 32 tuvor.

Karta: 6J2e, 636172-167455

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,3 i pöl vid vitmossa, 6,8 i vät 1990-03-15

Vitmossor: 58 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, skogsfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, en, sälg, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, vitsippa, harsyra, brakved, fackelblomster, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, linnea, ekorrbar, ormbär

Upptäckt av Bo Göran Johansson (pers. medd. 1983), första eget besök 1983-11-21

31. Helgmyr

4 ha. Källflöde med kanterna klädda med dunmossa (en av de rikaste lokalerna på Gotland), sankstråk, skogsvätar och mossklädda mindre skogsdiken, norr om fd Helgmyr. 91 tuvor.

Karta: 6J3f, 636530-167630

Underlag: sand

Humusskikt: 37 cm

pH: 7,0 i rinnande bäck, 7,4 i pöl i vät med vitmossor på sidorna 1995-08-23

Vitmossor: 134 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, en, pors, ek, vitsippa, smörblomma, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, ask, linnea, vattenmynta, ängsvädd, hästhov, kärtistel, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, vårfryle, bergslok, vass, blåtåtel, tvåblad

Upptäckt av Arne Pettersson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-06-17

32. Kaupungsslott-myren

0,01 ha. Utskjutande sank udde i södra delen av agmyren, ca 600 m NNO om fornborgen. 1 tuva.

Karta: 6J2f, 636372-167502

Underlag: morän

Humusskikt: 32 cm

pH: 6,5 i myren vid vitmossa 1990-06-30

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, pors, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, blåbär, blåtåtel, ag, nålstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-06-30

33. Kaupungsslott-ängen

0,2 ha. Källmyrartad våtmark, sluttande från klintens östra sida. Ängen ligger vid upprinningsområdet för bäcken till växtplatsen för gotlandsranunkeln 500 m österut. 2 tuvor.

Karta: 6J2f, 636309-167509

Underlag: morän

Humusskikt: 18 cm

pH: 7,0 i pölar 1990-03-15

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, vitsippa, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, piggrör, blåtåtel, slankstarr, hirsstarr

Egen upptäckt 1989-03-15

34. Lauritse

12 ha. Skogsbäckar med vätbildningar, rännilar, blötmarker med pors i grandominerad barrskog NO och SO om ett mindre vattenverk. 427 tuvor.

Karta: 6J2e, 636106-167485

Underlag: sand

Humusskikt: 35 cm

pH: 6,3 i stillastående dike vid vitmossa, 7,0 i rinnande bäck 1991-07-13

Vitmossor: 2.022 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. subsecundum*

Klass: I (520 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, vårtbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, smörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, oxel, skogsnäva, harsyra, brakved, skogsviol, klockpyrola, vitpyrola, ljung, tranbär, lingon, blåbär, skogsstjärna, ask, vattenklöver, brunört,

vattenmynta, ängskovall, olvon, linnea, ängsvädd, hästhov, svinrot, liljekonvalj, ekorrhör, vårfryle, bergslok, vårbrodd, vass, blåtåtel, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, skogsknipprot, nästrot
Egen upptäckt 1986-06-17. Lokalen kan avse T. Svanströms lokal "Ljugarn" 1912 (*S. capillifolium*, hb S)

35. Mullvalds

3 ha. Mestadels fuktig granskog, enstaka små vätar. Lokalen kan avse O.V. Wennerstens "Mulvalds". I så fall primärlokal på Gotland för *S. austinii* Aust. (av Wennersten betecknad *S. imbricatum* (hb S, 1892). Jag har 1993 granskat denna kollekt och funnit den utgöras av *S. austinii* Aust. 39 tuvor.

Karta: 6J2f, 636478-167543

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 6,7 vid vitmossa 1990-02-23

Vitmossor: 74 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. palustre*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, oxel, sårläka, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, åkermynta, olvon, linnea, ängsvädd, svinrot, liljekonvalj, ekorrhör, kruståtel, blåtåtel, slankstarr

På O.V. Wennerstens lokal "Mullvalds" påträffades 1892 *S. capillifolium*, *S. imbricatum* och *S. palustre* (hb S) samt antecknades *S. girgensohnii* enligt notis av Wennerdahl i ett interfolierat exemplar av Zetterstedts avhandling (1876) på Visby stadsbibliotek. Men dessa fynd kan ha gjorts på annat ställe, t ex vid angränsande Bringsarves myr, numera utdikad. Första eget besök 1984-10-08

36. Punkt 25,44

2 ha. Fuktig granskog, lätt sluttning, 100 m S om växtplats för skogsfrun samt fuktig skog med diken SV därom. Biotopbeskrivning, se Högström (1996a). 9 tuvor.

Karta: 6J2f, 636460-167738

Underlag: sand

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,8 i stillastående dike 1991-07-16

Vitmossor: 21 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, skogsfräken, örnbräken, gran, glasbjörk, vitsippa, älggräs, stenbär, rönn, harsyra, skogsviol, lingon, blåbär, vattenmynta, ängskovall, liljekonvalj, ekorrhör, ormbär, blåtåtel

Egen upptäckt 1989-01-11

Mått på en tuva *S. capillifolium*, vid dikeskant (5 m N om dikesförgrening) 100 m S. om skogsfrulokalen.

1989-01-11: 130 x 132 cm

1993-09-22: 130 x 160 cm

1994-09-23: 130 x 160 cm

1995-10-03: 132 x 162 cm

1996-09-22: 140 x 160 cm

37. Skaumyr

0,5 ha. Fuktig skogsmark och vätar N om den dikade Skaumyr. 21 tuvor.

Karta: 6J2e, 636232-167418

Underlag: morän

Humusskikt: 30 cm

pH: 7,0 i pöl vid vitmossa 1990-03-15

Vitmossor: 27 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vårtbjörk, blåsippa, älggräs, blåhallon, humleblomster, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1989-01-16

38. Visne myr

0,05 ha. Fuktstråk med martallar, pors och blåtåtel, NO om f d Visne myr, med vitmossorna längs en nordexponerad kant. 34 tuvor.

Karta: 6J3e, 635170-167105

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,1 i pöl, 7,6 i rännen 1993-10-15

Vitmossor: 26 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, tall, en, pors, glasbjörk, humleblomster, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-15

Atlingbo s:n

39. Burgen

1,2 ha. Källmyrartad fuktig mark. 19 tuvor.

Karta: 6J4a, 637333-165457

Underlag: sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,8 i pöl, 7,4 i skogsdike 1990-03-05

Vitmossor: 22 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skavfräken, kärrfräken, örnbräken, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, smörblomma, stenbär, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, klasefibble, ekorbär, bergslok, tuvåtäl, kruståtäl, vårbrodd, rödven, knägräs, blåtåtel, nålstarr, slankstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Allan Andersson 1973 (Andersson & Jacobson 1974 och Jacobson pers. medd.), första eget besök 1984-03-22

40. Myrände

2 ha. Sluttande fuktig barrskog, i utkanten av fd Roma Stormyr, 1,5 km O om Myrände. 22 tuvor.

Karta: 6J4b, 637375-165525

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,0 i brye, 7,2 i stillastående dike, 7,7 i rinnande dike 1993-10-18

Vitmossor: 31 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skavfräken, örnbräken, tall, pors, glasbjörk, vitsippa, älggräs, blåhallon, blodrot, rönn, ljung, lingon, blåbär, älvväxing

Upptäckt av Arne Pettersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-04-30

Barlingbo s:n

41. Myrskog

0,01 ha. Fuktig granskog. En gran hade ramlat över tuvan, som var tilltufsad och tilltrampad och med en grävd håla. 1 tuva.

Karta: 6J7c, 638697-166042

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6, 9 i skogsdike 1990-03-19

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ljung, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1987-05-06

Björke s:n (enklav i Viklau)

42. L.Sojvide

0,01 ha. Vät i fd kraftledningsgata i kanten av fuktig barrskog, belägen 50 m V om sista kraftledningsstolpen, där ledningen går mot S. Färskt hygge 1990 ända fram till väten, där grenar och ris hade kastats över vitmossan, vilken också var delvis uppriven. Gotlandsmåra växte i skogsbrynet öster om väten. 8 tuvor.

Karta: 6J5c, 637577-166122

Underlag: morän

Humusskikt: 10 cm

pH: 4,5 i väten 1990-03-11, se även bilaga 3

Vitmossor: 25 m². *S. capillifolium*, *S. russowii*, *S. subsecundum*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, blodrot, rönn, björkpyrola, lingon, blåbär, vattenmåra, skogskovall, ängskovall, hagfibblor, ekorrbär, vårfryle, tuvåtäl, krustätel, vårbrodd, blåtätel, piggstarr, plattstarr, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1987-09-04

Boge s:n

43. Brändu

0,01 ha. Liten agvät i barrskog. 1 tuva.

Karta: 6J8e, 639490-167496

Underlag: morän

Humusskikt: 30 cm

pH: 6,8 i pölar 1990-03-24

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, stenbär, ljung, lingon, blåbär, blåtätel

Egen upptäckt tillsammans med Dan Romell 1987-07-22

44. Lummars myr

0,7 ha. Porsbeväxt våtmark, 700 m O om Tjelvars grav. Skogsdikning genom området begärd 1986, avslagen av regeringen 1987 på grund av den för Gotlands sällsynta floran, med bl a skvattram, tuvull, tranbär. 64 tuvor.

Karta: 6J8f, 639292-167560

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 5,4 i pöl vid vitmossa, 6,3 i väten 1990-01-23, se även bilaga 3

Vitmossor: 412 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: II (470 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, gran, tall, en, sälg, pors, vårtbjörk, glasbjörk, älggräs, stenbär, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, ljung, skvattram, tranbär, lingon, blåbär, strandlysing, ask, vattenklöver, ängskovall, linnea, ängsvädd, vårfryle, blåtätel, ängsull, nålstarr, trådstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1983 (pers. medd.), första eget besök 1983-11-06

Bro s:n

45. Dacker vät

0,4 ha. Blöt starrvät med Salixbuskar och höga björkar i gammal skog 1,3 km OSO om gården Suderbys. 35 tuvor.

Karta: 6J9b, 639627-165988

Underlag: morän

Humusskikt: 18 cm

Vitmossor: 114 m². *S. angustifolium*, *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. flexuosum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: II (420 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, åkerfräken, gran, sälg, krypvide, ek, vitsippa, ältranunkel, gåsört, blodrot, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, ängsvädd, ekorrhär, vårfryle, knägräs, blåtåtel, stjärnstarr, nålstarr, hirsstarr, ärtstarr, hundstarr

Upptäckt av Karin Wågström (pers. medd. 1996), första eget besök 1996-07-17

46. Ekes

0,2 ha. Fuktig barrskog nedom sluttning (numera hygge). 13 tuvor.

Karta: 6J9c, 639860-166011

Underlag: sand

Humusskikt: 11 cm

pH: 6,3 i pöl vid vitmossa och i dike 1990-03-16

Vitmossor: 13 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, ek, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ängsvädd, hagfibblor, ekorrhär, vårfryle, älvväxing, rödven, blåtåtel

Upptäckt av K. Johansson 1910 (Haglund 1913, *S. capillifolium*, *S. palustre*), första eget besök 1984-09-14

47. Flygtorpet

0,5 ha. Starrvät i sumpskogsartad snårig blandskog 700 m NNO om Flygtorpets ruin, med vitmossor i och invid väten. 21 tuvor.

Karta: 6J9b, 639985-165920

Underlag: morän

Humusskikt: 36 cm

Vitmossor: 37 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subsecundum*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, glasbjörk, ek, backruta, ängsbräsma, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, vårfryle, kruståtel, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Karin Wågström 1996 (pers. medd.), första eget besök 1996-12-05

48. Fole Granar (Gränar)

1,9 ha. Fuktig, delvis sank, lätt sluttande grandominerad skog, mindre diken. 36 tuvor.

Karta: 6J9c, 639645-166110

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 3,8 i pölar vid vitmossor (som lägst 3,3), 5,3 i skogsdike 1992-10-15

Vitmossor: 106 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. girgensohnii*, *S. russowii*

Klass: III (210 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, gran, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, blodrot, revfingerört, rönn, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattmåra, teveronika, linnea, ängskovall, höstfibbla, ekorrhär, knapptåg, ryltåg, ängsfryle, vårfryle, tuvåtel, kruståtel, vårbrodd, knägräs, stagg, stjärnstarr, slankstarr, ärtstarr

Upptäckt av Karin Wågström 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-10-15

49. Halner

2 ha. Fuktig blandskog. 20 tuvor.

Karta: 6J8b, 639467-165680

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 4,7 i pöl i området, 6,1 i lerigt hjulspår 1992-10-19

Vitmossor: 30 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fallax*, *S. russowii*

Klass: III (160 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, en, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, stenros, blodrot, trubbhagtorn, brakved, skogsviol, björkpyrola, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, blåtåtel, loppstarr

Upptäckt av Karin Wågström 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-10-19

50. Laubäckar

10 ha. Huvudförekomsten kring skogsbäck med rännilar och grunda vätar, men också vidsträckt spridda förekomster i den fuktiga granskogen i övrigt. 56 tuvor.

Karta: 6J9b, 639514-165752

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 5,8 i vät 1990-02-02, 7,4 i skogsdike 1990-04-21, se även bilaga 3

Vitmossor: 152 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum* (c.fr.), *S. subsecundum*

Klass: II (470 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, krypvide, asp, vårtbjörk, glasbjörk, hassel, ek, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, blodrot, oxel, brakved, skogsviol, mjölkört, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, olvon, linnea, ängsvädd, ekorrbar, ormbär, tuvtåtel, kruståtel, berggrör, knägräs, blåtåtel, ängsull, hundstarr

Upptäckt av Bengt Larsson (pers. medd. 1986), första eget besök 1986-08-28

51. Stridhemshagen

12 ha. Vitt spridda förekomster i granskog S om Stridhemshagen, med en koncentration kring den största väten. 29 tuvor.

Karta: 6J9b, 639753-165760

Underlag: morän

Humusskikt: 26 cm

pH: 4,1 i vät med vitmossor 1990-01-17 och 6,2 i hjulspår 1990-04-21, se även bilaga 3

Vitmossor: 115 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. contortum*, *S. fallax*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: II (420 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, åkerfräken, gran, tall, gråvide, vårtbjörk, ek, vitsippa, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, långstarr, pillerstarr, hundstarr, spindelblomster (70 ex 1986-06-19)

Egen upptäckt 1983-09-14

52. Tingsbrogården

1,3 ha. Källmyrartat fuktstråk med en källåder med dunmossa, i barrskog. 26 tuvor.

Karta: 6J9c, 639639-166009

Underlag: sand

Humusskikt: 16 cm

pH: 7,1 vid vitmossa 1991-07-20

Vitmossor: 56 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (49 m²)

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, gran, tall, en, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, smörblomma, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, gulvial, skogsnäva, tysklönn, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, tranbär, lingon, blåbär, vattenklöver, vitmåra, vattenmynta, ängskovall, linnea, hästhov, kärstistel, svinrot, skogsfibblor, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, knapptåg, ängsfryle, rödsvingel,

fårsvingel, älvväxing, bergslok, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, krypven, blååtel, gräsull, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Elsa Bohus Jensen 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-07-20

53. Väggaraget

1 ha. Källmyrartad sluttande mark med pors och björk. Bebodda getingbon i flera vitmosstuvor 1995. 28 tuvor.

Karta: 6J9b, 639790-165980

Underlag: sand

Humusskikt: 40 cm

pH: 7,1 i pöl 1993-10-14

Vitmossor: 51 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre* (c.fr.)

Klass: III (185 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skav- x smalfräken, smalfräken, kärrfräken, örnbräken, tall, en, sälg, pors, vårtbjörk, glasbjörk, blodrot, brakved, strätta, ljung, lingon, vattenmynta, ängsvädd, älvväxing, tuvtåtel, kruståtel, vass, blååtel, slankstarr, brudsporre

Upptäckt av Arne Pettersson (pers. medd. 1992), första eget besök 1993-02-19

En tuva *S. fuscum*, belägen 90 steg västerut i ledningsgatan, därefter 20 steg mot norr, uppmätt:

1994-10-15: 73 x 130 cm

1995-09-26: 77 x 122 cm

1996-09-14: 78 x 138 cm

Bunge s:n

54. Bluttmo

12 ha. Vidsträckt källmyrområde med bäckar, källor, mosskupoler (en kupol vitmossa ca 40 m²) och rikligt med orkidéer. Intressant mossflora, den enda kända lokalen idag för *Sphagnum centrale*, förekomst av dunmossa (se också Hedenäs 1992). Den sällsynta svampen *Bovista paludosa* påträffad 1991-11-09 (Bo Göran Johansson pers medd). 73 tuvor.

Karta: 7J3h, 641810-168955

Underlag: sand

Humusskikt: > 70 cm och 39 cm

pH: 7,4 i bäck 1990-02-03

Vitmossor: 280 m². *S. capillifolium*, *S. centrale*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: II (345 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, smörblomma, rundsilesår, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rosettjungfrulin, brakved, strätta, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vitmåra, ängskovall, ängsvädd, hästhov, kärtistel, svinrot, hagfibblor, kärllilja, liljekonvalj, ekorbär, knippfryle, vårfryle, älvväxing, kruståtel, blååtel, säv, gräsull, axag, nålstarr, trädstarr, slankstarr, hirsstarr, ängsstarr, hundstarr, loppstarr, kärrknipprot, tvåblad, nattviol, grönvit nattviol, brudsporre, sumpnycklar, jungfru Marie nycklar, flugblomster

Upptäckt av Bengt Sturevik 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-06-26

55. Hau träsk

3 ha. Tuvig sjöstrand med angränsande källmyrstråk. 48 tuvor.

Karta: 7J4i, 642290-169012

Underlag: morän

Humusskikt: 30 cm

pH: 6,7 i pölar vid vitmossa 1992-05-03

Vitmossor: 84 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: II (345 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, örnbräken, kärrbräken, stenbräken, gran, tall, en, gråvide, ängsbräsma, älggräs, stenbär, blodrot, backsmultron, oxel, mjölkört, ögonpyrola, ljung, lingon, blåbär,

linnea, ängsvädd, kärrtistel, ekorrhör, vårfrö, älvväxing, vass, blåttåtel, ag, hundstarr, spindelblomster (ca 10 ex 1986-05-31)

Upptäckt av Torbjörn Lindell (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-04-19

56. Ojnare myr

0,1 ha. Källmyrartad våtmark 500 m SO om Ojnare myr. 16 tuvor.

Karta: 7J3h, 641948-168703

Underlag: morän

Humusskikt: 37 cm

pH: 6,3 i källa, 6,6 i rännen, 6,9 i agvät 1991-11-01

Vitmassor: 41 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, krypvide, backsmörblomma, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, liljekonvalj, älvväxing, kruståtel, piggrör, nålstarr, slankstarr, hundstarr, luktsporre

Upptäckt av Bengt Sturevik 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-11-01

Burs s:n

57. Flors

0,9 ha. Fuktig skogsmark med vätar, området öster vägen beteshage för hästar vid mina besök 1987-1990. De största tuvorna var nästan totalt söndersparkade 1987. Primärlokal på Gotland för *Sphagnum tenerum* (eget fynd 1988-01-03, conf. Bodil Lange). 29 tuvor.

Karta: 5J9c, 634916-166095

Underlag: grusblandad sand, gränsande till märengskiffer (en sluttning)

Humusskikt: 31 cm

pH: 6,9 invid vitmassor 1990-02-17

Vitmassor: 61 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. tenerum* (3 m²)

Klass: III (245 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: gran, tall, en, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blodrot, slån, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängsvädd, älvväxing, blåttåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1987-09-26

Buttle s:n

58. Jarnsmyr

6 ha. Agmyrkanter, fuktig barrskog, vätar. 45 tuvor.

Karta: 6J3c, 636565-166067

Underlag: morän, kärrtorv

Humusskikt: 13 cm

pH: 6,9 vid vitmossa 1991-10-09

Vitmassor: 45 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: örnbräken, gran, tall, gråvide, pors, glasbjörk, ek, stenbär, blåhallon, stenros, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, älvväxing, tuvtåtel, kruståtel, blåttåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1989-02-21

59. Järnvägsvätarna

4 ha. Sumpskog med träsocklar, sträcker sig parallellt med banvallen. 19 tuvor.

Karta: 6J3c, 636607-166123

Underlag: morän

Humusskikt: 5 cm

pH: 5,4 i pöl vid vitmossa, 7,0 i gruspöl på banvallen 1990-03-27, se även bilaga 3

Vitmossor: 21 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: III (155 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: pors, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, skogsnäva, skogsviol, vitpyrola, lingon, blåbär, skogskovall, ängskovall, liljekonvalj, ekorrbar, blåtåtel

Egen upptäckt 1989-01-23

60. Lindhammars myr

0,3 ha. Delvis tallbeväxt Ljungholme ute i agmyren. 8 tuvor.

Karta: 6J3c, 636830-166340

Underlag: morän

Humusskikt: > 70 cm och 37 cm

pH: 6,4 vid vitmossa, 6,7 i myren 1990-03-11

Vitmossor: 33 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängskovall, linnea, ängsvädd, blåtåtel, slankstarr

Avser troligen Nilsson & Olssons (1983) lokal i myren med *S. capillifolium*, första eget besök 1984-10-19

61. Prästhagen

0,8 ha. Sank och mycket tuvig skogmark S om Lindhammars myr, S om gamla vägen till Buttle kyrka. 17 tuvor.

Karta: 6J3c, 636800-166327

Underlag: morän, kärrtorv

Humusskikt: 14 cm

pH: 6,5 i pölar 1990-03-11

Vitmossor: 31 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, en, pors, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängskovall, linnea, ängsvädd, blåtåtel, slankstarr

Avser troligen Bengt Petterssons lokal (Sernander 1941), som betecknades som en av Gotlands rikaste *Sphagnum*-lokaler. Första eget besök 1984-01-08

62. Tjauthagmyr

0,01 ha. Impediment efter dikad myr. 1 tuva.

Karta: 6J3b, 636583-165991

Underlag: morän

Humusskikt: 21 cm

pH: 7,1 i kanal 1991-10-19

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: björkpyrola, lingon, liljekonvalj

Upptäckt av Jörgen Petersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1987-04-23

63. Tjauthagmyr mossen

0,5 ha. Högmosselik bildning på en liten kulle av sand i kanten på en mindre agvät. 10 tuvor.

Karta: 6J3c, 636622-166022

Underlag: sand

Humusskikt: 47 cm

pH: 6,4 vid vitmosstuvans fot, 6,8 i väten, 7,6 i hjulspår

Vitmossor: 32 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, pors, ek, älggräs, stenbär, stenros, blodrot, rönn, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, kruståtel, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1989 (pers. medd.), första eget besök 1989-08-10

64. Vängsbruten

0,6 ha. Fuktig och tuvig tallblandskog. 12 tuvor.

Karta: 6J3d, 636994-166545

Underlag: morän

Humusskikt: 10 cm

pH: 6,9 i skogsdike 1992-05-25

Vitmossor: 19 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, en, vitsippa, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, svinrot, liljekonvalj, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-25

Bäl s:n

65. Bläckvätarna

0,01 ha. Alvarområde, fuktigt, glest tallbeväxt. 1 tuva.

Karta: 6J9e, 639565-167215

Underlag: morän

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,8 i pölar vid vitmosstuvan, 6,6 i källan vid banvallen 50 m NNV tuvan 1990-03-14

Vitmossor: 7 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärfräken, gran, älggräs, humleblomster, blodrot, smultron, gulvial, skogsnäva, skogsviol, vitpyrola, lingon, brunört, hästhov, ekorrbar, begslok, skogskorn, tuvtåtel, blåtåtel

Upptäckt under en GBF-exkursion 1984 (Karl-Erik Pettersson pers. medd.), första eget besök 1984-09-29

66. Brutvät

0,01 ha. Sank skogsmark, tuva vid trätunen som utgör gränsen mellan Sudergårda och Lillbäls, ca 100 m N om Brutvät. I väten har Jörgen Petersson påträffat skvattram. 1 tuva.

Karta: 6J8e, 639369-167106

Underlag: morän

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,7 vid foten av vitmossan, 6,5 i väten 1990-03-19

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, älggräs, skogsviol, lingon, blåbär, liljekonvalj

Upptäckt av Erik W. Ohlsson (pers. medd. 1985), första eget besök 1985-12-25

Dalhem s:n

67. Brunmyr

0,4 ha. Källmyrartad mark i barrskog, ca 300 m S om fd Brunmyr. 19 tuvor.

Karta: 6J7c, 638797-166364

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 5,7 i källmyren vid vitmossa, 7,3 i kanal med rinnande vatten 1990-03-19

Vitmossor: 58 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum*, *S. inundatum*, *S. subsecundum*

Klass: III (210 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, gran, tall, en, krypvide, ek, vitsippa, älggräs, blodrot, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, svinrot, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, knägräs, blåtåtel, ängsull, slankstarr, hundstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1989-04-14

68. Nygårds

0,8 ha. Blöta skogsvätar, 600 m SV om Stall Dalhem. Kalhygge upptaget 1986 ända fram till största väten, ris kastat över vitmossor. Primärlokal på Gotland för *S. contortum* (eget fynd 1984-06-19, conf. B. Lange). En sammanhängande förekomst vitmossor på ca 36 m². 20 tuvor.

Karta: 6J6c, 638144-166135

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,6 i vät, 7,4 i Dalhemsån 1990-03-30, se även bilaga 3

Vitmossor: 68 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. girgensohnii*, *S. rubellum*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: II (335 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbräken, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, älggräs, stembär, kråklöver, gäsört, blodrot, brakved, fackelblomster, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, linnea, svinrot, ekorrbar, vårfryle, tuvåtel, kruståtel, bergrör, vass, knägräs, blååtel, ängsull, trådstarr, slankstarr

Upptäckt av Bengt Larsson (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-06-19

69. Älneskogen

0,1 ha. Fuktig reslig barrskog med örnbräken och blåbärris. 3 tuvor.

Karta: 6J6c, 638154-166101

Underlag: sand

Humusskikt: 15 cm

pH: 4,1 i pöl i granskogen med vitmossa i kanten, 6,1 i vattenpuss på stig 1992-12-06

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. russowii*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, kruståtel, storven

Upptäckt av Gun Ingmansson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-09-05

Ekeby s:n

70. Haugskog. 2 ha. Vätartad skogsmark med utspridda förekomster. 19 tuvor.

Karta: 6J7c, 638968-166107

Underlag: sand

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,0 i pölar, 7,0 i skogsdike, 7,4 i grustag 1990-03-16, se även bilaga 3

Vitmossor: 72 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, vårtbjörk, ek, revsmörblomma, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, kruståtel, vårbrodd, blååtel

Egen upptäckt 1989-03-08

71. L.Röståde

2 ha. Fuktsvackor i gles tallskog, vitt spridda förekomster. 12 tuvor.

Karta: 6J7c, 638673-166095

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 4,5 i pölar, 5,9 i hjulspår, 6,5 i åkerdike 1992-12-02

Vitmossor: 23 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. girgensohnii*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, gråvide, krypvide, vårtbjörk, ek, revsmörblomma, ältranunkel, älggräs, blåhallon, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra,

ekorrhår, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, rödven, knägräs, blåttåtel, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-09-10

72. Medebys

2,5 ha. Källmyrartad sluttning i högre granskog vid landsvägen. Klassisk lokal för dunmossa (Högström 1996b). 30 tuvor.

Karta: 6J7c, 638612-166153

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,5 i pölar vid vitmossa 1990-05-04

Vitmossor: 257 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*

Klass: III (220 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skavfräken, smalfräken, åkerfräken, tall, en, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, sumpmåra, brunört, ängskovall, linnea, ängsvädd, hästhov, svinrot, ekorrhår, ormbär, knapptåg, älvväxing, rödven, knägräs, piggstarr, slankstarr, hundstarr

Lokalen upptäckt av Andersson & Jacobson (1974), men visade sig sedermera tidigare upptäckt, omkring 1961 av Gunnar Eriksson (pers. medd. av Mats Eriksson 1987), första eget besök 1984-03-17.

73. Sande

0,6 ha. Snårig och fuktig, sommartid torr, något sluttande blandskog. 12 tuvor.

Karta: 6J7c, 638670-166130

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 5,8 i pöl 1992-12-02

Vitmossor: 18 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, vårtbjörk, hassel, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, skogsnäva, brakved, lingon, blåbär, svinrot, hagfibblor, ekorrhår, ormbär, vårfryle, bergslok, kruståtel, vårbrodd, harstarr, slankstarr

Upptäckt av Göran Jakobsson (pers. medd. 1992), första eget besök 1992-06-10

74. Öjars

2 ha. Ett sluttande axagkärr samt en mindre skogsvät (med *S. palustre*) väster om detta. 12 tuvor.

Karta: 6J8c, 639050-166148

Underlag: sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 7,0 i dike vid grustag 1991-07-29

Vitmossor: 15 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. warnstorffii*

Klass: III (185 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, åkerfräken, örnbäken, tall, en, vårtbjörk, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, hästhov, svinrot, ekorrhår, älvväxing, blåttåtel, loppstarr, kärrknipprot

Väten egen upptäckt 1989-03-08, axagängen upptäckt av Magnus Martinsson och Jörgen Petersson 1995 (pers. medd.)

Mått på fem tuvor på axagängen. De tre *S. warnstorffii* längst upp i norr (NV), här redovisade från V till O. Tuvan *S. palustre* 6 m SV om dessa och *S. capillifolium* 30 m S om dem.

	1995-07-29	1996-08-29
<i>S. warnstorffii</i> 1	25 x 36 cm	
<i>S. warnstorffii</i> 2	55 x 59 cm	
<i>S. warnstorffii</i> 3	42 x 106 cm	
<i>S. palustre</i>	13 x 14 cm	
<i>S. capillifolium</i>	50 x 122 cm	57 x 137 cm

Eksta s:n

75. Djupviksvägen

0,01 ha. Kanten av en skogsvät nedanför en lätt sluttning i barrskog. 7 tuvor.

Karta: 6I1i, 635510-164225

Underlag: morän

Humusskikt: 14 cm

pH: 5,8 vid foten av vitmosstuva, 6,3 i väten 1992-12-02

Vitmosor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ek, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Gun Ingmansson 1992 (pers. medd.); kan avse Anton Krusells lokal 1926 "Djupviksskog" (Krusells hb, Klintehamns bibliotek, *S. palustre*), första eget besök 1992-10-02

76. Jakobs

0,4 ha. Skogsvätar i barrskog. 12 tuvor.

Karta: 6I0i, 635489-164199

Underlag: morän

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,8 i pölar 1990-03-10

Vitmosor: 17 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, blåtåtel

Egen upptäckt 1984-05-10

Endre s:n

77. Kaupmyr

0,4 ha. Fuktiga svackor (sommartorra) i granskog samt ett grunt dike, 300 m SO om den numera dikade Kaupmyr. Förekomst av gotlandsmåra. 14 tuvor.

Karta: 6J8c, 639130-166040

Underlag: morän

Humusskikt: 12 cm

pH: 6,8 i brye 1992-05-26

Vitmosor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. squarrosus*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: krypvide, vitsippa, revsmörblomma, smörblomma, ältraunkel, blodrot, korallhagtorn, slån, brakved, skogsviol, klotpyrola, lingon, blåbär, vattenmåra, ekorrbar, vårfryle, tuvåtel, kruståtel, vårbrodd

Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-26

78. Kvinnobrymyr

1 ha. Sumpig skogsmark i kanten av agmyr. 5 tuvor.

Karta: 6J8b 639105-165504

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,4 vid vitmossa, 6,9 i myren 1990-03-24

Vitmossa 8 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: IV (50 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, örnbräken, en, pors, ek, blåsippa, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, olvon, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, blååtätel
Egen upptäckt 1989-01-22

79. Lere

0,4 ha. En djupare svacka som delvis används som grovtipp samt fuktig skogsmark öster om denna (med en lite tuva *S. inundatum*). 5 tuvor.

Karta: 6J7b, 638857-165802

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,5 vid vitmossa 1990-03-16

Vitmosor: 8 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*

Klass: IV (40 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ek, vitsippa, stenbär, blodrot, gökärt, ängsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, teveronika, svinrot, ekorrbar, vårfryle, krustätel, blååtätel
Egen upptäckt 1985-06-03

Eskelhem s:n

80. Ansarve

4 ha. Sank mark med många spridda förekomster, den största förekomsten i en källmyrartad sluttning, beväxt med typiska källmyrsväxter som axag, kärrlilja, gräsull, näbbstarr, men också med vass. 96 tuvor.

Karta: 6I5j, 637935-164588

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,8 vid vitmossa 1990-02-16

Vitmosor: 189 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. warnstorffii*

Klass: III (245 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, rundsileshår, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängsvädd, ekorrbar, knapptåg, älvväxing, bergslok, vass, blååtätel, nålstarr, slankstarr, hundstarr
Egen upptäckt 1987-04-26

81. Kullen

0,01 ha. Sumpigt strandsnår vid liten agvät. 2 tuvor.

Karta: 6I4i, 637432-164102

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 6,0 i väten 1991-09-07

Vitmosor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, pors, ek, revsmörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, harsyra, skogsviol, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, linnea, blååtätel, hirsstarr
Egen upptäckt 1991-09-07

82. Myrhagen

0,2 ha. I kanterna av en vidsträckt knappag- och trådstarrmyr. Arealen knappag har jag översiktligt uppmätt till 4 ha, en av de största förekomsterna på Gotland, kanske den största. Sernander (1941) anför att knappagytorna i Träskmyr kanske är "de mest omfattande ön äger av detta i den nordiska växtgeografin så betydelsefulla växtsamhälle". Här har jag översiktligt uppmätt knappagen till 2 ha. En damm, "viltvatten" i norra delen av den i övrigt orörda myren var nygrävd i september 1991. 5 tuvor.

Karta: 6I4j, 637447-164633

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 35 cm

pH: 6,8 i myren 1991-09-10

Vitmossor: 6 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, tall, en, älggräs, humleblomster, blodrot, brakved, ljung, lingon, vitmåra, ängskovall, vårfryle, kruståtel, nålstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1991-09-08

83. Sigvards

0,01 ha. I kanterna av en starrvät, belägen norr om Myrhagen. 2 tuvor.

Karta: 6I4j, 637476-164621

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 11 cm

pH: 7,0 i väten 1990-02-20

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, krypvide, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, blååtel

Upptäckt av Rolf Jacobson 1973 (Andersson & Jacobson 1974, R. Jacobson pers. medd.), första eget besök 1984-03-19

84. Sigvardsvätar

0,8 ha. Sank skogsmark. 8 tuvor.

Karta: 5I5j, 637515-164549

Underlag: bleke, kalkgyttja

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,2 i vät 1991-06-22

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, olvon, ekorrbar, älväxing, kruståtel, blååtel

Upptäckt av Gun Ingmansson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-06-22

85. Stajnmyr

0,5 ha. Sumpig agmyrstrand. Rik förekomst av kärrbräken vid sydvästra stranden. Fritidshusbebyggelse planerades delvis ut i den intakta agmyren, där stakning och buskröjning skett i februari 1989. Genom påpekande flyttades bebyggelsen från myren. 11 tuvor.

Karta: 6I5h, 637523-163980

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 53 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 6,8 i myren 1990-03-04

Vitmossor: 29 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*

Klass: IV (85 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, åkerfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, en, gråvide, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, brakved, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, linnea, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, blååtel, ag, slankstarr

Egen upptäckt 1989-02-02

Mått på en ensam tuva *S. capillifolium*, belägen i agkanten i öster:

1996-08-28: 105 x 128 cm

86. Ullaviarroir

0,01 ha. Fuktig grandominerad skogsmark. 8 tuvor.

Karta: 615i, 637535-164191

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,2 i skogsdike 1991-10-27

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, stenbär, blodrot, rönn, harsyra, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, liljekonvalj, ekorrbär, vårfryle, kruståtel, blååtel

Upptäckt av Arne Pettersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-10-14

87. Unghanse

0,01 ha. Skogsvät. Kraftig grävning i området med uppkastade jordvallar i SO (troligen för kräftdamm)

1990. Kreatursbete. 4 tuvor.

Karta: 615i, 637507-164128

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 7,0 vid vitmossa, 7,7 i damm 1990-03-04

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*, *S. subnitens*

Klass: IV (40 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, blodrot, skogsviol, ljung, lingon, linnea, älväxing, blååtel

Egen upptäckt 1989-02-02

88. Valde

0,01 ha. Gammal granskog, invid mindre skogsväg, ca 150 m från landsvägen. 1 tuva.

Karta: 615j, 637530-164519

Underlag: sand

Humusskikt: 11 cm

pH: 6,7 vid vitmossan, 7,7 i rinnande större skogsdike 1990-03-22

Vitmossor: 10 m². *S. girgensohnii*

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ek, vitsippa, blodrot, rönn, brakved, björkpyrola, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbär, vårfryle, kruståtel

Egen upptäckt 1989-02-13

Mått på förekomsten

1993-05-01: 222 x 505 cm

1994-11-06: 230 x 500 cm

1995-09-28: 233 x 502 cm

1996-08-28: 242 x 502 cm

89. Vikmyr

0,3 ha. Skogsvät med ag, pors, små tallbeväxta holmar, norr om den dikade Vikmyr. 5 tuvor.

Karta: 614i, 637447-164133

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,0 vid vitmossa, 7,2 i rinnande bäck 1990-03-04

Vitmossa 7 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. rubellum*

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, pors, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, harsyra, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrbär, hundstarr

Upptäckt av Torbjörn Lindell 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-06-22

90. Z-stallet

0,01 ha. Kanten på en liten agvät, under en kraftledning, 600 m N om stallet. 2 tuvor.

Karta: 6I5j, 637940-164534

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,5 i pöl vid vitmossa, 6,6 i väten 1992-04-24

Vitmossor: 3 m². *S. palustre*, *S. rubellum*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, älggräs, humleblomster, lingon, vårfryle

Egen upptäckt 1992-04-01

Etelhem s:n

91. Bare källmyr

0,03 ha. Källmyr med rännil. Tuvorna skadade av betande nöt; de flesta var upprivna (1984,1986). 20 tuvor.

Karta: 6J2c, 636304-166488

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 7,3 i rännen 1990-03-17

Vitmossor: 36 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, tall, en, krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, skogsnäva, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, ängskovall, svinrot, ekorrhär, ängsfryle, vårfryle, älväxing, tuvtåtel, vårbrodd, timotej, blåtåtel, slankstarr, hirsstarr

Egen upptäckt 1984-11-02

92. Bare 1:22

0,01 ha. Risig och fuktig skogsmark i kanten på en starkt dikad agvät (där det växte blekblå blåsippor inne i den förtorkade agen). 3 tuvor.

Karta: 6J2d, 636323-166506

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,8 i fuktstråk, 7,6 i pölar i diket 1992-05-25

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, älggräs, rönn, ljung, lingon, blåbär, ekorrhär

Upptäckt av Jörgen Petersson (pers. medd. 1984), första eget besök 1992-05-25

93. Bjärbyholm

2 ha. Fuktig skogsmark med smärre vätar. 10 tuvor.

Karta: 6J2c, 636303-166078

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 6,7 i pöl vid vitmossa 1990-03-17

Vitmossor: 13 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, en, pors, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, olvon, ängsvädd, ekorrhär, bergslok, vårbrodd, blåtåtel

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-09-07

94. Hagebyträsk

0,01 ha. Källmyr med svarthö, kärrlilja, axag 1,7 km NV om Hagebyträsk. 1 tuva.

Karta: 6J1b, 635998-165740

Underlag: morän

Humusskikt: 9 cm

pH: 6,7 i källmyrens bäck strax intill vitmossan 1995-07-28

Vitmossor: 1 m². *S. fuscum*

Klass III (115 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, blåsippan, storsileshår, stenbär, blodrot, brakved, ljung, ängsvädd, blåtåtel

Upptäckt av Magnus Martinsson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-07-28

S. fuscum-tuva uppmätt, (belägen: skogsbilvägen väster om träsket 1,9 km mot N, dike mot V 150 m, bäcken mot N ca 40 m till källbäcken som kommer t.h.)

1995-07-28: 35 x 94 cm

1996-09-03: 40 x 99 cm

95. Hjorters Södra

4 ha. Sumpig tall-björkskog, med pors, blåtåtel, i utkanten av en öppen myrmark (med brunögontröst, svarthö, kärrlilja, axag). 60 tuvor.

Karta: 6J2b, 636250-165751

Underlag: morän

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,1 i pölar vid vitmossa (som lägst 5,7) 1995-02-18

Vitmossor: 109 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (3 m²)

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, krypvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, vattenmynta, ängskovall, svinrot, liljekonvalj, ekorrhör, älvväxing, piggrör, blåtåtel, slankstarr, loppstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1994 (pers. medd.), första eget besök 1995-02-18

96. Södra Lundsmyr

0,4 ha. Sank skogsmark. Nytt dike genom området 1991. 4 tuvor.

Karta: 6J2b, 636410-165922

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,9 i dike 1991-09-05

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, sälg, blåsippan, älggräs, blodrot, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, slankstarr
Egen upptäckt 1988-04-06

97. Villbärsmyr

0,01 ha. Blöt lätt sluttning med martallar, björk och förekomst av dunmossa, invid källa, ca 300 m N om fd Villbärsmyr. 1 tuva.

Karta: 6J2d, 636385-166645

Underlag: morän

Humusskikt: 27 cm

pH: 5,8 i pöl vid vitmossa, 6,2 i källan, 6,3 i bäck 1995-10-28

Vitmossa 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: blodrot, ljung, lingon, svinrot, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Karl-Johan Larsson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-10-28

Fardhem s:n

98. Tjocket

0,01 ha. Fuktig högväxt granskog. 2 tuvor.

Karta: 6J1a, 635524-165387

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,4 i Sphagnum, 7,1 i dike 1990-03-27

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: stenbär, blåhallon, blodrot, ljung, lingon, blåbär, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1987-11-26

Fide s:n

99. Anderse

0,01 ha. Fuktig lövskog. Detta är den sydligaste vitmosslokalen som har påträffats på Gotland. 3 tuvor.

Karta: 5J6a, 633122-165173

Underlag: sand

Humusskikt: 38 cm

pH: 6,5 intill vitmossa 1990-03-01

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: hassel, ek, stenbär, rönn, blåbär, vårfryle, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-09-18

Fleringe s:n

100. Kölshajdträsk (Kölningsträsk)

3 ha. Sumpiga tallbeväxta stränder, delvis uppdämda, kring ett träsk. 12 tuvor.

Karta: 7J4g, 642354-168166

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,9 i träsket nära vitmossa 1990-03-14

Vitmossor: 29 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: IV (55 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, tall, en, krypvide, pors, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängsvädd, vårfryle, älväxing, kruståtel, blåtåtel, ag, trådstarr, hundstarr, spindelblomster (9 ex 1987-07-10)

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-10

101. Langmyr

0,2 ha. Källmyrartad sluttning i kanten på agmyr. Markberedning och plantering av tall hade skett i källmyren 1985, även planterat direkt i vitmossa. 62 tuvor.

Karta: 7J4h, 642478-168782

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,2 vid vitmossa, 6,5 i myren 1990-02-06

Vitmossor: 130 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.), *S. warnstorffii*

Klass: III (270 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, en, vitsippa, blåsippa, backsmörblomma, rundsileshår, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, gulvial, brakved, skogsviol, strätta, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vitmåra, vattenmåra, gulmåra, ängsvädd, röllika, kärtistel,

ogräsmaskrosor, hagfibblor, liljekonvalj, ekorrbar, älväxing, krustätel, vårbrodd, vass, blåtätel, trådstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, loppstarr, kärrknipprot, tvåblad, jungfru Marie nycklar
Upptäckt av Ingrid Engquist 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-07-13

102. Släkmyr

0,01 ha. Utskjutande, delvis tallbeväxt udde, i agmyr. 2 tuvor.

Karta: 7J3g, 641914-168478

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,3 i myren 1990-02-19

Vitmossor: 7 m². S. capillifolium, S. contortum, S. magellanicum, S. palustre, S. rubellum

Klass: III (175 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, krypvide, stenbär, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, älväxing, blåtätel, gräsull, ag, nålstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-09-21

103. Utoje

0,6 ha. Liten agmyr, med källmyr i östra delen med kärrlilja, axag. 11 tuvor.

Karta: 7J3g, 641822-168323

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm i källmyren, 23 cm vid agmyren

pH: 7,1 i myren, 7,4 i källmyrbäcken 1990-02-06

Vitmossor: 14 m². S. capillifolium, S. palustre, S. rubellum, S. subnitens

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, vitsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, ängsvädd, kärrtistel, ekorrbar, ängsfryle, älväxing, vårbrodd, blåtätel, gräsull, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-09-02

Fole s:n

104. Krampeboden

0,1 ha. Delvis dikat källmyrområde. 2 tuvor.

Karta: 6J8c, 639345-166335

Underlag: sand

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,8 i källa intill vitmossa 1995-02-02

Vitmossor: 3 m². S. capillifolium

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, rundsileshår, blodrot, kärrlilja, vass, blåtätel, axag, nålstarr

Upptäckt av Bengt Larsson (pers. medd. 1994), första eget besök 1995-02-02

105. Tomtmyr

0,01 ha. Källmyr strax norr om fd Tomtmyr. Källmyren var 1987-05-19 helt vit av blommande fjälltätört. 9 tuvor.

Karta: 6J9c, 639599-166188

Underlag: sand, i kanten av isälvsgrus

Humusskikt: 29 cm

pH: 7,7 i rännilen 1990-02-15

Vitmossor: 11 m². S. capillifolium

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skavfräken, tall, en, vitsippa, blodrot, ljung, lingon, blåbär, hundstarr

Egen upptäckt 1987-05-19

106. Vatlings vät

2 ha. En välzonerad vät med ag, trådstarr, vita näckrosor, öppet vatten, 1,3 km N om Vatlings, V om f d Tomtmyr. 49 tuvor.

Karta: 6J9c, 639560-166080

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 5,8 i väten, 5,5 i *S. contortum* 1995-07-20

Vitmosor: 101 m². *S. capillifolium* (30 m²), *S. contortum* (55 m²), *S. palustre* (14 m²), *S. squarrosum* (2 m²)

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, gråvide, krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, ältranunkel, älggräs, stenbär, kråklöver, gåsört, blodrot, brakved, spikblad, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenklöver, vattenmåra, lökgamander, strandklo, åkermynta, ängskovall, ängsvädd, ekorrhör, knapptåg, vårfryle, krus-tåtel, brunven, blåtåtel, trådstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-07-20

Follingbo s:n

107. Dularån

2,5 ha. Fuktig skogsmark kring meandrande skogsbäck. Stor förekomst av dunmossa kring bäcken, ca 50 m², rik levermossflora i övrigt (Hedenäs 1992), i skogen kambräken, gotlandsmåra. 17 tuvor.

Karta: 6J7a, 638596-165147

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 7,2 i bäcken 1990-02-14

Vitmosor: 36 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, åkerfräken, örnbräken, tall, en, revsmörblomma, stenbär, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenmåra, ängskovall, linnea, ängsvädd, ekorrhör, knapptåg, vårfryle, tuvåtel, kruståtel, vårbrodd, blååtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-09-05

108. Lilla Vede

0,2 ha. Källmyr invid en fd banvall. Lokalen kan vara identisk med Herman Perssons lokal, som han upptäckte från kupéfönstret under en tågresa 1934 (Persson 1950). Se hb LD, S och UPS (*S. imbricatum* från 1933 i S har av mig kontrollerats och befunnits vara *S. austinii* Aust.). 12 tuvor.

Karta: 6J8a, 639060-165265

Underlag: sand, gränsande till isälvsgrus

Humusskikt: 17 cm i kanten, 44 cm ute i källmyren

pH: 7,2 vid vitmossa 1990-02-14

Vitmosor: 32 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. fuscum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. subnitens*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, tall, en, vitsippa, rundsileshår, ljung, lingon, ängsvädd, hästhov, svinrot, skogsfibblor, kärrlilja, ekorrhör, älvväxing, vass, blååtel, axag, slankstarr, kärrknipprot

Lokalen meddelad av Torgny Rosvall (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-09-22

109. Rosendalsväten

2,5 ha. Sank snårskog nedom lätt sluttning vid vätens södra del. I norra delen av väten upptäckte Stig Larsson (1974) vitmosor, som jag eftersökt, men ej återfunnit. Växtplatsen har troligen bortschaktats vid iordningsställande av dricksplats för betande hästar. 50 tuvor.

Karta: 6J7a, 638838-165260

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 5,8 vid vitmossa, 6,5 i väten 1990-03-19, se även bilaga 3

Vitmossor: 158 m². *S. angustifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. squarrosum* (73 m²), *S. subnitens*, *S. teres* (14 m²)

Klass: II (435 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, ängsvädd, ekorrhör, mannagräs, vass, blåtåtel, ängsull, harstarr, stjärnstarr, bunkestarr, hundstarr
Upptäckt av Jörgen Petersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-09-22

110. Stora Kallings

0,4 ha. Fuktig skogsmark intill en större våt. 95 tuvor.

Karta: 6J7a, 638538-165200

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

pH: 6,9 i väten, se även bilaga 3

Vitmossor: 133 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: II (435 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, en, gråvide, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, stenbär, blodrot, slån, skogsnäva, brakved, ängsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, ängsvädd, svinrot, hagfibblor, ekorrhör, knapptåg, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, knägräs, blåtåtel, hirsstarr, hundstarr
Egen upptäckt 1988-09-20

111. Storvidemyr

0,01 ha. Sumpig och snårig strandskog i södra kanten av agmyren. 1 tuva.

Karta: 6J8a, 639053-165340

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 38 cm

pH: 6,6 i myren 1991-07-04

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, blodrot, ljung, blåbär, blåtåtel

Egen upptäckt 1984-12-05

Fröjel s:n

112. Fallskogen

1,8 ha. Fuktig skogsmark med små våtar. Skogen rik på ormbunkar (Pettersson 1966, område 90:2); jag har påträffat 8 arter i hela skogen, bl a stensöta, lundbräken, kambräken. Området erhöll biotopskydd 1996. 31 tuvor.

Karta: 6I2i, 636152-164314

Underlag: sand

Humusskikt: 27 cm

pH: 6,1 vid vitmossa, 7,5 i bäck 1990-03-17

Vitmossor: 42 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, majbräken, en, säl, ek, vitsippa, smörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, skogsnäva, skogsviol, murgröna, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, ask, ängskovall, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhör, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, blåtåtel, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1983-11-12

113. Lilla Hajdes

1,5 ha. Källmyrområde, delvis med talldungar. 57 tuvor.
Karta: 6J2a, 636046-165088
Underlag: sand, morän
Humusskikt: 31 cm
pH: 7,0 i pöl vid vitmossa, 7,5 i rännil 1990-04-25
Vitmossor: 172 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre* (141 m²), *S. subnitens* (c.fr.)
Klass: III (145 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: revlummer, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, rundsileshår, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängsvädd, kärllilja, liljekonvalj, älvväxing, kruståtel, gräsull, axag, stjärnstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr
Upptäckt av Jörgen Petersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-22

114. Storhagen

6 ha. Vätar i gammal välskött bondeskog, med små odikade vätar, skyddat som naturreservat. 73 tuvor.
Karta: 6J2a, 636122-165063
Underlag: morän, sand
Humusskikt: 49 cm
pH: 6,5 i våtmark 1990-04-25
Vitmossor: 123 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. palustre*
Klass: III (145 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, pors, vårtbjörk, blåsippa, älggräs, humleblomster, blodrot, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, vårfryle, blååtel
Egen upptäckt 1989-04-09

Fårö s:n

115. Adekärr

0,3 ha. Ljung- och tallbeväxt högmossebildning i agmyr, med några grävda mindre vattengravar, avsedda för betande djur (enligt markägaren, pers. medd. 1989). Denna lokal har varit "försvunnen" under några decennier, beroende på att Adekärr på ekonomiska kartan felaktigt angetts 200 m V om sin verkliga placering. Lantmäteriverket skall vid nytryck vidtaga ändring. Biotopbeskrivning hos Pettersson (1958), som bl a meddelar en rik levermossflora i torvholmens kanter. 24 tuvor.
Karta: 7J4j, 642339-169890
Underlag: bleke-kalkgyttja enl. geol kartan, skall vara mosstorv
Humusskikt: > 70 cm (åtta borrhningar) och 34 cm (tre borrhningar) till sand
pH: 7,0 i kärret, 7,7 i diket från kärret i V 1990-03-21
Vitmossor: 163 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (157 m²)
Klass: III (120 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, tall, en, rundsileshår, gåsört, blodrot, oxel, skogsnäva, spikblad, ögonpyrola, ljung, tranbär, lingon, blåbär, vattenklöver, vattenmåra, strandklo, linnea, ängsfryle, vårfryle, vårbrodd, luddåtel, blååtel, ängsull, knappsäv, ag, trådstarr, spindelblomster (18 ex 1989-05-29)
Upptäckt av Bengt Pettersson (1958, s 233), återupptäckt av Bengt Sturevik 1988 (pers. medd.), första eget besök 1989-01-04

116. Avanäset: Ava

2,3 ha. Alkärr i flygsand i tallskog. Lokalen "Ava" är primärlokal på Gotland för *S. fimbriatum* 1841, P.C. Afzelius (Zetterstedt 1876) och *S. palustre* 1845, P.C. Afzelius (Dusén 1887). 32 tuvor.
Karta: 7K6b, 643090-170585
Underlag: sand
Humusskikt: 22 cm
pH: 6,4 vid vitmossa 1990-02-09
Vitmossor: 54 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. teres*

Klass: III (270)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, kärrbräken, tall, en, glasbjörk, klibbal, stenbär, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, lingon, blåbär, kråkbär, vattenklöver, linnea, ekorrbär, knapptåg, kruståtel, blååtätel, stjärnstarr, trådstarr, flaskstarr, hundstarr

Upptäckt av P.C. Afzelius 1841 (Zetterstedt 1876), första eget besök 1984-12-03

117. Avanäset: Avasågen

3,3 ha. Alkärr i gles tallskog. 17 tuvor.

Karta: 7K6b, 643165-170670

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,8 vid vitmossa 1990-02-09

Vitmossor: 116 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*

Klass: III (245 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, tall, en, glasbjörk, vitsippa, älggräs, brakved, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, vårfryle, kruståtel, ängsull, hundstarr

Upptäckt av Karl-Johan Larsson (pers. medd. 1986), första eget besök 1986-06-01

118. Avanäset: Holm

2 ha. Alkärr och agmyr. 83 tuvor.

Karta: 7K6b, 643245-170815

Underlag: sand, kärrtorv

Humusskikt: 39 cm

pH: 6,1 vid vitmossa 1992-07-17

Vitmossor: 339 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*, *S. teres*

Klass: II (345 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, kärrfräken, örnbräken, kärrbräken, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, spikblad, kärrspira, ljung, lingon, blåbär, nordkråkbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, vattenmåra, ängskovall, olvon, linnea, ekorrbär, knapptåg, kruståtel, vårbrodd, blååtätel, ängsull, stjärnstarr, trådstarr, hundstarr, spindelblomster (10 ex 1992-06-27)

Egen upptäckt 1992-06-27

119. Avanäset: Lassor

0,1 ha. Fuktsvackor i sanddynor. Ett tiotal småförekomster, delvis sönderkörda av mindre skogsmaskiner under pågående lätt avverkning (1989). 10 tuvor.

Karta: 7K6a, 643205-170322

Underlag: sand

Humusskikt: 11 cm

pH: 4,8 i pöl 1992-04-23

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: lingon, blåbär, ängskovall, linnea, vårfyle, kruståtel

Egen upptäckt tillsammans med Bengt Sturevik 1989-03-01

120. Avanäset: Morastycket

0,2 ha. Alkärr med klibbal, björk, brakved, tall. 14 tuvor.

Karta: 7K6a, 643111-170440

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 5,4 i kärret 1990-04-29, se även bilaga 3

Vitmossor: 23 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum* (c.fr.), *S. subnitens*

Klass: III (205 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, blodrot, rönn, brakved, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, ängskovall, olvon, ekorrbär, brunven, stjärnstarr, flaskstarr, ärtstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1984-07-22

121. Avanäset: Mässingskärr

1,1 ha. Sank strand vid Mässingskärr samt alkärr norr därom. 16 tuvor.

Karta: 7K6b, 643170-170825

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 7,2 i Mässingskärr, 6,0 i alkärret 1990-02-09

Vitmassor: 26 m². *S. angustifolium*, *S. fimbriatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: revlumner, smalfräken, örnbräken, en, glasbjörk, klibbal, vitsippa, stenbär, kråklöver, blodrot, brakved, lingon, blåbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, vattenmåra, vass, stjärnstarr, trådstarr, hundstarr

Upptäckt av Emil Haglund (1913, *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*), första eget besök 1984-05-20

122. Avanäset: Nordermorarna

4 ha. En rad alkärr och agkärr. 32 tuvor.

Karta: 7K6b, 643280-170803

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 5,4 i agkärr 1992-08-04, se även bilaga 3

Vitmassor: 82 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. squarrosum*

Klass: III (295 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: revlumner, smalfräken, sjöfräken, kärrfräken, skogsfräken, åkerfräken, tall, en, gråvide, glasbjörk, klibbal, rundsileshår, älggräs, kråklöver, gåsört, blodrot, finnoxel, brakved, skogsviol, spikblad, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, nordkråkbär, skogsstjärna, vattenklöver, vattenmåra, olvon, linnea, hagfibblor, ekorbär, krustätel, rörfilen, vass, blåtätel, plattstarr, stjärnstarr, trådstarr, slokstarr, flaskstarr, hirsstarr, ärtstarr, bunkestarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Pettersson (1966), första eget besök 1984-07-05

123. Avanäset: Norra Holmshulet

3 ha. Alkärr i flygsandsområde. 68 tuvor.

Karta: 7K6b, 643270-170835

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,0 i alkärr 1991-07-24

Vitmassor: 202 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. girgensohnii*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. teres*

Klass: II (470 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: revlumner, smalfräken, sjöfräken, kärrbräken, tall, en, gråvide, sandvide, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, spikblad, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenmåra, ängskovall, olvon, linnea, ogräsmaskrosor, vårfryle, rörsvingel, krustätel, blåtätel, stjärnstarr, hundstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1989-05-05

124. Avanäset: Norra Kullakärr

3,6 ha. Alkärr i sandsvackor. 73 tuvor.

Karta: 7K6b, 643290-170590

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,0 vid vitmossa 1990-02-03, se även bilaga 3

Vitmassor: 186 m². *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. teres*

Klass: I (520 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: sjöfräken, åkerfräken, örnbräken, kärrbräken, tall, en, sandvide, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, kråklöver, gåsört, blodrot, finnoxel, brakved, skogsviol, ljung, tranbär, lingon, blåbär, strandlysing,

höstspira, olvon, linnea, knapptåg, vårfryle, berggröe, kruståtel, vass, knägräs, blååtätel, trådstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av Gösta Fåhræus (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-12-04

125. Avanäset: Sandhaidi

2,3 ha. Alkärr i sandfält. 30 tuvor.

Karta: 7K6b, 643215-170588

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 5,5 vid vitmossa, 6,2 i kärret 1990-02-03, se även bilaga 3

Vitmossor: 82 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*

Klass: II (445 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, kärrbräken, tall, en, vårtbjörk, klibbal, älggräs, blodrot, brakved, ljung, lingon, kråkbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, vattenmåra, ängskovall, höstspira, ekorrbar, tuvtåtel, kruståtel, ängsull, trådstarr, blåsstarr, ärtstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1989-03-06

126. Avanäset: Skalasand

0,1 ha. Småvåtar med ag, al i sanddynområde. 2 tuvor.

Karta: 7K6b, 643133-170848

Underlag: sand

Humusskikt: 9 cm

pH: 7,1 vid vitmossa 1990-02-09

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*

Klass: IV (40 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, sälg, ögonpyrola, lingon, linnea, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Anna Gudmarsson (1975), *S. girgensohnii*, *S. centrale*? Första eget besök 1988-06-02

127. Avanäset: skjutbanan

0,2 ha. Fuktsvackor i sand. 11 tuvor.

Karta: 7K6a, 643143-170341

Underlag: sand

Humusskikt: 9 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 18 m². *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, vårfryle, kruståtel, blååtätel

Egen upptäckt tillsammans med Bengt Sturevik 1989-03-01

128. Avanäset: Skär

5,5 ha. Ett antal större och mindre alkärr i sand. 167 tuvor.

Karta: 7K6b, 643270-170719

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,3 vid vitmossor 1990-02-03

Vitmossor: 644 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. fuscum*, *S. inundatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*, *S. teres*

Klass: I (645 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, sjöfräken, kärrfräken, örnbräken, kärrbräken, en, krypvide, sandvide, glasbjörk, klibbal, vitsippa, rundsileshår, älggräs, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, spikblad, klotpyrola, ögonpyrola, ljung, lingon, blåbär, kråkbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, sumpmåra, vattenmåra, olvon, linnea, ekorrbar, ryltåg, vårfryle, bergslok, kruståtel, vårbrodd, bergrör, vass, blååtätel, ängsull, ag, tagelstarr, nålstarr, trådstarr, flaskstarr, hirsstarr, dystarr, bunkestarr, spindelblomster (3 ex 1992-06-27), ängsnycklar, jungfru Marie nycklar

Egen upptäckt 1988-06-02

129. Avanäset: Södra Kullakärr

3,5 ha. Långsträckta alkärr i sandområde. 498 tuvor.

Karta: 7K6b, 643273-170583

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,7 i kärr 1990-03-03, se även bilaga 3

Vitmassor: 1.610 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. flexuosum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosom* (c.fr.), *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: I (820 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: revlumner, sjöfräken, åkerfräken, örnbräken, tall, en, gråvide, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, älggräs, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, spikblad, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, kråkbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, ängskovall, höstspira, olvon, linnea, ekorrbar, knapptåg, ängsfryle, vårfryle, kruståtel, blååtel, ängsull, stjärnstarr, trådstarr, blåsstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1989-03-06

130. Avanäset: 2-mil-stolpen

2,5 ha. Ett tiotal torrare alkärr. 35 tuvor.

Karta: 7K6b, 643216-170765

Geol. Underlag: sand

Humusskikt: 39 cm

pH: 4,8 i pöl i kärr 1992-10-25

Vitmassor: 59 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. palustre*, *S. squarrosom*, *S. subnitens*

Klass: III (170 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: sjöfräken, kärrfräken, tall, gråvide, glasbjörk, klibbal, vitsippa, kråklöver, blodrot, brakved, spikblad, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, frossört, olvon, linnea, ekorrbar, blååtel, flaskstarr, hundstarr

Upptäckt av Göran Jakobsson (pers. medd.1992), första eget besök 1992-06-27

131. Avanäset: Ullahau

9 ha. Alkärr med fuktsvackor bland branta sanddynor i gles tallskog. Primärlokal för Gotland för *S. flexuosum* (Haglund 1913), *S. auriculatum* och *S. cuspidatum* (egna fynd 1985-11-11, conf B Lange). 72 tuvor.

Karta: 7K6a, 643210-170465

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 5,9 i pöl 1990-02-03, se även bilaga 3

Vitmassor: 987 m². *S. angustifolium*, *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosom*, *S. subnitens*

Klass: I (795 poäng)

Kärlväxter i vitmassan: tall, gråvide, sandvide, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, kråklöver, blodrot, rönn, spikblad, ljung, tranbär, lingon, blåbär, nordkråkbär, strandlysing, skogsstjärna, vattenklöver, ängskovall, ekorrbar, knapptåg, vårfryle, kruståtel, rödven, blååtel, ängsull, harstarr, stjärnstarr, trådstarr, hundstarr

Upptäckt av K. Johansson 1890 (Haglund 1913), första eget besök 1985-07-16

132. Avanäset: Vessa Pers

5 ha. Fyra alkärr, till stor del omgivna av branta dyner: ett av kärren (kärr nr 2 räknat från norr) är mycket blött med gungflyartade bildningar med vattenrännor, gungflyn och gölar med vitag (enda kända förekomsten på Gotland idag, se Högström 1992). En mindre skogsväg går mellan kärren nr 2 och nr 3. 147 tuvor.
Karta: 7K6b, 643210-170805

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 39 cm

pH: 6,1 i pöl 1992-06-13

Vitmosor: 1.355 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fuscum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens* (c.fr.), *S. subsecundum*, *S. teres*

Klass: I (895 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, kärrbräken, skogsbräken, tall, en, grå- x bindvide, grå- x sandvide, sandvide, vårtbjörk, glasbjörk, klibbal, rundsileshår, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, spikblad, kärrsilja, ögonpyrola, ljung, lingon, blåbär, kråkbär, skogsstjärna, vattenklöver, vattenmåra, ängskovall, höstspira, linnea, ekorrbar, kruståtel, vårbrodd, brunven, berggrör, ängsull, ag, vitag, stjärnstarr, nålstarr, trådstarr, flaskstarr, dystarr, hundstarr, bunkestarr

Egen upptäckt 1992-06-13

133. Avanäset: Westlings kärr

0,3 ha. Alkärr på Holmudden med klibbal, sandvide, trådstarr. 26 tuvor.

Karta: 7K6b, 643190-170897

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 5,4 i kärret 1990-02-03

Vitmosor: 48 m². *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. inundatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: II (320 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, sandvide, vårtbjörk, klibbal, rundsileshår, kråklöver, gåsört, blodrot, brakved, spikblad, lingon, blåbär, vattenmåra, linnea, röllika, kruståtel, stjärnstarr, trådstarr, ärtstarr, hundstarr

Upptäckt av Gösta Fåhræus (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-12-03

134. Bygdegårdsmossen

1,5 ha. Högmossebildning med randträsk, 600 m N om bygdegården. Betat av nöt 1986, vitmosstuvor uppsparkade. 41 tuvor.

Karta: 7K5a, 642935-170075

Underlag: sand (enl. geologiska kartan), men utgörs av mosstorv. Våtmarken är inte utsatt på geologiska kartan

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,4 i agkärr, 7,3 i randträsk 1990-02-09

Vitmosor: 74 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, kärrbräken, tall, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, ängsfryle, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, blååtel, ängsull, nålstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-06-09

135. Dämba träsk

0,01 ha. Gles beteshage, tallbeväxt lätt sluttning, söder om träsket. 1 tuva.

Karta: 7J3i, 641985-169720

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,7 i bäcken invid vitmossa 1993-11-11

Vitmosor: 8 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, blåsippa, backsmörblomma, humleblomster, blodrot, revfingerört, smultron, skogsviol, svartkämpar, kärtistel, älväxing, lundskafing, blååtätel, slankstarr
Upptäckt av Lars-Erik Wiss (pers. medd. 1993), första eget besök 1993-11-11

136. Giftskog (Storhagen)

0,01 ha. I kanten av en liten agvät. 1 tuva.

Karta: 7K4i, 642475-169298

Underlag: sand

Humusskikt: 16 cm

pH: 6,5 vid vitmossa, 6,9 i väten 1990-03-07

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrbräken, revsmörblomma, humleblomster, kråklöver, blodrot, spikblad, vattenmåra, åkermynnta, ängsvädd, älväxing, blååtätel, hundstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-10-11

137. Gosholmen

0,2 ha. Tallbeväxt liten sank holme, med en liten högre belägen Empetrumslätt med gamla tallar. Holmen belägen ute i manshögt ag- och vassfält i norra delen av Limmor träsk. 14 tavor.

Karta: 7K4j, 642345-169652

Underlag: bleke (enl geol kartan), men utgörs av mosstorv. Holmen är ej utsatt på den gelogiska kartan

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,6 i pöl vid vitmossa 1992-05-10

Vitmossor: 5 m². *S. teres*

Klass: III (155 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrbräken, älggräs, stenbär, kråklöver, blodrot, brakved, kärnsilja, ljung, tranbär, sumpmåra, vass, blååtätel

Upptäckt av Bengt Sturevik 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-09-27

Mått på en tuva *S. teres*, belägen ca 70 m ONO om den grova och knotigt greniga tallen på Empetrum-heden:

1992-05-10: 112 x 243 cm

1994-12-06: 138 x 247 cm

1995-10-10: 146 x 248 cm

1996-09-26: 144 x 250 cm

138. Gotska Sandön: Bourgströms dyn

4 ha. Tall- och ljungklädda sanddyner. Alla vitmossförekomster i sluttningar, riktade mot norr. 8 tavor.

Karta: 8J5j, 647604-169960

Underlag: sand

Humusskikt: 12 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 49 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*

Klass: IV (60 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, ljung, lingon, blåbär, ekorrbär, vårfryle, krustätel

Upptäckt av Bengt Sturevik 1991 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-14

139. Gotska Sandön: Gamla gården

0,01 ha. Liten flack kulle, bl a med lundbräken. 1 tuva.

Karta: 8J4j, 647452-169984

Underlag: sand

Humusskikt: 7 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 1 m². *S. angustifolium*

Klass: III (110 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smultron, lingon

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-14

Mått på tuvan:

1992-05-14: 30 x 44 cm

140. Gotska Sandön: Grandalen

0,01 ha. Liten flack kulle, belägen 20 m från basen av en brant sanddyn i Höga åsen, vitmossan på nord-sidan. (En närbelägen "flacka 7" hyste *Sphagnum sp.* 20 x 30 cm (Lindgren 1968). Denna förekomst har förgäves eftersökts av mig 1990 och 1992.). 1 tuva.

Karta: 8K5a, 647742-170178

Underlag: sand

Humusskikt: 12 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ljung, lingon, vårfryle

Upptäckt av Bengt Sturevik 1989 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-16

Mått på tuvan:

1992-05-16: 282 x 307 cm

141. Gotska Sandön: Las Palmas

0,01 ha. Lätt sluttning i gles tallskog på nordsidan av meterhög kulle, belägen ca 400 m öster om skylten "Las Palmas 0,1" vid korsvägen. 1 tuva.

Karta: 8K5a, 647868-170192

Underlag: sand

Humusskikt: 10 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ljung, lingon

Upptäckt av Jörgen Petersson 1989 (pers. medd.), första eget besök 1990-06-18

Mått på tuvan:

1990-06-18: 72 x 77 cm

142. Gotska Sandön: Lilla Idemoren

0,8 ha. Mycket branta sanddyner, med stora vitmosstuvor på nordsidan, vid foten av dynen en bit upp på sluttningen. Två stora förekomster (180 och 350 m²) kan vara flera hopväxta närbelägna tuvor. 8 tuvor.

Karta: 8J5j, 647783-169849

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 542 m². *S. capillifolium*

Klass: III (210 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, vårtbjörk, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, vårfryle, vårbrodd, spindelblomster (15 ex 1990-06-19)

Upptäckt av Bengt Sturevik 1989 (pers. medd.), första eget besök 1990-06-19

143. Gotska Sandön: lägerplatsen

0,01 ha. Hållighet efter rotvälta, vid basen av en sanddyn, i nordexponerat läge. 1 tuva.

Karta: 8J5j, 647908-169820

Underlag: sand

Humusskikt: 2 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, ljung, lingon, vårfryle

Upptäckt av Bengt Sturevik 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-17

Mått på tuvan:

1992-05-17: 71 x 78 cm

144. Gotska Sandön: Schipkapasset

0,05 ha. Vid foten av nordexponerad brant sandsluttning i Höga åset, vid stigens uppgång. 1985-05-23 uppmättes tuvorna översiktligt, och befanns tre tuvor vara över 30 m² och en ca 50 m². 11 tuvor.

Karta: 8K5a, 647746-170010

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 192 m². *S. capillifolium*

Klass: III (110 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, ljung, lingon, blåbär

Upptäckt av R. Sernander 1894 (Arwidsson 1938), första eget besök 1985-05-23

145. Gotska Sandön: Varsvsbukten

0,01 ha. Nederdelen av en sanddyn, exponerad mot NO. 1 tuva.

Karta: 8J5j, 647524-169952

Underlag: sand

Humusskikt: 7 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, skogsbräken, tall, lingon, ekorrhör, vårfryle

Egen upptäckt 1992-05-17

Mått på tuvan:

1992-05-17: 131 x 168 cm

146. Graunstycket

4 ha. Högmosse, i delvis uttorkat skick efter sänkning av angränsande Limmor träsk och utdikning av Limmor myr 1894-1896 (Ohlsson 1968). Några mindre torvgravar, några kullar av död vitmossor. Intressant flora med tuvull, tranbär, kråkbär. 31 tuvor.

Karta: 7J4j, 642365-169630

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 4,7 i torvgrav med vitmossa, 6,7 i dito utan, 7,0 i vätar och i träsket 1990-02-11, se även bilaga 3

Vitmossor: 56 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*

Klass: III (110 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsbräken, tall, glasbjörk, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, kärrsilja, klockpyrola, ljung, tranbär, lingon, blåbär, kråkbär, sumpmåra, ängskovall, vårfryle, vass, blåtåtel, tuvull, hundstarr

Upptäckt av G. Lundqvist 1925 (Lundqvist 1936), första eget besök 1984-07-22

147. Hyluvät

0,6 ha. Sank strandsnårskog runt agvät, tuvor i O, NO och N. 6 tuvor.

Karta: 7J3j, 641970-169690

Underlag: morän

Humusskikt: 13 cm

pH: 6,3 vid vitmossor, 7,2 i väten 1990-03-07

Vitmossor: 11 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. russowii*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, gåsört, blodrot, smultron, spikblad, ljung, tulkört, vattenmåra, kärtistel, ängsfryle, darrgräs, älvväxing, lundskafting, backskafting, blåtåtel, ängsull, ag, hirsstarr, hundstarr, brudsporre

Upptäckt av Bengt Sturevik 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-09-15

148. Hällamyr

2,5 ha. Sank strandskog runt agmyr, ofta lätt sluttande mark mot myren. Nötbetat vid mitt besök 1991. 8 tuvor.

Karta: 7J5j, 642647-169577

Underlag: morän

Humusskikt: 22 cm

pH: 6,4 vid vitmossa, 6,9 i myren 1991-07-24

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: III (130 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, blåsippan, blodrot, smultron, skogsviol, lingon, vattenmåra, brunört, kärtistel, ängsfryle, vårfryle, älvväxing, vårbrodd, blåtåtel, ängsull, ag, nålstarr, trådstarr, hirsstarr, loppstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-04-22

149. Hässlemyr

0,01 ha. Kantskog vid agmyr. 1 tuva.

Karta: 7J5j, 642690-169530

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,9 i myren, 7,5 i alvarvät i norr 1990-03-21

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, en, smörblomma, blodrot, grönyrola, älvväxing, hundstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-25

150. Kangulvät

1,3 ha. Nötbetade stränder kring vass- och agvät. En vitmossförekomst växte på en trädbas, omgiven av vatten. 17 tuvor.

Karta: 7K6a, 643335-170212

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 5,6 vid vitmossa, 6,5 i väten 1990-03-07

Vitmossor: 17 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: IV (55 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, sälg, glasbjörk, klibbal, ängsbräsma, blodrot, brakved, skogsviol, kärrdunört, spikblad, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenmåra, strandklo, dyveronika, ängskovall, höstfibbla, ekorrhör, ängsfryle, vårfryle, darrgräs, kruståtel, vårbrodd, luddåtel, rödven, knägräs, blååtel, stagg, ängsull, piggstarr, hundstarr, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Bengt Sturevik 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-11-04

151. Klintsbroviken

0,02 ha. Fuktig enbuskmark vid havsstranden, djupa vattenfyllda traktorspår. 2 tuvor.

Karta: 7J4i, 642347-169385

Underlag: morän

Humusskikt: 13 cm

pH: 7,4 i hjulspår, 7,5 i rinnande bäck 1990-03-07

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, blodrot, lingon, älvväxing, knägräs

Upptäckt av Bengt Sturevik 1988 (pers. medd.), första eget besök 1989-01-04

152. Lilla Marumyr

0,01 ha. Sanka strandsnår vid agmyr. 2 tuvor.

Karta: 7J5j, 642981-169826

Underlag: morän

Humusskikt: 1 cm (till sten)

pH: 6,4 vid vitmossa, 6,9 i väten 1990-03-07

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, vårfryle, älvväxing, vårbrodd, nålstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-25

153. Lillhaga vät

0,01 ha. Sank strandsnårskog vid agvät. 1 tuva.

Karta: 7J6j, 643012-169622

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 24 cm

pH: 7,1 i väten 1990-03-21

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. magellanicum*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, blåsipppa, blodrot, grönyrola, björkpyrola, älvväxing, blåtåtel, slankstarr, ängsstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-25

154. Marpesträsk

2 ha. Agmyr med förekomster av vitmossor dels i strandsnår i N, dels ute på gungflyn i myren. Intressanta kärlväxter och mossor (Albertsson 1949, Pettersson 1966, Högström & Sturevik 1990, Hedenäs 1992). 11 tuvor.

Karta: 7J5i, 642728-169412

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,3 i träsket 1990-02-11

Vitmossor: 23 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosom*, *S. subnitens*, *S. teres*

Klass: II (330 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, majbräken, granbräken, skogsbräken, en, blåsipppa, revsmörblomma, ängsbräsma, storsileshår, blodrot, kärrdunört, spikblad, vattenklöver, tulkört, sumpmåra, vattenmåra, strandklo, kransmynta, dyveronika, ängsvädd, ängsgröe, älvväxing, lundskafing, tuvåtäl, krypvén, vass, blåtåtel, ag, nålstarr, trådstarr, hirsstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1986-04-13

155. Mølner träsk, Dyarna

2 ha. Gungflyområde med djupa sumphål, hög växtlighet av vass, *Salix*, gott om kärrbräken, kråklöver, palmossa. (I angränsande gungflyn i ag finns sedan gammalt gulyxne. Sommaren 1992 påträffades här den på Gotland sällsynta piprensarmossan av Magnus Martinsson). 21 tuvor.

Karta: 7J5j, 642767-169744

Underlag: vatten (enl. geol. kartan), men skall vara kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,0 i träsket 1990-02-03

Vitmossor: 254 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. flexuosum*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosom*, *S. teres*, *S. warnstorffii*

Klass: I (620 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, kärrfräken, granbräken, tall, jolster, gråvide, säl, krypvide, pors, vårtbjörk, ängsbräsma, rundsileshår, stenbär, kråklöver, blodrot, rönn, kärrvial, brakved, kärrsilja, klotpyrola, ögonpyrola, tranbär, vattenklöver, sumpmåra, vattenmåra, frossört, ängskovall, vass, säv, gräsull, trådstarr

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1962 (pers. medd.), *S. fuscum* (det. Herman Persson), första eget besök 1986-07-01

156. Prästhagamy

1 ha. Sanka myrkanter med martallar vid agmyr. 2 tuvor.

Karta: 7J5j, 642753-169657

Underlag: morän

Humusskikt: 14 cm

pH: 6,7 vid vitmossa, 7,3 i myren 1990-03-07

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: III (100 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, blodrot, nålstarr

Egen upptäckt 1989-01-07

157. Ryssnäsmyren (Graunkullamy, Graunkulla, Graun)

1,6 ha. Tallbeväxt högmossa, med en för Gotland delvis särpräglad flora, bl a den enda gotländska lokalen för hjortron (Ridelius 1933). Beskrivning av lokalen hos Pettersson (1958:232), som av vitmossor redovisar *S. capillifolium* och *S. centrale* (jfr Högström 1987:318). Ett mindre antal torvgravar, igenväxande med vitmossor. Fårbete. 44 tuvor.

Karta: 7J3j, 641901-169645

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 4,5 i torvgrav, 7,0 i randträsket 1990-04-02, se även bilaga 3

Vitmossor: 326 m². *S. angustifolium*, *S. austinii*, *S. capillifolium* (c.fr.), *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. fuscum*, *S. girgensohnii*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*

Klass: I (745 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, skogsbräken, tall, en, krypvide, glasbjörk, rundsileshår, hjortron, blodrot, rönn, oxel, brakved, spikblad, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenmåra, ängskovall, linnea, skogssallat, kruståtel, vårbrodd, lentåtel, blååtel, ag, trindstarr, bunkestarr, hundstarr

Upptäckt av A.Hj. Olsson 1913 (Ridelius 1933), första eget besök 1984-05-18

158. Stajnräsk

0.1 ha. Fuktsvacka i strandsnårskog vid agmyr, 10 m från agen. 2 tuvor.

Karta: 7J5i, 642752-169483

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 32 cm

pH: 6,3 i pöl, 6,8 i träsket 1992-09-04

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. palustre*

Klass: IV (50 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, vitsippa, humleblomster, blodrot, skogsviol, spikblad, sårläka, björkpyrola, tulkört, vitmåra, vattenmåra, åkermynnta, ängsvädd, älväxing, vårbrodd, blååtel, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Bengt Sturevik 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-09-04

159. Stursvik

0,3 ha. Sanka strandsnår vid agvät, 200 m NNO om havsviken Stursvik. 2 tuvor.

Karta: 7J5i, 642662-169310

Underlag: morän

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,6 i väten 1990-03-07

Vitmossor: 3 m². *S. rubellum*, *S. subnitens*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, en, blåsippa, blodrot, smultron, spikblad, brunört, vattenmynta, älväxing, ag

Upptäckt av Bengt Sturevik 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-10-29

Gammelgarn s:n

160. Danbo

0,04 ha. Vät i tall- och ljunghädda sanddyner i naturreservatet Danbo. Gott om spillning efter vildkanin i vitmossan 1990. 1 tuva.

Karta: 6J3g, 636609-168147

Underlag: sand

Humusskikt: 13 cm

pH: 7,0 i väten 1990-03-15

Vitmossor: 20 m². *S. russowii*

Klass: IV (90 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbäken, en, vitsippa, stenbär, blodrot, ljungh, lingon, blåbär, skogsstjärna, ängskovall, linnea, ekorrhä, vårfrö, krustätel

Egen upptäckt 1988-11-15

Mått på tuvan:

1996-09-13: 340 x 612 cm

161. Hajdskog

6 ha. Fuktig skogsmark, kalhygge (1987) i de sankaste delarna, skogsbäck genom området (upprinningen till Hugrajsån), ljunghed med källmyrstråk i de norra delarna. 192 tuvor.

Karta: 6J3f, 636545-167843

Underlag: sand

Humusskikt: 36 cm

pH: 7,4 i rinnande bäck 1991-07-16

Vitmossor: 353 m². *S. angustifolium*, *S. austinii* (7 m²), *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. girgensohnii*, *S. magellanicum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: II (470 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, skavfräken, åkerfräken, örnbäken, gran, tall, en, gråvide, pors, glasbjörk, blåsippa, stenbär, blodrot, brakved, vitpyrola, ljungh, lingon, blåbär, strandlysing, ängsvädd, liljekonvalj, älvväxing, tuvtätel, krustätel, piggrör, vass, blåttätel, ag, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hundstarr, brudsporre

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-10-20

162. Hugrajsån

0,1 ha. Meandrande skogsbäck i barrskog. En stor förekomst av dunmossa, ca 75 m², utmed bäckstränderna (Högström 1996b). 2 tuvor.

Karta: 6J2f, 636475-167849

Underlag: sand

Humusskikt: 10 cm

pH: 6,8 vid vitmossa, 7,4 i rinnande bäcken 1990-04-25

Vitmossor: 14 m². *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: III (170 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, åkerfräken, örnbäken, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, skogsnäva, skogsviol, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhä, ormbär, vårfrö, krustätel, hundstarr

Upptäckt av Göran Pettersson (pers. medd. 1985), första eget besök 1985-11-08

Mått på en tuva *S. palustre* och en tuva *S. squarrosum*:

	<i>palustre</i>	<i>squarrosum</i>
1985-11-08	-	60 x 150 cm
1994-11-25	240 x 380 cm	112 x 255 cm
1995-10-03	250 x 395 cm	122 x 265 cm
1996-09-17	253 x 430 cm	128 x 269 cm

163. Hällträsk

0,01 ha. Fuktig skogsmark SO om träsket. 4 tuvor.

Karta: 6J4f, 637187-167989

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 7,0 i liten vät 1991-07-16

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, slån, ljung, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1984-09-23

164. Tjängvide

0,5 ha. I kanterna på en agvät V om Upsteigs. 18 tuvor.

Karta: 6J4f, 637233-167924

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 36 cm

pH: 6,7 i väten 1991-07-16

Vitmossor: 51 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, ängskovall, ekorrhör, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-08-26

165. Upstaigs

1,5 ha. Naturresevat med fuktig naturskog, intressant mossflora (Hedenäs 1992). Rävspillning på en tuva (1984). 7 tuvor.

Karta: 6J4f, 637258-167967

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,6 i pöl i fuktig mark, 7,4 i rinnande bäck 1990-04-25

Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, åkerfräken, örnbräken, gråvide, krypvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, älggräs, blodrot, backsmultron, rönn, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, ängskovall, linnea, ekorrhör, knippfryle, vårfryle, vårbrodd, blåtåtel, skogsknipprot

Upptäckt av Rolf Jacobson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-10-13

Ganthen s:n

166. Gurphajd

0,01 ha. Sumpig strand vid agmyr, vid en björkdunge. 1 tuva.

Karta: 6J5d, 637540-166881

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 13 cm

pH: 6,9 i myren 1991-08-15

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: III (100 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: glasbjörk, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, älvväxing, blåtåtel

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-08-18

Mått på tuvan (belägen på S stranden ca 40 m O om myrens västkant):

1990-08-18: 55 x 80 cm

1993-09-21: 57 x 94 cm

1995-09-30: 59 x 88 cm

1996-09-15: 60 x 92 cm

167. Kumble

0,6 ha. Sank, tuvig björk-tallskog invid agvät. 5 tuvor.

Karta: 6J5d, 637878-166553

Underlag: morän

Humusskikt: 30 cm

pH: 6,5 i pöl vid vitmossa, 7,3 i agväten 1990-02-22

Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, krypvide, glasbjörk, ek, älggräs, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, svinrot, bergslok, blåtåtel, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1988-05-11

168. Kyrkkällmyren

0,2 ha. Källmyr ca 1 km SSV om kyrkan, rik flora med bl a gulyxne. Tuvan *S. palustre* var (1990) nästan helt genomäten av små svarta myror. 2 tuvor.

Karta: 6J5d, 637918-166595

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 4 cm

pH: 7,3 vid vitmossa 1990-08-18

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass: III (125 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, glasbjörk, storsileshår, blodrot, ängsvädd, kärrlilja, blåtåtel, axag, nålstarr

Egen upptäckt 1990-08-18

Mått på tuvan *S. subnitens* (belägen ca 50 m från östra myrkanten):

1990-08-18: 60 x 65 cm

1993-09-21: 68 x 86 cm

1994-10-22: 80 x 87 cm

1995-09-30: 78 x 90 cm

1996-09-15: 83 x 100 cm

Garda s:n

169. Folkedarve

2 ha. Spridda förekomster i fuktig barrskog, med huvudförekomsten vid mindre dike längs ett ca 15-årigt hygge (1991). 36 tuvor.

Karta: 6J1e, 635770-167065

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 3,8 vid vitmossa 1991-11-30

Vitmossor: 37 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. subnitens*

Klass: III (295 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlummer, örnbräken, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, stenbär, blodrot, harsyra, skogsnäva, tysk lönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, ask, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, spindelblomster

Upptäckt av Sylve Häglund 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-03-26

170. Juvesvät

0,01 ha. I nyplöjda hyggesfårar (1986) fanns färsk vitmossrester och 20-40 cm tjocka lager av halv-förmultnad vitmossa. 1 tuva.

Karta: 6J2d, 636243-166767

Underlag: morän (enl. geol. kartan), skall vara kärrtorv

Humusskikt: 21 cm
pH: 6,8 i hyggesfåran, 7,3 i skogsdike 1990-03-27
Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*
Klass: IV (15 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: ljung, lingon, blåbär, ekorrbär, kruståtel
Upptäckt av Karl-Erik Pettersson (pers. medd. 1986), första eget besök 1986-07-29

171. Mårtensträsk

0,1 ha. Sank vätartad skogsmark, 1 km SO om fd Mårtensträsk. 4 tuvor.
Karta: 6J2d, 636158-166680
Underlag: morän
Humusskikt: 21 cm
pH: inget fritt vatten
Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium*
Klass: IV (15 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: tall, en, glasbjörk, ek, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, oxel, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, svinrot, liljekonvalj, ekorrbär, piggrör, blååtel, slankstarr
Upptäckt av Ingrid Engquist 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-09-28

172. Petarve

3 ha. Långsträckt källmyrartad sluttning med rik flora (bl a dunmossa). 9 tuvor.
Karta: 6J1d, 635860-166915
Underlag: sand
Humusskikt: > 70 cm och 33 cm
pH: 7.0 i rännen 1992-01-30
Vitmossor: 51 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*
Klass: IV (70 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, örnbräken, gran, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, smörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, harsyra, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vattenmynta, linnea, ängsvädd, hästhov, svinrot, skogsfibblor, hagfibblor, ekorrbär, ormbär, vårfryle, älvväxing, tuvtåtel, vårbrodd, blååtel, gräsull, nålstarr, slankstarr, hundstarr, tvåblad
Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-01-30

173. Utalskog

3 ha. Barrskog med sommartorra skogsvätar och små diken. 41 tuvor.
Karta: 6J1d, 635870-166950
Underlag: sand
Humusskikt: 47 cm
pH: 7,6 i rinnande dike 1992-06-29
Vitmossor: 93 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*
Klass: IV (95 poäng)
Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, örnbräken, majbräken, skogsbräken, en, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, harsyra, skogsnäva, brakved, skogs-viol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängsvädd, svinrot, ogräsmaskrosor, liljekonvalj, ekorrbär, ormbär, vårfryle, vårbrodd, blååtel, skogsknipprot
Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-01-30

Gerum s:n

174. Boters källdrag (enklav i Lojsta s:n)

4 ha. Långsluttande blöt källmyr, betad av russ (sommarrhage), rik flora (Lindell 1987). Mycket rik förekomst av brunögontröst i källmyrens övre del. En tuva *S. austinii* stod 1990-02-07 med nederdelen i vatten (pH 7,7), var gråvit och förstörd nedtill. 45 tuvor.
Karta: 6J1a, 635973-165167

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 7,4 vid vitmossa, 7,7 i rinnande bäck 1990-02-07

Vitmossor: 207 m². *S. austinii*, *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. rubellum*

Klass: III (295 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, rundsileshår, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, majviva, vattenmåra, ängskovall, svarthö, tätört, ängsvädd, svinrot, hagfibblor, kärrlilja, liljekonvalj, ryltåg, vårfryle, fårsvingel, älvväxing, vårbrodd, blåtåtel, gräsull, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, ängsstarr, hundstarr, kärrknipprot, tvåblad, spindelblomster, brudsporre, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Torbjörn Lindell 1986 (pers. medd. och Lindell 1987), första eget besök 1986-06-28

175. Lilla Korsgatan

4 ha. Källmyrartat fuktigt område med bäckar, ca 900 m söder om L Korsgatan. 73 tuvor.

Karta: 6J1a, 635780-165180

Underlag: grus

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,6 i pöl, 7,0 i rinnande bäck 1995-10-25

Vitmossor: 132 m². *S. capillifolium* (59 m²), *S. palustre* (73 m²), *S. warnstorffii*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, örnbräken, gran, tall, en, glasbjörk, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, oxel, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, vattenmynta, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhör, ryltåg, vårfryle, darrgräs, älvväxing, blåtåtel, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr, loppstarr

Upptäckt av Karl-Johan Larsson (pers. medd. 1995), första eget besök 1995-10-25

176. Mickelbys

1,6 ha. Risiga och blöta myrkanter runt trädstarmyr. 29 tuvor.

Karta: 6J2a, 636137-165082

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,0 i myren 1991-10-08

Vitmossor: 40 m². *S. capillifolium* (c.f.), *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, en, pors, glasbjörk, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhör, blåtåtel, stjärnstarr, trädstarr, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-22

177. Uddvide

0,01 ha. Källmyrartad sluttning med trubbtåg, 1 km NNV gården Uddvide. 1 tuva.

Karta: 6J1a, 635710-165130

Underlag: morän (nedom sluttning med grusblandad sand)

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,6 i pöl vid vitmossa, 7,8 i rinnande bäck 1994-11-18

Vitmossor: 2 m². *S. squarrosom*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vårtbjörk (1,45 m 1996), blodrot, trubbtåg, älvväxing, blåtåtel, hirsstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1994 (pers. medd.), första eget besök 1994-11-18

Tuvan uppmätt:

1994-11-18: 140 x 153 cm

1995-10-03: 140 x 156 cm

1996-09-04: 130 x 149 cm

Gothem s:n

178. Botvaldeträsk

0,01 ha. Fuktig strandkant vid agvät, nedom lätt sluttning, kraftigt nötbetat, vitmossförekomsterna skuggade av snår. På *S. squarrosus* låg kospilling över förekomstens sydkant 1992 och 1993. Betesdjuren favoriserade av spillning och tramp att döma området kring vitmossan i den annars väl tilltagna beteshagen. 5 tuvor.

Karta: 6J7f, 638958-167872

Underlag: morän

Humusskikt: 35 cm

pH: 6,5 i pöl vid vitmossa, 7,1 i träsket 1990-03-19

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*, *S. squarrosus*

Klass: III (225 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vårtbjörk, vitsippa, blåsippa, smörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, smultron, gulvial, blodnäva, skogsnäva, brakved, skogsviol, vitpyrola, lingon, blåbär, ängskovall, hästhov, kärtistel, ogräsmaskrosor, klasefibbla, liljekonvalj, ekorrbar, vårfryle, älvväxing, bergslok, kruståtel, vårbrodd

Egen upptäckt 1984-09-20

Mått på förekomsten *S. squarrosus* samt två småfläckar *S. capillifolium*, den första belägen 3 m norr om *S. squarrosus*, den andra 1,5 m väster om den första *S. capillifolium*.

	<i>sq</i>	<i>cap 1</i>	<i>cap 2</i>
1984-09-20	15 x 15 cm		
1987-11-09	_*		
1990-03-19	60 x 80 cm	12 x 12 cm	25 x 30 cm
1991-09-29	63 x 90 cm	12 x 16 cm	27 x 44 cm
1992-06-20	62 x 94 cm	20 x 23 cm	35 x 35 cm
1993-09-12	72 x 98 cm	15 x 18 cm	33 x 34 cm
1994-10-22	81 x 101 cm	19 x 22 cm	33 x 40 cm
1995-09-30	95 x 112 cm	19 x 23 cm	34 x 40 cm
1996-08-30	104 x 114 cm	20 x 31 cm	34 x 48 cm

* nästan helt bortnött av betesdjurens tramp

179. Hangre

0,01 ha. Vid kanten av en skogsbäck nedom nordexponerad lätt sluttning. 1 tuva.

Karta: 6J6f, 638287-167689

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,8 i diket 1992-02-14

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, blodrot, ljung, lingon, blåbär, linnea

Upptäckt av Karin Wågström 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-02-14

180. Kajserskogen

0,01 ha. Sumpig björk-asp-dunge i myrkant. 2 tuvor.

Karta: 6J6e, 638270-167412

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 7,2 i pöl vid rotvälta intill tuvorna och 7,8 i pöl med löv 1993-10-20

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall (död), stenbär, blååtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-20

Mått på tuvorna (belägna invid tre rotvältor):

1993-10-20:	40 x 58 cm	14 x 24 cm
1994-11-30:	45 x 56 cm	17 x 27 cm
1995-10-08:	45 x 56 cm	18 x 29 cm

181. Kläppeviken

0,01 ha. Fuktig skogsmark. 1 tuva.

Karta: 6J6f, 638257-167794

Underlag: morän

Humusskikt: 12 cm

pH: 6,9 i pölar, 7,3 i rinnande bäck 1990-03-24

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, ljung, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1987-06-20

182. Nors Storhage

0,1 ha. Fuktig tallskog med stora ljungtuvar i kanten av en agvät. 5 tuvor.

Karta: 6J6f, 638473-167717

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,4 i pöl, 8,3 i agväten 1993-10-23

Vitmossor: 15 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, tall, en, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, älväxing, piggrör, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-23

183. Storsund

2 ha. Källmyrområde med en bäck och ljung- och tallholmar, SV om träsket Storsund. År 1973 inplanterades 3 ex gulyxne (Sturevik & Högström 1984), vilka sommaren 1993 hade ökat till 31 ex, varav 13 blommande. 6 tuvor vitmossa.

Karta: 6J7f, 638553-167742

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 32 cm

pH: 7,3 i vitmossa, 7,7 i bäcken 1990-02-19

Vitmossor: 13 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. fuscum*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, pors, vitsippa, rundsilesår, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, kärrtistel, svinrot, älväxing, blåtåtel, ag, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av Helli Malers 1978 (Malers 1983, *S. capillifolium*), troligen denna förekomst, första eget besök 1988-01-04

184. Suders

0,5 ha. Fukthet med ljungtuvar, piggrör, i kanten av en liten agmyr. I en stor tuva fanns (1993) ett runt hål ca 5 cm, ur vilket strömmade små getingar, livlig trafik till och från; tuvan belägen 50 m från västra myrkanten, N om körspår. 6 tuvor.

Karta: 6J6f, 638115-167650

Underlag: morän

Humusskikt: 18 cm

pH: 7,9 i dike på myren, 8,0 i agen 1993-10-24

Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, glasbjörk, älggräs, blodrot, ljung, lingon, ängsvädd, älväxing, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-24

Grötlingbo s:n

185. Bölske

2 ha. Lövskog med fuktsvackor, större delen kalhugget omkring 1985. Då Linné 1741 rastade i Grötlingbo antecknade han: "*Hus-curer emot swulne och ædemateuse ben war Kärrmossa eller Sphagnum palustre molle kokat med öhl och omlagt.*" ; kan ha avsett mossa från denna lokal, som ligger 1 km SSO om kyrkan. Vitmossorna på hygget var s g s helt förstörda 1984, vitaktigt torra eller söndertrampade bruna. 78 tuvor
Karta: 5J7a, 633607-165459

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 5,2 vid vitmossa, 6,5 i dike 1990-03-01

Vitmossa: 311 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. inundatum*, *S. palustre*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, gråvide, krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, ältranunkel, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, harsyra, brakved, skogsviol, klotpyrola, vitpyrola, björkpyrola, ljung, blåbär, strandlysing, ask, dyveronika, ängskovall, liljekonvalj, ekorrhör, knapptåg, ryltåg, ängsfryle, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, blååtel, stagg, harstarr, slankstarr, hirsstarr, pillerstarr, hundstarr

Kan avse "löväng s. k:an", där K Johansson 1914 insamlade *S. fuscum*, *S. palustre* (hb S), första eget besök 1984-11-04

186. Lingen

7 ha. Gammal tallskog, med blöta skogsvätar i svackor, nedom skogssluttning. 24 tuvor.

Karta: 5J7a, 633787-165177

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 6,7 i vätar vid vitmossa 1990-02-07 och 7,2 i kanal 1990-03-31, se även bilaga 3

Vitmossor: 83 m². *S. auriculatum*, *S. capillifolium*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass: II (395 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, krypvide, asp, glasbjörk, ek, stenbär, blodrot, rönn, brakved, mjölkört, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, frossört, strandklo, ängskovall, ekorrhör, vårfryle, rödsvingel, tuvtåtel, kruståtel, blååtel, stagg, hundstarr

Upptäckt av Lars-Erik Wiss (pers. medd.1984), första eget besök 1984-09-09

187. Lingenvät

0,5 ha. Blöt skogsvät. 22 tuvor.

Karta: 5J7a, 633735-165273

Underlag: sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 5,5 i väten 1990-03-01, se även bilaga 3

Vitmossor: 75 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum* (1 m²), *S. palustre*,

Klass: III (170 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, klockpyrola, björkpyrola, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, olvon, liljekonvalj, ekorrhör, svärslilja, vårfryle, tuvtåtel, vårbrodd, blååtel, blåstarr

Egen upptäckt 1986-05-24

188. Ronnings (Storhagen)

0,5 ha. Sank skogsmark, som delvis kalhuggits och hyggesplöjts (på sluttning). På hygget fanns (1983) torr och vit, döende vitmossa. Kambräken fanns i angränsande skog. 19 tuvor.

Karta: 5J7b, 633774-165565

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,4 i vät med träsocklar 1990-03-01, se även bilaga 3

Vitmossor: 42 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, vårtbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, harsyra, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, linnea, svinrot, ekorrbar, knapptåg, ryltåg, ängsfryle, vårfryle, bergslok, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, stjärnstarr, slankstarr, hirsstarr, pillerstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1983-11-18, men Wera Johansson samlade på denna lokal redan 1980 *S. capillifolium* och *S. palustre* (eget hb).

189. Vigesänget

0,01 ha. Betat änge med ek, björk, hassel och sankdråg. Näraliggande småförekomster i östra gränsen mot fält, 10 m från stentun, ca 150 m norr om lada. 4 tuvor.

Karta: 5J6b, 633465-165644

Underlag: sand

Humusskikt: 34 cm

pH: 5,7 i pöl intill vitmossa 1995-01-01

Vitmossa: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: hassel, ek, blodrot, rundhagtorn, sparvicker, skogsviol, ljung, ask, teveronika, ängskovall, ängsvädd, älvväxing, kruståtel, blåtåtel

Upptäckt av Magnus Martinsson 1994 (pers. medd.), första eget besök 1995-01-01

Mått på fyra *S. capillifolium*-förekomster (invid fallen björk):

1995-09-19	104 x 174 cm	52 x 95 cm	-	-
1996-09-13	108 x 180 cm	55 x 94 cm	92 x 154 cm	77 x 94 cm

Guldrupe s:n

190. Buttleskogen

3 ha. Blöt sankmark med pors, martallar. 24 tuvor.

Karta: 6J3b, 636697-165830

Underlag: sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 6,6 i väten, 7,1 i brye 1990-04-25

Vitmossor: 37 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. teres*

Klass: II (320 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, smalfräken, kärrfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, blåtåtel, piggstarr, loppstarr, brudsporre

Egen upptäckt 1989-04-26

191. Hässlarmyren

0,1 ha. Sank strandskog i norra kanten av en agvät. 8 tuvor.

Karta: 6J3b, 636715-165963

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 12 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-24

192. Hästnings (Brunnstädskog)

0,5 ha. Fuktig skogsmark, vitmossan rikligast öster om "Kärlekstallen" (en tall med fyra stammar, > 6 m i omkrets 1990). 38 tuvor.

Karta: 6J4b, 637030-165880

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 6,4 vid vitmossa, 7,6 i dike 1990-03-25

Vitmossor: 84 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, en, pors, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, teveronika, ängskovall, linnea, svinrot, ekorrbar, vårfryle, bergslok, kruståtel, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-08-07

193. Krasse

0,8 ha. Fuktig blandskog, sommartorra vätar, djupa hjulspår, där lokalens vitmossor fanns (180 m och 300 m N om vägkorsande dike). 5 tuvor.

Karta: 6J3b, 636947-165870

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 6,6 i åkerdike 1992-04-02

Vitmossor: 21 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, gråvide, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, smultron, oxel, skogsnäva, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, vårbrodd, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-09-01

194. Nedre Lundsmyr (Norra Lundsmyr)

0,6 ha. Sank skogsmark i utkanten av den numera utdikade stormyren. 19 tuvor.

Koörd: 6J3b, 636708-165785

Underlag: sand, gränsande till isälvsgrus

Humusskikt: 33 cm

pH: 5,3 i pöl 1992-04-02

Vitmossor: 27 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, pors, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, svinrot, ekorrbar, vårfryle, blåtåtel, hundstarr, skogsknipprot, spindelblomster (12 ex 1987-07-08)

Egen upptäckt 1987-04-09

195. Skradarve

0,01 ha. Fuktig blandskog. 1 tuva.

Karta: 6J3b, 636938-165652

Underlag: morän

Humusskikt: 14 cm

pH: 6,5 i hjulspår 1991-08-23

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, stenbär, skogsviol, ljung, blåbär, ängskovall
Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-23

Hablingbo s:n

196. Hemmungs

0,03 ha. Fuktig lövskogsmark. 8 tuvor.

Karta: 518j, 634027-164741

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,0 vid vitmossa 1990-03-01

Vitmossor: 13 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vårtbjörk, ek, ängssyra, vitsippa, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, getapel, skogsviol, blåbär, ängskovall, ängsvädd, ekorrhör, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, rödven, knägräs, blååtel

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-10-19

197. Tingsvät (Slahagen)

0,01 ha. Fuktig skogsmark N om Tingsvät. 1 tuva.

Karta: 517j, 633901-164541

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,8 i pöl, 7,4 i Tingsvät 1990-03-01

Vitmossa: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: stenbär, blodrot, skogsviol

Egen upptäckt 1984-08-29

Hall s:n

198. Lillmyr

0,8 ha. En tuva *S. fimbriatum* på en tallsöcket ute i agen i väster och en förekomst *S. subnitens* på en tallbeväxt holme i söder. 2 tuvor.

Karta: 7J4d, 642130-166918

Underlag: kärrtorv

Humussikt: 17 cm

pH: 6,9 i myren 1992-04-26

Vitmossor: 5 m². *S. fimbriatum* (c.fr.), *S. subnitens*

Klass: III (155 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, blodrot, rönn, finnoxel, brakved, ljung, lingon, ängsvädd, älväxing, blååtel, ag, trådstarr, hirsstarr, bunkestarr, hundstarr

Egen upptäckt 1990-02-06

Mått på vitmossförekomsterna:

	<i>fimbr</i>	<i>subnit</i>
1992-07-13	115 x 120 cm	150 x 230 cm
1993-09-11	120 x 120 cm	162 x 235 cm
1994-10-27	120 x 120 cm	170 x 226 cm
1995-09-27	122 x 122 cm	173 x 231 cm
1996-09-16	123 x 125 cm	172 x 240 cm

199. Russvät

0,01 ha. Fuktig blååteläng med luktsporre, kärrlilja, vid en liten vät 200 m O om Russmyr. 1 tuva.

Karta: 7J4d, 642130-166837

Underlag: kalksten (enl. geol. kartan), men är överlagrat med kärrtorv

Humusskikt: 11 cm

pH: 6,2 vid vitmossa, 6,6 i Russsmyr, 7,0 i pölar på grusväg 1992-11-30

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, vitsippa, blåsippa, stenbär, ljun, lingon, svinrot, älvväxing, bergslok, piggrör, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Anders Lekander och Jörgen Petersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-07-13

200. Verkmyr

0,01 ha. Tallbeväxt liten holme i sydvästkanten av agmyren. 1 tuva.

Karta: 7J4d, 642121-166940

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 30 cm

pH: 7,1 i myren 1990-02-06

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: II (380 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljun, lingon, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Pettersson 1939 (Pettersson 1958), första eget besök 1984-09-16

Mått på S. capillifolium:

1939-07-12: ca 50 x 50 cm (Pettersson 1958:219)

1993-03-04: 233 x 250 cm

1994-10-27: 235 x 250 cm

1995-09-27: 232 x 248 cm

1996-09-16: 213 x 250 cm

Halla s:n

201. Dalbo

6 ha. Talrika skogsvätar i barrskog. 64 tuvor.

Karta: 6J5c, 637925-166355

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,2 i kanal 1990-02-15, se även bilaga 3

Vitmossor: 200 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. squarrosom*

Klass: III (270 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbräken, gran, en, krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, ljun, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrbar, kruståtel, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-09-21

202. Möllebos

0,7 ha. Sank skogsmark. 11 tuvor.

Karta: 6J5c, 637610-166032

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,8 i rinnande skogsdike 1991-08-23

Vitmossor: 19 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, blåtåtel

Egen upptäckt 1984-06-21

203. Tule station

0,02 ha. Fuktig mark, botten på ett gammalt grustag vid sidan av fd banvallen, ca 300 m söder om stationshuset. 3 tuvor.

Karta: 6J6c, 638047-166160

Underlag: sand

Humusskikt: 13 cm

pH: 6,8 i blekevät 1991-08-15

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass: IV (50 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, glasbjörk, älggräs, blodrot, brakved, lingon, blåbär, ängsvädd, vass, blåtåtel, loppstarr

Upptäckt av Gun Ingmansson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-09-05

Hangvar s:n

204. Hagmyr

0,01 ha. En tuva i kanten av den delvis dikade agmyren. Förekomst av kråkbär (ca 17 m²) S om vitmossan. 1 tuva.

Karta: 7J3f, 641972-167517

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,9 i agmyren, 7,7 i stenbrott 1990-03-28

Vitmossa: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel
Egen upptäckt 1988-02-09

Havdhem s:n

205. Gässlan

0,1 ha. Fuktig blandskog. 4 tuvor.

Karta: 5J7a, 633829-165158

Underlag: sand

Humusskikt: 15 cm

pH: 6,9 i skogsdike 1992-04-13

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. russowii*

Klass: IV (40 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: glasbjörk, ek, ljung, blåbär, ängskovall, vårfryle, kruståtel, blåtåtel
Egen upptäckt 1984-10-31

Hejde s:n

206. Brunnshagen

0,05 ha. Kärrartad skog, bl a med lundbräken. 19 tuvor.

Karta: 6I3j, 636917-164865

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,2 vid vitmossa 1990-02-20

Vitmossor: 25 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skavfräken, örnbräken, gran, tall, en, ek, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, kruståtel, blåtåtel, slankstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1989-02-13

207. Forse 2:1 V (sträcker sig in i Klinte s:n)

0,5 ha. Sumpig och tuvig gles tallskog, med björk, en, pors, blåtåtel ut mot öppen myrmark. 24 tuvor.

Karta: 6J2a, 636285-165120

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 5,6 vid foten av vitmossuvor, 6,3 i hjulspår 1995-03-07

Vitmossor: 39 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, tall, en, glasbjörk, pors, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, olvon, svinrot, liljekonvalj, ekorrhär, kruståtel, blåtåtel, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1994 (muntl. medd.), första eget besök 1995-03-07

208. Gajstmyr (Grannstarrar)

0,01 ha. Fuktig skogsmark 300 m V om fd Gajstmyr. 1 tuva.

Karta: 6J2a, 636424-165235

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,9 i skogsdike 1990-03-25

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: stenbär, skogsnäva, lingon, blåbär, blåtåtel

Upptäckt av Göran Pettersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-21

209. Hjorters (Kauparve)

2,5 ha. Blöt, tuvig skogsmark med agvätar. 32 tuvor.

Karta: 6J2b, 636333-165815

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 7,0 vid vitmossor 1990-03-10

Vitmossor: 42 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, blåsippa, stenbär, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, svinrot, liljekonvalj, ekorrhär, älvväxing, tuvåtel, kruståtel, piggrör, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1989-01-30

210. Jaktstugan

0,05 ha. Källmyrområde med svarthö, brun ögontröst etc. 4 tuvor.

Karta: 6J2b, 636114-165503

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,9 i källmyren, 7,2 i skogsdike 1990-03-17

Vitmossor: 5 m². *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: Tall, pors, rundsilesår, blodrot, ljung, lingon, svarthö, ängsvädd, blåtåtel

Upptäckt av Bengt Larsson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-21

211. Stuckbrunnshagen

1 ha. Vätartad skogsmark, med pors, martallar, 300 m S om Stuckbrunnshagen. Skogsdikat i området 1988. 28 tuvor.

Karta: 6J2a, 636440-165082

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,9 vid vitmossa, 7,3 i rinnande skogsdike 1990-03-17

Vitmossor: 27 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, pors, blodrot, ljung, lingon, blåbär, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1988-02-13

212. Tippsarve

0,4 ha. I kanten på en blöt agvät. 14 tuvor.

Karta: 6I3j, 636633-164994

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,7 i väten 1990-03-05

Vitmossor: 21 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, krypvide, ek, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, svinrot, vårfryle, ag, trådstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Larsson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-05

213. Väntinge

1,8 ha. Källmyrartat sumpstråk, med bl a fjälltätört. 35 tuvor.

Karta: 6J3a, 636585-165163

Underlag: morän

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,4 vid vitmossa 1990-03-05

Vitmossor: 61 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (60 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, tall, en, krypvide, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, oxel, skogsnäva, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, ekorrbär, vårfryle, älväxing, blåtåtel, slankstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1988-04-25

214. Västra Ojlmyr

2 ha. Sommartorra skogsvätar i blandskog. 6 tuvor.

Karta: 6J3b, 636874-165565

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,9 i skogsdike 1992-04-02

Vitmossor: 13 m². *S. girgensohnii*, *S. inundatum*

Klass: IV (60 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, skogsbräken, glasbjörk, ek, vitsippa, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, ängskovall, linnea, ekorrbär, tuvåtåtel, knägräs, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-22

Hejdeby s:n

215. Galghagen

5 ha. Fuktig skogsmark, med vätar. Många stora och små förekomster vitmossa spridda över ett stort område, rikast kring största väten. I juni 1990 iaktogs en vitmosstuva som stått i vatten till hälften under vintern, och

som nu var förstörd nedtill. Primärlokal på Gotland för *S. compactum* och *S. subsecundum*, egna fynd 1984-09-15, conf. B Lange. 37 tuvor.

Karta: 6J8c, 639395-166040

Underlag: morän

Humusskikt: 22 cm

pH: 4,8 i vät 1990-02-02, se även bilaga 3

Vitmossor: 510 m². *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. contortum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. flexuosum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. subsecundum*

Klass: I (620 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, gran, tall, en, bindvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, ältranunkel, stenros, gåsört, blodrot, rönn, oxel, brakved, skogsviol, spikblad, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, vattenmynta, ängskovall, ängsvädd, svinrot, gotlandssvalting, ekorrhär, knapptåg, ängsfryle, vårfryle, rödsvingel, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, brunven, rödven, knägräs, blåtåtel, ängsull, agnsäv, stjärnstarr, nålstarr, blåsstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1984-07-08

216. Lilla Råby

5 ha. Fuktig barrskog, småvätar, med största förekomsterna vitmossor 200-300 m söder om landsvägen. En mindre del, 34 m², fanns i Fole socken. 77 tuvor.

Karta: 6J8c, 639360-166056

Underlag: morän

Humusskikt: 22 cm

pH: 4,1 i pölar vid vitmossor (som lägst 3,6) 1992-05-04

Vitmossor: 215 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. fimbriatum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: II (320 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, krypvide, vårtbjörk, ek, vitsippa, ältranunkel, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ask, ängskovall, ekorrhär, knapptåg, vårfryle, rödsvingel, vårbrodd, knägräs, blåtåtel, loppstarr

Upptäckt av Bo Göran Johansson (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-09-02

217. Torsalvret

0,01 ha. Starkt igenväxande gamla traktorhjulspår, delvis fuktiga, i blandskogsmark, 400 m O om alvret. 1 tuva.

Koord: 6J8b, 639416-165632

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 5,9 vid vitmossan, 6,9 i rinnande skogsdike 1990-03-14

Vitmossor: 1 m². *S. inundatum*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: krypvide, blodrot, skogsnäva, skogsviol, lingon, ängsvädd, ekorrhär, blåtåtel

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-10-25

Mått på tuvan *S. inundatum*:

1989-03-21: 40 x 56 cm

1993-09-20: 49 x 65 cm

1994-11-01: 45 x 54 cm

1995-09-26: 53 x 53 cm

1996-08-24: 53 x 62 cm

Hejnum s:n

218. Gane backe

0,5 ha. Källmyr med mosskupol (12 m²) och gungfly, rikligt med trubbtåg. 8 tuvor.

Karta: 6J9e, 639772-167314

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 43 cm

pH: 7,2 vid vitmossa, 7,5 i ringlande bäcken 1990-02-15

Vitmossor: 22 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: III (215 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, gran, tall, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, rundsilesår, älgört, blodrot, brakved, strätta, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, majviva, vattenklöver, ängskovall, ängsvädd, svinrot, kärrlilja, liljekonvalj, trubbtåg, älvväxing, piggrör, blåtåtel, gräsull, axag, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, kärrknipprot

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-07-06

Mått på en tuva *S. fuscum*:

1995-10-29: 117 x 119 cm

1996-08-30: 117 x 123 cm

219. Grodvät

3 ha. Tuvigt sankstråk, delvis källmyrartat, öster om Grodvät, tallbeväxt, några rännilar. 28 tuvor.

Karta: 7J0d, 640320-166940

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 7,5 i pölar vid foten av vitmossuvor, 7,7 i brye 1993-10-16

Vitmossor: 71 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. fuscum*, *S. palustre*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, glasbjörk, ek, vitsippa, blodrot, brakved, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ask, ängsvädd, svinrot, ekorrhör, älvväxing, kruståtel, piggrör, blåtåtel, nålstarr, slankstarr

Egen upptäckt tillsammans med Göran Allard 1993-05-04

Hellvi s:n

220. Bångån

0,7 ha. Fuktig granskog med stor förekomst av kambräken (den största kända på Gotland), 100 m O om ån. 7 tuvor.

Karta: 7J1g, 640893-168392

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6,5 vid vitmossa, 7,3 i rinnande bäck 1990-02-09

Vitmossor: 22 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, kambräken, gran, glasbjörk, ek, blodrot, rönn, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrhör, kruståtel, blåtåtel

Upptäckt av Ingrid Engquist 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-09-30

221. NO Hideberget (Hemmungs 1:10)

1 ha. Blöt och snårig sumpmark, med liten förekomst av dunmossa. 2 tuvor.

Karta: 7J1g, 640570-168415

Underlag: sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 7,1 i stillastående pöl 1995-08-22

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, stenbär, humleblomster, rönn, lingon, blåbär, vårfryle

Upptäckt av Karin Wågström 1994 (pers. medd.), första eget besök 1995-06-16

222. Norrgårdholm

1,8 ha. Högmosse med tall och ris, med en för Gotland ovanlig kärlväxtflora, bl a skvattram, tuvull, kråkbär, tranbär (Högström & Sturevik 1985), belägen i västra kanten av Fardume träsk. 43 tuvor.

Karta: 7J2g, 641070-168410

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,2 i träsket 1990-02-09

Vitmossor: 90 m². *S. capillifolium*, *S. russowii*, *S. subsecundum*, *S. warnstorffii*

Klass: III (235 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, pors, glasbjörk, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, kärrsilja, grönpyrola, ljung, tranbär, lingon, kråkbär, vattenklöver, vattenmåra, ängsvädd, vass, blååtätel, hirsstarr, näbbstarr, hundstarr

Upptäckt av G. Lundqvist omkring 1924 (Lundqvist 1933), första eget besök 1984-01-12

223. Storholmen

7 ha. Ö i sjön Fardume träsk, bestående av en tall- och ljungbeväxt högmosse med en för Gotland sällsynt flora (bl a granbräken, skvattram (största förekomsten på Gotland), kråkbär, tuvull, tagelstarr, trindstarr, dystarr, korallrot, tidigare ullsäv, vitag, knottblomster, gulyxne, se Johansson 1897). Utslagningen av en del arter beror troligen på uttorkning genom en kraftig sänkning av träsket (se Pettersson 1958:229). Primärlokal på Gotland för *S. teres*, J E Zetterstedt 1872 (Dusén 1887) och *S. magellanicum* och *S. angustifolium*, Emil Haglund 1912 (Haglund 1913). 329 tuvor.

Tidigare fynd av vitmossor på Storholmen: P. C. Afzelius 1841/45: *S. capillifolium* (hb S), J. E. Zetterstedt 1872: *S. capillifolium*, *S. palustre* (Zetterstedt 1876), *S. teres* (Dusén 1887), C. Lindman 1879: *S. capillifolium* (hb S,UPS), *S. palustre* (hb S), I. Collijn 1889: *S. palustre* (hb UPS), R. Sernander 1894, 1908, 1918: *S. capillifolium*, *S. palustre* (Sernander 1894, 1941), E. Haglund 1912: *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. squarrosom* (Haglund 1913), Å. Hovgard 1957: *S. palustre* (hb LD), A. Boberg 1965: *S. capillifolium*, *S. palustre* (Boberg 1965).

Karta: 7J2h, 641125-168525

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 4,3 i östra våtmarken, 3,9 i den västra, 7,1 i Fardume träsk 1990-03-18, se även bilaga 3

Vitmossor: 1.588 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium* (c.fr.), *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosom*, *S. teres*

Klass: I (620 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, sjöfräken, kärrfräken, kärrbräken, gran, pors, glasbjörk, klippal, älggräs, stenbär, humleblomster, rönn, brakved, mjölkört, klotpyrola, ljung, skvattram, tranbär, lingon, blåbär, kråkbär, vattenklöver, ängskovall, liljekonvalj, vårfryle, vass, tuvull, tagelstarr

Upptäckt av P. C. Afzelius 1841/45 (hb S), första eget besök 1984-06-12

Hemse s:n

224. Siken

1 ha. Vätartad skogsmark, betad (med betesskador på vitmossan), S om fd Visnemyr. 19 tuvor.

Karta: 6J0b, 635037-165594

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,9 i pöl vid vitmossa, 7,3 i rinnande bäck 1990-03-27

Vitmossor: 22 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, en, vårtbjörk, ek, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrbar, blååtätel, slankstarr
Egen upptäckt 1987-09-30

Hogrän s:n

225. Bromyr

1 ha. Barrskog i kanten av en agvät. 15 tuvor.

Karta: 6I5j, 637925-164741

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 6,1 vid vitmossa, 7,0 i agmyren, 7,3 i rinnande bäck 1990-03-22

Vitmossor: 18 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (11 m²)

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, pors, vårtbjörk, glasbjörk, älggräs, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, hundstarr

Egen upptäckt 1987-05-02

226. Långfänemyr

0,01 ha. Strandkant på agmyr. 1 tuva.

Karta: 6I5j, 637904-164775

Underlag: sand

Humusskikt: 32 cm

pH: 7,4 i myren 1992-03-28

Vitmossor: 1 m². *S. fuscum*

Klass: III (125 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, tall, vårtbjörk, slätterblomma, älggräs, stenbär, blodrot, blåbär, fårsvingel, älvväxing, bergslok, blååtätel, nålstarr, slankstarr, hirsstarr

Upptäckt av Gun Ingmansson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-22

Mått på tuvan S. fuscum:

1993-02-07: 95 x 110 cm

1993-09-22: 94 x 115 cm

1994-10-23: 101 x 115 cm

1995-09-28: 101 x 113 cm

1996-08-31: 97 x 105 cm

227. Långfäneskogen

0,4 ha. Fuktig, sluttande skogsmark. 6 tuvor.

Karta: 6I5j, 637945-164841

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 6,1 i pöl 1990-03-22

Vitmossor: 16 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, ek, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, blååtätel, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1990-03-22

Hörsne s:n

228. Anningehagen

0,2 ha. Fuktig strandskog vid kanten av liten agvät samt liten tallholme i väten. 4 tuvor.

Karta: 6J7d, 638518-166619

Underlag: morän

Humusskikt: > 70 cm på holmen, 19 cm vid stranden

pH: 6,6 vid vitmossa, 6,9 i väten 1990-02-19

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. rubellum*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, gran, tall, en, pors, ek, vitsippa, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, linnea, ängsvädd, vårfryle, älvväxing, vårbrodd, blåtåtel, ag, trådstarr

Upptäckt av Gunnar Eriksson på 1960-talet (Mats Eriksson pers. medd. 1987), första eget besök 1987-02-11

Klinte s:n

229. Hjorthagen

0.01 ha. Fuktig, tuvig skogsmark, med pors. 1 tuva.

Karta: 6J2a, 636307-165047

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,8 vid vitmossa 1990-03-25

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, pors, ljung, lingon, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1988-03-25

Kräklingbo s:n

230. Diksmyr

1,2 ha. Källmyrartat kantparti av agmyren. Primärlokal på Gotland för *S. warnstorffii*, eget fynd 1984-04-15, conf B. Lange. 40 tuvor.

Karta: 6J3f, 636901-167588

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,8 i pöl vid vitmossa, 6,9 i agmyren 1991-07-16

Vitmossor: 84 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre* (60 m²), *S. warnstorffii*

Klass: III (270 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, sjöfräken, åkerfräken, örnbräken, ekbräken, gran, tall, en, pors, vitsippa, rundsileshår, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, olvon, linnea, skogstry, ängsvädd, hästhov, ekorrbar, vårfryle, älvväxing, piggrör, vass,

blåtåtel, slankstarr, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av G. E. du Rietz 1939 (Sernander 1941), första eget besök 1984-01-05

231. Gurpe

0,8 ha. Källmyrartad skogsmark. 9 tuvor.

Karta: 6J4e, 637278-167113

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 6,9 i pölar, 7,1 i skogsdike 1990-03-15

Vitmossor: 16 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, pors, vitsippa, blodrot, oxel, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel

Egen upptäckt 1987-05-05

232. Nyhagen

0,3 ha. Källmyrartad mark, delvis under kraftledning. 10 tuvor.

Karta: 6J4e, 637110-167366

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 5,9 vid vitmossa 1990-02-23

Vitmossor: 12 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, tall, en, pors, vårtbjörk, glasbjörk, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, älvväxing, blååtätel, nålstarr, slankstarr

Egen upptäckt 1989-03-23

233. Tings

0,8 ha. Fuktig skogsmark nedom brant grusås. 15 tuvor.

Karta: 6J4e, 637062-167299

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 5,8 intill vitmossa, 6,2 i skogsvät 1992-12-02

Vitmossor: 28 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, kärrbräken, tall, en, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, stenbär, blodrot, rönn, oxel, skogsviol, kärrdunört, lingon, blåbär, sumpmåra, vattenmynta, ängskovall, ängsvädd, ekorbär, ormbär, vårfryle, kärrgröe, tuvtätel, piggrör, blååtätel, stjärnstarr, slankstarr, skogsknipprot

Egen upptäckt 1989-03-23

234. Torsburgsmyren

0,4 ha. Utskjutande tallbeväxt holme i agmyr samt näraliggande strandskog nedom lätt sluttning. Under en skogsbrand i juli 1992 brändes stora delar av vitmossförekomsten bort. I september 1992 påträffade jag ca 4 m² levande vitmossor av de ursprungliga 55 m². 19 tuvor.

Karta: 6J3e, 636853-167497

Underlag: strandgrus (enl geol. kartan), men är till största delen överlagrat med kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,6 i myren 1990-04-25

Vitmossor: 55 m². *S. austinii*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. warnstorffii*

Klass: II (400 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräkem, tall, en, krypvide, pors, glasbjörk, vitsippa, rundsileshår, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängsvädd, vass, blååtätel, ag, hundstarr

Upptäckt av N. J. Scheutz 1870, (*S. palustre*, Dusén 1887), första eget besök 1984-12-07

Mått på två levande partier i brandskadade större tuvor ute på holmen:

	<i>fuscum</i>	<i>austinii</i>
1993-07-09	35 x 65 cm	
1993-09-22	50 x 57 cm	40 x 44 cm
1994-10-29	42 x 65 cm	40 x 50 cm
1995-09-23	54 x 63 cm	40 x 55 cm
1996-09-13	54 x 68 cm	47 x 55 cm

Källunge s:n

235. Ardax

6 ha. Reslig tall- och granskog med lång kontinuitet, med skogsvätar, spridda förekomster av vitmossor, särskilt rikligt vid den största väten. 172 tuvor.

Karta: 6J7c, 638799-166468

Underlag: morän

Humusskikt: 21 cm

pH: 5,3 i vät 1990-01-23, se även bilaga 3

Vitmossor: 912 m². *S. angustifolium*, *S. auriculatum*, *S. capillifolium* (c.fr.), *S. contortum*, *S. fallax*, *S. flexuosum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subsecundum*
Klass: I (670 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ängsfräken, åkerfräken, gran, tall, en, gråvide, krypvide, asp, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, ältranunkel, älggräs, blåhallon, kråklöver, gåsört, blodrot, revfingerört, brakved, ängsviol, vitpyrola, björkpyrola, lingon, blåbär, strandlysing, vattenklöver, vattenmåra, ängskovall, olvon, hagfibblor, ekorrhär, knapptåg, vårfryle, tuvåtäl, krustätel, knägräs, blåtätel, ängsull, stjärnstarr, blåstarr, slankstarr, hirsstarr, ärtstarr, hundstarr
Egen upptäckt 1989-04-10

236. Lillfole

0,01 ha. I kanten på en agvät i en barrskog. 3 tuvor.

Karta: 6J8c, 639288-166266

Underlag: sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 6,7 i väten 1991-09-01

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, älggräs, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ekorrhär, tuvåtäl, krustätel, nålstarr, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Larsson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-09-01

237. Malmhagen

2 ha. Fuktig skogsmark, delvis källmyrartad. Lokalen påverkad av hyggen och skogsdikningar. Bebyggelse i en vitmosstuva (1986). 33 tuvor.

Karta: 6J8c, 639185-166267

Underlag: sand med tunn torv

Humusskikt: 15 cm

pH: 7,5 vid vitmossor, 7,6 i rinnande dike 1990-02-15

Vitmossor: 44 m². *S. austinii*, *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. palustre*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, gran, tall, en, ek, vitsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, olvon, ekorrhär, vårfryle, älvväxing, bergslok, krustätel, blåtätel, slankstarr, loppstarr

Upptäckt av Allan Andersson 1973 (Andersson & Jacobson 1974, R. Jacobson pers. medd.), första eget besök 1984-06-11

238. Simunde

0,04 ha. Blöt skogsvät med svällande mossholmar V om fd Tallmyr, ca 700 m SSV f d järnvägsanhalten Simunde. 10 tuvor.

Karta: 6J7d, 638825-166555

Underlag: morän

Humusskikt: 19 cm

pH: 5,6 i väten invid vitmossa, 6,5 i skogsdike, 7,4 i brye 1993-10-30

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. girgensohnii*, *S. russowii*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, en, ek, blodrot, skogsviol, lingon, strandlysing, vattenmåra, tuvåtäl, blåtätel, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-30

239. Utmalmen

0,5 ha. I kanten av ett långsträckt sankstråk (tre småförekomster 100,170 och 220 m S om tvärväg i N). 5 tuvor.

Karta: 6J8c, 639247-166262

Underlag: sand med tunn torv

Humusskikt: 34 cm

pH: 6,8 i agmyren 1991-07-29

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, svinrot, älväxing, kruståtel, vass, blååtel, ag, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1986-11-07

Lau s:n

240. Graipr roir (Digerroir)

0,1 ha. Fuktig granskog, 400 m SV om röset. 5 tuvor.

Karta: 6J1e, 635703-167095

Underlag: sand

Humusskikt: 26 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 15 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräkem, en, vitsippa, stenbär, blodrot, oxel, skogsnäva, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, linnea, liljekonvalj, ekorrhär, kruståtel, blååtel

Upptäckt av Sylve Häglund 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-03-26

241. Hallbjens

0,01 ha. Blöt skogsmark. Spindelblomster förekom i den fuktiga skogen, juli 1991. 1 tuva.

Karta: 6J1e, 635774-167223

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,7 i dike 1991-07-16

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ek, vitsippa, stenbär, humleblomster, harsyra, brakved, lingon, blåbär, linnea, svinrot, ekorrhär

Upptäckt av Sylve Häglund 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-03-26

242. Helgmyr

1,1 ha. Skogsvätar, lätt sluttande mark, invid fd Helgmyr. 28 tuvor.

Karta: 6J2f, 636415-167624

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 5,6 i pöl 1990-12-16

Vitmossor: 24 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, stenbär, humleblomster, blodrot, skogsnäva, skogsviol, lingon, blåbär, skogsstjärna, ängskovall, olvon, ängsvädd, ekorrhär, kruståtel

Upptäckt av Arne Pettersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-12-16

243. Myrhagen

5 ha. Skogsvätar i fuktig skogsmark. 32 tuvor.

Karta: 6J1d, 635507-166725

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 7,5 i stillastående kanalvatten 1991-08-12

Vitmossor: 139 m². *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. inundatum*

Klass: III (210 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, skogsstjärna, ängskovall, ängsvädd, svinrot, ekorrhär, vårfryle, kruståtel, knägräs, blååtel, hundstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-12-16

244. Snausarveladan

0,01 ha. Lätt sluttande fuktig skogsmark. 1 tuva.

Karta: 6J1e, 635699-167128

Underlag: sand

Humusskikt: 13 cm

pH: 6,8 i brye 1991-07-16

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, glasbjörk, ek, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, linnea, ekorrhär, vårfryle, kruståtel, hundstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-12-16

Levide s:n

245. Austerhagen

0,01 ha. Fuktig skogsmark, vätar. 3 tuvor.

Karta: 6I0j, 635208-164693

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,0 vid vitmossa, 7,0 i skogsdike 1990-03-27

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrhär, blååtel

Egen upptäckt 1987-10-09

Linde s:n

246. Hamrehagen

0,01 ha. Mossrik granskog. 3 tuvor.

Karta: 6J0b, 635200-165700

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 5,8 i pöl, 4,3 i vatten i en ihålig stubbe 1993-10-15

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, ek, blodrot, lingon, blåbär, linnea

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-15

247. Myrugns

0,01 ha. Mossrik granskog, lätt fuktsvacka, 50 m S om brye. 1 tuva.

Karta: 6J0b, 635242-165725

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 7,2 i pöl och i brye, 7,6 i skogsbäck 1993-10-15

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ek, blodrot, rönn, lingon, blåbär, linnea, ekorrhår, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-15

248. Stångmyr

1 ha. Mossig, småkuperad granskog, i östra kanten av fd Stångmyr. 22 tuvor.

Karta: 6J0b, 635105-165925

Underlag: sand

Humusskikt: 14 cm

pH: 7,3 i pöl på skogsbilväg 1993-11-16

Vitmossor: 33 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, en, brakved, ljung, lingon, blåbär, kruståtel

Upptäckt av Lars-Erik Wiss 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-11-16

Lojsta s:n

249. Båtels

0,01 ha. Källmyrsluttning, rik förekomst med trubbtåg. 1 tuva.

Karta: 6J1a, 635775-165353

Underlag: sand

Humusskikt: 16 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,3 i bäck 1990-03-17

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. fuscum*

Klass: IV (90 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, blodrot, ljung, lingon, älvväxing, blåtåtel, nålstarr

Egen upptäckt 1989-05-07

250. Graunvik

0,05 ha. Fuktig barrskog med meandrande liten bäck. I skogsbrynet 25 m öster om vitmossorna finns en av de få gotländska lokalerna för brudborste. 7 tuvor.

Karta: 6J1a, 635830-165315

Underlag: sand

Humusskikt: 10 cm

pH: 6,9 i pöl, 7,0 i bäcken 1993-10-13

Vitmossor: 8 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, liljekonvanlj, blåtåtel

Egen upptäckt tillsammans med Arne Pettersson och Karl-Johan Larsson 1993-06-30

251. Kviebäcken

3 ha. Meandrande skogsbäck, med källmyrdelar, sumpskog (vid fd kvarndammen i söder), rik flora, bl a svarthö, brunögontröst, fjälltätört, doftyxne. Vid besök i februari 1984 befanns ett antal träd märkta för avverkning och kanske också uträkning av bäcken. Genom påpekande stoppades avverkningen. En liten vitmosstuva kraftigt myrangripen, sönderfallande. 115 tuvor.

Karta: 6J1a, 635905-165483

Underlag: sand

Humusskikt: 16 cm

pH: 7,3 i pöl vid vitmossa och i bäcken 1990-02-07

Vitmossor: 312 m². *S. austinii* (12 m²), *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.), *S. warnstorffii*

Klass: II (395 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, glasbjörk, vitsippa, rundsileshår, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängsvädd, svarthö, svinrot, kärllilja, vårfryle, fårsvingel, älväxing, bergslok, piggrör, vass, blåtåtel, ängsull, gräsull, axag, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr
Upptäckt av Stig Larsson 1972 (Larsson 1974), första eget besök 1984-02-06

Lokrume s:n

252. Björnungs

6 ha. Fuktig skogsmark med vätar. 44 tuvor.

Karta: 6J9c, 639623-166177

Underlag: morän, isälvsgrus

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,7 vid vitmossa 1990-02-15

Vitmossor: 70 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*

Klass: III (110 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, en, krypvide, ek, vitsippa, blodrot, harsyra, brakved, skogsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, vårfryle, blåtåtel, hundstarr

Egen upptäckt 1987-05-19

253. Lauks källdhage

7 ha. Sank mark med vätar, särskilt i själva källdhagen. Kalhygge har skett i källdhagen vintern 1989/90, följt av markberedning och plantering. Denna del var rikast på vitmossor vid min inventering 1992 (218 m² med nio arter, alla utom *S. contortum* och *S. girgensohnii*). 108 tuvor.

Karta: 7J0d, 640080-166580

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

pH: 3,7 i pölar med svartbunt vatten på hygget (som lägst 3,3), 4,0 i skogen (som lägst 3,8), 7,7 i dike i kanten på hygget 1992-04-17

Vitmossor: 431 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. subsecundum*

Klass: I (570 poäng) (avser tiden före vintern 1989/90)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, krypvide, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, ältranunkel, blodrot, brakved, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängsvädd, ekorrbar, knapptåg, ryltåg, knipfryle, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, blåtåtel, stagg

Upptäckt av Göran Jakobsson (pers. medd. 1992), första eget besök 1992-04-09

254. Lokrume Utgård

8 ha. Fuktig skogsmark med vätar, många spridda förekomster. 29 tuvor.

Karta: 7J0c, 640158-166418

Underlag: sand, morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 4,0 i pölar på hygge med vitmossa, 5,5 i skogsvät 1990-02-02

Vitmossor: 255 m². *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. fallax*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosom*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: II (445 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, sjöfräken, örnbräken, gran, tall, bindvide, sälg, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, kråklöver, blodrot, brakved, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenklöver, vattenmåra, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, blåtåtel, stjärnstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1987-05-01

Lummelunda s:n

255. Björkume

0,01 ha. Sumpig skogsmark (20 m SSV om myr med trubbtåg). 4 tuvor.

Karta: 7J2b, 641047-165768

Underlag: strandgrus

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,2 vid vitmossa, 7,3 i grustag 1990-03-14

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Torbjörn Lindell 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-12-02

Lye s:n

256. Svartdalar väte

7 ha. Lätt sluttande högväxt granskog och en större väte. I januari 1991 hade den östra trefjärdedelen av den stora väten grävts upp med grävmaskin och jordhögar körts upp (s k viltvatten). 46 tuvor.

Karta: 6J1d, 635573-166647

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,6 i rinnande bäck 1990-03-27

Vitmossor: 114 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*

Klass: III (170 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, en, sälg, krypvide, vårtbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stembär, humleblomster, gåsört, blodrot, backsmultron, rönn, skogsnäva, brakved, skogsviol, klotpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, svinrot, ekorrhör, vårfryle, fårsvingel, kärrgröe, bergslok, tuvtåtel, kruståtel, blåtåtel, trådstarr, slankstarr, hundstarr, tvåblad
Egen upptäckt 1984-11-05

Lärbro s:n

257. Lilla Vikers

Grandominerad fuktig blandskog. 7 tuvor.

Karta: 7J2f, 641414-167751

Underlag: sand

Humusskikt: 14 cm

pH: 6,2 i rinnande bäck, 6,6 i pöl på grusväg 1992-11-30

Vitmossor: 9 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: III (100 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vårtbjörk, hassel, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrhör, vårfryle, lundskäfting, kruståtel

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-09-04

Mått på en tuva *S. capillifolium*, en tuva som med åren blivit alltmer förstörd, sista året fanns bara strödda förekomster av levande vitmossa:

1992-09-04: 162 x 176 cm

1993-09-12: 168 x 180 cm

1995-10-01: 164 x 171 cm

1996-09-16: 108 x 164 cm

258. Ojdhagen

0,8 ha. Fuktig skogsmark. 1 tuva.

Karta: 7J2f, 641488-167714

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,1 i bäck 1990-03-14

Vitmossor: 2 m². *S. russowii*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: blodrot, lingon, blåbär, linnea

Upptäckt av Bertil Wahlin 1942 (*S. girgensohnii*, hb S, kontrollerad av mig), första eget besök 1984-11-13

259. Stapelbacke

2 ha. Försumpad blandskog, många träsocklar, blöta skogsvätar, ca 400 m OSO om Stapelbacke. 25 tuvor.

Karta: 7J2f, 641375-167750

Underlag: sand

Humusskikt: 41 cm

pH: 5,8 i lövfyllt fuktsvacka, 6,0 i pöl i skogsdike, 7,8 i gränsdike skogen/hygge 1993-10-20

Vitmossor: 34 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, glasbjörk, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrbar, vårfryle

Upptäckt av Göran Jakobsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1993-04-15

260. Stora Vikers

0,3 ha. Källmyr nedom bergsklint, med fuktäng och vassfält. Området var delvis sönderkört och markberett och planterat med tallplantor, även i vitmossor (juli 1992). 29 tuvor.

Karta: 7J2f, 641330-167740

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 5,5 i källmyren 1992-07-04

Vitmossor: 30 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärfräken, åkerfräken, gran, tall (planterad), en, gråvide, krypvide, glasbjörk, vitsippa, rundsilehår, stenbär, blodrot, rönn, skogsnäva, brakved, kärddunört, klockpyrola, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vitmåra, sumpmåra, ängskovall, svinrot, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, vårfryle, älväxing, kruståtel, vårbrodd, rörflen, vass, blååtel, nålstarr, slankstarr, hundstarr, jungfru Marie nycklar

Egen upptäckt 1992-07-04

261. Träskmyr

0,4 ha. Sank skogsmark, 200 m O om mellersta delen av Träskmyr. 5 tuvor.

Karta: 7J3f, 641507-167604

Underlag: grusbladad sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 6,2 i pöl vid vitmossa 1990-03-14

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, skogsnäva, skogsviol, lingon, blåbär, linnea, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, blååtel

Egen upptäckt 1988-05-09

262. Uppegårds

0,1 ha. Kanten av en agvät i tallskog. 3 tuvor.

Karta: 7J2e, 641065-167398

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,4 i väten 1992-07-07

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, vitsippa, blåhallon, gåsört, blodrot, lingon, blåbär, vattenmåra, fårsvingel, älväxing, krypven, blååtel, nålstarr, hundstarr

Egen upptäckt tillsammans med Anders Lekander och Bo Göran Johansson 1992-07-07

Martebo s:n

263. Buckbjerg

4 ha. Sank skogsmark med våtar, till stor del kalhugget med uppväxande tät björksly, sluttande mark, många stora och små förekomster över hela området i olika småbiotoper. 74 tuvor.

Karta: 7J1c, 640810-166318

Underlag: kärrtorv, isälvsgrus

Humusskikt: 29 cm

pH: 6,0 i pölar, 6,8 i starrvät 1991-06-27, se även bilaga 3

Vitmossor: 657 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. inundatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: I (670 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, sjöfräken, åkerfräken, örnbräken, svartvide, gråvide, sälg, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, kråklöver, blodrot, brakved, spikblad, kärrsilja, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vattenmåra, linnea, ekorrbar, ryltåg, vårfryle, tuvtåtel, blååtåtel, stjärnstarr, trådstarr, hirsstarr, ärtstarr, bunkestarr, hundstarr

Upptäckt av Ingrid Engquist 1985 (pers. medd.), första eget besök 1985-06-08

264. Myrvälderträsk

0,01 ha. Fd myrmark, impediment med gles högväxt björk, älggräs, tuvor av tagelstarr. 4 tuvor.

Karta: 7J0c, 640405-166285

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm (uppmätt med en stake: > 1,7 m av Göran Jakobsson)

pH: 6,9 i kanal 1992-06-25

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (c.fr.)

Klass III (165 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsbräken, vitsippa, älggräs, blodrot, brakved, strandlysing, tuvtåtel

Upptäckt av Göran Jakobsson (pers. medd. 1992), första eget besök 1992-06-25

Mått på fyra tuvor, de tre första intill varandra, den fjärde 5 m mot SSV. Tuvan "cap2" var till stor del förstörd 1996.

	<i>cap 1</i>	<i>pal</i>	<i>cap 2</i>	<i>pal</i>
1992-06-25	46 x 48 cm	62 x 62 cm	52 x 80 cm	
1993-09-13	42 x 54 cm	66 x 68 cm	62 x 80 cm	103 x 105 cm
1994-11-27	42 x 70 cm	65 x 74 cm	63 x 83 cm	108 x 124 cm
1995-10-07	42 x 71 cm	66 x 82 cm	72 x 83 cm	124 x 138 cm
1996-09-19	52 x 74 cm	76 x 79 cm		149 x 155 cm

Mästerby s:n

265. Ajmunds

0,01 ha. Dike i våt mark i tallskog nedom sluttning. 1 tuva.

Karta: 6I4j, 637194-164784

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 37 cm

pH: 6,7 vid vitmossa, 6,9 i dike 1990-03-22

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: stenbär, vass, blååtåtel

Egen upptäckt tillsammans med Bengt Sturevik 1988-10-11

266. Ammor

0,1 ha. Mossrik granskog. 6 tuvor.

Karta: 6I4j, 637265-164768

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 23 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (55 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, tall, en, ek, vitsippa, blodrot, brakved, skogsviol, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ärenpris, ängskovall, linnea, tuvtåtel, kruståtel, blåtåtel, skogsstarr

Egen upptäckt 1988-10-04

267. Fugelmyr

0,4 ha. Agmyrkant. 3 tuvor.

Karta: 6I5j, 637693-164854

Underlag: blekeblandad svämsand

Humusskikt: 34 cm

pH: 6,7 i myren, 7,3 i skogsvät 1990-02-16

Vitmossor: 12 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, vårfryle, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Larsson (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-06-27

268. Langmyren

1 ha. Ljung- och mossbeväxt granskog, smått kuperad V om myren. 30 tuvor.

Karta: 6I4j, 637472-164742

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 9 cm

pH: 6,7 i Langmyren 1990-02-16

Vitmossor: 66 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. russowii*, *S. squarrosom*

Klass: III (270 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbräken, ek, rönn, mjölkört, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrhör, vårfryle, kruståtel

Upptäckt av Tord Porsne 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-10-16

Mått på *S. squarrosom*, 60 m in på stigen, därefter 30 m till höger:

1990-06-20: 60 x 67 cm

1993-09-21: 70 x 79 cm

1994-11-01: 76 x 85 cm

1995-09-28: 83 x 87 cm

1996-08-28: 79 x 84 cm

269. Myre

0,5 ha. Tuvig och blöt ung blandskog, kort rännen samt ett dike vid större skogsbilväg i öster i fd Fjålemyr, 1,6 km S om sågen vid vägen Mästerby-Väte. 6 tuvor.

Karta: 6J4a, 637089-165023

Underlag: sand

Humusskikt: 17 cm

pH: 6.6 i pöl 1993-10-19

Vitmossor: 7 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (90 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, glasbjörk, vitsippa, stenbär, blodrot, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, vårfryle

Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1993-04-20

Mått på en tuva *S. palustere* i diket:

1994-11-19: 95 x 151 cm

1995-10-05: 96 x 152 cm

1996-08-31: 96 x 163 cm

270. Skipslunde

1,5 ha. Impediment efter fd stormyren Fjäle myr, med mindre våtar. 9 tuvor.

Karta: 6J4a, 637250-165007

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,3 vid vitmossa, 6,9 i dike 1990-03-22

Vitmossa: 37 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, pors, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, blåhallon, blodrot, brakved, ängsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, bergslok, kruståtel, blååtel, slankstarr

Egen upptäckt tillsammans med Bengt Sturevik 1987-10-27

271. Skogs

1 ha. Källmyr, övergående i sank vät. Rik flora, fjälltätört, axag, kärrlilja, en sällsynt orkidéhybrid (S Rosvall 1976, T Rosvall 1983). Då järnvägen byggdes i slutet på 1800-talet lades banvallen (på sträckan Skogs-Tjuls) över källmyrens norra del. 8 tuvor.

Karta: 6I4j, 637410-164745

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,7 vid vitmossa 1990-02-04

Vitmossor: 19 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. magellanicum*, *S. palustre*

Klass: III (130 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, en, glasbjörk, stenbär, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ekorrbar, piggrör, blååtel, axag, slankstarr, hirsstarr

Upptäckt av K. Johansson 1903 (Haglund 1913, *S. imbricatum*), första eget besök 1984-06-02

272. Triangelpunkt 29.8

0,1 ha. Skogssluttning mot mindre våtmark. 25 tuvor.

Karta: 6I4j, 637117-164848

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,9 i dike 1990-03-05

Vitmossor: 50 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (46 m²), *S. teres*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, en, pors, vårtbjörk, revsmörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, svinrot, knapptåg, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, knägräs, blååtel, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1989-03-28

273. Väster om Skogs

0,1 ha. Fuktig skogsmark. 6 tuvor.

Karta: 6I4j, 637399-164730

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,6 i pöl 1992-03-28

Vitmossor: 7 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, en, pors, ek, stenbär, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vårfryle, blååtel, slankstarr

Egen upptäckt 1984-06-02

Norrlanda s:n

274. Barblunden

0,5 ha. Sank skogsmark med liten bäck (rännil) med dunmossa. Områdets natur och kultur beskrivet av Larsson (1959:20-21), Ohlsson (1967:86-89), Rosvall (1976:86-87). 34 tuvor.

Karta: 6J6e, 638233-167380

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

pH: 6,9 vid vitmossor 1990-03-30

Vitmossor: 50 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, glasbjörk, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, slån, skogsnäva, brakved, skogsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ask, ängskovall, linnea, svinrot, ogräsmaskrosor, hagfibblor, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, rödsvingel, älvväxing, vårbrodd, blåtåtel, slankstarr, hundstarr, skogsknipprot, tvåblad

Upptäckt av Staffan Rosvall på 1970-talet (pers. medd. 1990), första eget besök 1990-03-30

275. Bronsåldersröset

0,3 ha. Källmyrartad våtmark nedom en kulle med röse. 27 tuvor.

Karta: 6J6e, 638086-167491

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 31 cm

pH: 7,1 vid vitmossa och i källdrag 1990-01-23

Vitmossor: 127 m². *S. austinii* (48 m²), *S. capillifolium*, *S. fuscum* (7 m²)

Klass: III (235 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, gråvide, pors, vitsippa, stenbär, blodrot, rönn, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, ängsvädd, kärrlilja, ekorrbar, älvväxing, axag, nålstarr, slankstarr, hundstarr, brudsporre

Upptäckt av Gunnar Eriksson på 1960-talet (Mats Eriksson pers. medd. 1987), första eget besök 1987-11-02

276. Kraklunden

0,7 ha. Gammal naturskog (reslig tallskog), delvis fuktig, gränsande till vattenkvarn vid Djupån och skogs- och strandbetesmarker. Vintern 1991/92 avverkades delar av den gamla naturskogen. 3 tuvor.

Karta: 6J6f, 638158-167600

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,1 i ån 1990-02-22

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum*

Klass: IV (90 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, stenbär, smultron, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar

Egen upptäckt 1984-09-24

277. Liffride

2 ha. Sank blandskog med vätar, lätt sluttande mark. Några kvadratmeterstora tuvor var (1991) så gott som helt upplösta av övergödning av spillning efter vildkaniner. 81 tuvor.

Koord: 6J6f, 638010-167617

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,5 i grop 1991-09-06

Vitmossor: 33 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, gran, tall, asp, glasbjörk, vitsippa, backsmörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, skogsnäva, brakved, ljung, lingon, blåbär, brunört, ängskovall, olvon, linnea, svinrot, liljekonvalj, ekorrbar, ormbär, vårfryle, kruståtel, vårbrodd, blåtåtel, slankstarr, hundstarr, skogsknipprot

Egen upptäckt 1991-09-06

278. Myrhagen

0,2 ha. Våtmarksområde med mindre tallar, enbuskar, ljungtuvor, träsocklar, blåtåtel. 2 tuvor.

Karta: 6J6e, 638218-167107

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,8 i hjulspår invid vitmossa

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: IV (90 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, blåsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenmåra, olvon, älväxing, bergslok, blåtåtel, slankstarr, kärrknipprot

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-20

Mått på en tuva belägen vid en stig, ca 90 m öster om rågång, ca 140 m från huset i N

1993-10-20: 118 x 150 cm

1994-11-25: 116 x 160 cm

1995-10-03: 118 x 163 cm

1996-08-30: 120 x 165 cm

279. Norrlanda annex

0,4 ha. Ett blött, djupt skogsmaskinspår i granskog. 26 tuvor.

Karta: 6J5f, 637913-167617

Underlag: sand

Humusskikt: 12 cm

pH: 7,5 i pöl i uttorkad bäck

Vitmossor: 40 m². *S. capillifolium*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. subnitens*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, majbräken, skogsbräken, pors, glasbjörk, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, harsyra, brakved, skogsviol, vitpyrola, lingon, blåbär, strandlysing, brunört, linnea, ängsvädd, kärtistel, liljekonvalj, ekorrbar, knapptåg, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-10-04

280. Sandpallen

0,1 ha. Fuktig brandskadad blandskog i kanten av agvät, 1,5 km V om Sandpallen. Vitmossa växte också på gammal körväg. 3 tuvor.

Karta: 6J6f, 638033-167535

Underlag: sand

Humusskikt: 14 cm

pH: 7,3 vid foten av vitmossa, 7,3 i agväten 1993-10-23

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vårtbjörk, blåsippa, blåhallon, blodrot, ljung, lingon, blåbär, kruståtel, blåtåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-23

281. Vatfall

0,01 ha. Fuktig skogsmark på sluttande mark, till största delen kalhygge (1988).

2 tuvor.

Karta: 6J6e, 638278-167151

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,0 i pöl vid vitmossa 1990-03-24

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, vitsippa, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, älväxing, blåtåtel, slankstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-05-28

När s:n

282. Hallute (Grünänget)

4 ha. Fuktig skogsmark, intressant flora (lundbräken, nordbräken, kambräken i kanten på igengrundat handgrävt dike). 19 tuvor.

Karta: 6J0e, 635218-167189

Underlag: sand

Humusskikt: 16 cm

pH: 3,6 i pölar vid vitmossa, 6,2 i skogsdike, 7,7 i Närsån 1990-02-17

Vitmossor: 99 m². *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vårtbjörk, glasbjörk, rönn, oxel, harsyra, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, ängskovall, linnea, ekorrhör, vårfryle, kruståtel, hundstarr

Upptäckt av Sylve Häglund 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-04-24

283. Nedre Prästhagen (Vidängar)

0.01 ha. Sankt blandskogsområde, med fornåkrar, björkhage (med bl a ryl, blåsuga). 1 tuva.

Karta: 6J0e, 635236-167001

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: 7,5 i rinnande bäck 1991-11-30

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, blåbär, liljekonvalj, ekorrhör, vårfryle

Upptäckt av Sylve Häglund 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-05-18

Othem s:n

284. Bunkhagen

0,01 ha. Källmyrartad skogsmark, nordsluttande, glest beväxt med tall, gran, en, björk. En vitmossförekomst i en dunge, framför vilken ligger en gammal ihålig tall. 1 tuva.

Karta: 7J1e, 640636-167120

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 7,2 i pöl vid vitmossan 1994-11-15

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium* (c.fr.)

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, blodrot, ljung, lingon, svinrot, liljekonvalj, piggrör, vårfryle, blååtel

Upptäckt av Lars-Åke Pettersson 1994 (pers. medd.), första eget besök 1994-11-15

Mått på tuvan, som är belägen ca 100 m N om grusgropen, räknat från infarten med järnkedjan vid östra grustaget:

1995-09-16: 84 x 112 cm

1996-09-24: 85 x 114 cm

285. Lilla Pusmyr

0,2 ha. Källmyrartad sluttning S om myren, med rik flora (kärrlilja, axag, vaxnycklar, flugblomster). 6 tuvor.

Karta: 7J1e, 640647-167176

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,9 vid vitmossa, 7,0 i agmyren, 7,6 i rinnande bäck 1990-03-28

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, pors, glasbjörk, vitsippa, stenbär, blodrot, skogsnäva, brakved, ljung, lingon, svinrot, liljekonvalj, älväxing, blååtätel, nålstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1987-04-27

286. Syltkällan

0,1 ha. Källmyrområde med bäck flödande ur källa, rik flora (brunögontröst, trubbtåg), kraftigt kreatursbete. 2 tuvor.

Karta: 7J1e, 640605-167237

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 52 cm

pH: 7,4 i källan 1990-04-29

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, en, pors, glasbjörk, blodrot, ljung, lingon, svinrot, kruståtel, blååtätel, slankstarr, hirsstarr

Upptäckt av Magnus Östman 1895 (*S. palustre*, hb S), första eget besök 1988-11-05

287. Västerskogar

0,01 ha. Sank sluttning invid källa nedom liten terrass i gammal högväxt skog, tillsammans med den största kända förekomsten av dunmossa på Gotland (150- 200 m²). 3 tuvor.

Karta: 7J0e, 640098-167352

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 44 cm

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (c.fr.)

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, idegran, gråvide, älggräs, stenbär, humleblomster, rönn, skogsnäva, skogsviol, vitpyrola, lingon, blåbär, liljekonvalj, ekorrbar, blååtätel

Upptäckt av Karin Wågström 1996 (pers. medd.), första eget besök 1996-10-07

Roma s:n

288. Soptippen

2 ha. Fuktig skogsmark i utkanten av fd Roma myr. 32 tuvor.

Karta: 6J6c, 638075-166060

Underlag: sand

Humusskikt: 9 cm

pH: 5,4 vid vitmossa, 6,4 i skogsvät 1990-02-15

Vitmossor: 117 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. russowii*

Klass: III (185 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: revlumner, örnbräken, gran, en, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, ält-ranunkel, blodrot, skogsnäva, brakved, skogsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängskovall, linnea, ängsvädd, ekorrbar, vårfryle, älväxing, tuvtåtel, kruståtel

Upptäckt av Bengt Larsson (pers. medd. 1984), första eget besök 1987-04-30

Rone s:n

289. Raudstajnsviken

0,01 ha. Sankäng med små vätar, nötbetat (1991). 1 tuva.

Karta: 5J8c, 634084-166123

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 11 cm

pH: 7,7 i Chara-pöl, 8,2 i annan pöl 1991-07-15

Vitmossor: 3 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, vitsippa, blodrot, smultron, skogsviol, ögonpyrola, vårfryle, älväxing, bergslok, kruståtel

Upptäckt av Bengt Larsson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-07-15

290. Änggårde

1,7 ha. Källmyrartat våtmarksområde med bäck. Området var betat (1987), vitmossa delvis uppriven. 21 tuvor.

Karta: 5J8c, 634313-166273

Underlag: sand

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,6 vid vitmossa, 7,1 i skogsdike 1990-03-27

Vitmossor: 90 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärfräken, tall, en, vårtbjörk, ek, blåsippa, smörblomma, brudbröd, älggräs, stenbär, blåhallon, stenros, humleblomster, blodrot, rönn, oxel, slån, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ask, brunört, ängsvädd, kärtistel, hagfibblor, ekorrbar, vårfryle, älväxing, tuvtåtel, kruståtel, blååtel, slankstarr, kärrknipprot

Egen upptäckt 1987-10-10

Rute s:n

291. Alby

0,05 ha. Ung gles blandskog i lätt sluttning. 2 tuvor.

Karta: 7J2h, 641439-168876

Underlag: morän

Humusskikt: 13 cm

pH: 7,4 i skogsdike, 7,7 i brye 1991-08-18

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, vitsippa, blåsippa, blodrot, skogsviol, ljung, blåbär, svinrot, älväxing, blååtel

Upptäckt av Ingrid Engquist 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-18

292. Alvskog

0,01 ha. Agmyrkant i barrskog, 200 m NV om oljeborrplats. 10 tuvor.

Karta: 7J3i, 641603-169018

Underlag: morän

Humusskikt: 36 cm

pH: 6,9 i agmyren 1991-07-03

Vitmossor: 35 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, en, krypvide, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, kråkbär, vitmåra, ängsvädd, svinrot, ekorrbar, älväxing, vårbrodd, blååtel, slankstarr, hundstarr, jungfru Marie nycklar

Egen upptäckt 1987-07-24

293. Brutmyr

0,01 ha. Agmyrkant nedom lätt sluttning. 5 tuvor.

Karta: 7J3h, 641735-168820

Underlag: morän

Humusskikt: 17 cm

pH: 7,0 i pöl 1992-10-18

Vitmosor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, humleblomster, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, trådstarr, hundstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-10-18

294. Bräntings

2 ha. Större skogsvät, med fält av ag, knappag, pors. 2 tuvor.

Karta: 7J3h, 641760-168675

Underlag: bleke-kalkgyttja (enl. geol. kartan), utgörs av kärrtorv

Humusskikt: 7 cm

pH: 6,7 i agvät 1992-10-18

Vitmosor: 3 m². *S. capillifolium*, *S. rubellum*

Klass: IV (65 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, pors, blodrot, oxel, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, liljekonvalj, blåtåtel, ag, slankstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-07-19

295. Hursken vät

0,2 ha. Källmyr med rik flora, bl a dunmossa. 10 tuvor.

Karta: 7J2h, 641070-168874

Underlag: strandgrus

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,4 i pöl vid vitmossa 1992-12-14

Vitmossa: 30 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (35 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, tall, en, vitsippa, rundsileshår, ljung, lingon, blåbär, linnea, hästhov, kärrtistel, svinrot, skogsfibblor, hagfibblor, älväxing, tuvtåtel, piggrör, blåtåtel, slankstarr, hundstarr, kärrknipprot, doftyxne, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Karin Wågström 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-12-14

296. Klintskog

0,1 ha. Källmyrområde i barrskog. 7 tuvor.

Karta: 7J3i, 641528-169022

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,9 i pöl vid vitmossa 1991-07-03

Vitmosor: 47 m². *S. fuscum*, *S. palustre*

Klass: IV (85 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, vitsippa, rundsileshår, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, ängsvädd, hästhov, svinrot, skogsfibblor, hagfibblor, ekorrbar, älväxing, bergslok, kruståtel, slankstarr, loppstarr, kärrknipprot, tvåblad, brudsporre, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-24

297. Nors

7 ha. Källmyrområde med torvgravar beläget nedom en mycket brant bergsklint. Primärlokal på Gotland för *S. obtusum* (eget fynd 1990-04-10, conf. K I Flatberg) och *S. balticum* (Michael Löfroth 1991-10-05). Ett upprivet humlebo i en vitmosstuva (1987-09-03); humlorna arbetade med att reparera boet. 41 tuvor.

Karta: 7J3h, 641588-168975

Underlag: morän

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,3 vid vitmossa 1990-02-03 och 7,3 i bäcken 1990-04-10, se även bilaga 3

Vitmossor: 812 m². *S. angustifolium*, *S. austinii* (8 m²), *S. balticum*, *S. capillifolium*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. flexuosum*, *S. fuscum* (c.fr.), *S. magellanicum*, *S. obtusum*, *S. palustre*, *S. papillosum*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. warnstorffii*

Klass: I (1.095 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, svartvide, gråvide, bindvide, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, rundsileselhår, stenbär, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, ljung, skvattram, lingon, blåbär, kråkbär, vattenklöver, kärtistel, svinrot, hagfibblor, kärrsälting, kärrlilja, liljekonvalj, ekorrbär, trubbtåg, ängsfryle, älväxing, kruståtel, blååtel, bredkaveldun, ängsull, gräsull, ag, axag, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, ärtstarr, hundstarr, kärrknipprot, brudsporre, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Bengt Pettersson (1958:50-51, *S. fuscum* och *S. cfr. centrale*), första eget besök 1983-12-28

298. Oljeborrplats (Siglajvs)

0,2 ha. Källmyr med oljeborrplats. 20 tuvor.

Karta: 7J3i, 641572-169018

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,9 vid vitmossa 1991-07-03

Vitmossor: 83 m². *S. capillifolium*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, glasbjörk, smörblomma, rundsileselhår, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, brakved, strätta, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, linnea, ängsvädd, hästhov, svinrot, skogsfibblor, ekorrbär, ormbär, älväxing, vårbrodd, blååtel, gräsull, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, loppstarr, kärrknipprot, tvåblad, spindelblomster (14 ex 1991-07-03), brudsporre, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-07-24

Sanda s:n

299. Ajmundsbro

0,01 ha. Sankområde. 4 tuvor.

Karta: 6I4j, 637105-164817

Underlag: sand

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,9 i dike 1990-03-05

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, en, pors, blodrot, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, svinrot, slankstarr

Egen upptäckt 1989-03-28

300. Botvide

0,5 ha. Sankmark i kanten av en skogsvät. 42 tuvor.

Karta: 6I3i, 636805-164308

Underlag: sand

Humusskikt: 48 cm

pH: 6,3 vid vitmossa 1992-02-20

Vitmossor: 129 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. squarrosum*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, sälg, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, älggräs, blodrot, rönn, ljung, lingon, blåbär, ekorrbar, kruståtel, vårbrodd, vass, blååtel, bunkestarr, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1988 (pers. medd.), första eget besök 1988-09-01

301. Kovik

0,01 ha. Fuktig barrskog. 7 tuvor.

Karta: 6I3i, 636718-164248

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: inget öppet vatten

Vitmossor: 5 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, älggräs, blodrot, lingon, blåbär, vårfryle

Egen upptäckt 1986-05-01

302. Råggmyr

2,2 ha. Sank skogsmark, en större skogsvät, 300 m S om fd Råggmyr. 10 tuvor.

Karta: 6I3j, 636890-164830

Underlag: sand

Humusskikt: 14 cm

pH: 5,1 vid vitmossa, 5,9 i skogspöl, 6,2 på grusväg 1992-12-02

Vitmossor: 46 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, en, vårtbjörk, ek, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, skogsnäva, brakved, spikblad, ljung, lingon, blåbär, frossört, ängskovall, linnea, ekorrbar, kruståtel, blååtel, hundstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-09-04

303. Sandäskes

0,01 ha. Fuktig skogsmark, lätt sluttande. 2 tuvor.

Karta: 6I3j, 636725-164790

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,0 i nytt dike med rinnande vatten 1990-03-05

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: blodrot, ljung, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1986-05-04

304. Sikhagen

2 ha. Halvkilometerlångt källmyrområde nedom Ancylusvallen, parallellt med landsvägen. Handgrävda igengrundade diken fram till 1989, då en kraftig och djup dikning företogs, som bl a utplånade det stora besåndet *S. austinii*. 46 tuvor vitmossor..

Karta: 6I4j, 637025-164823

Underlag: sand

Humusskikt: 61 cm

pH: 6,9 i det nya djupa diket 1990-02-04

Vitmossor: 102 m². *S. austinii*, *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: kärrfräken, örnbräken, gran, tall, en, pors, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, rundsiles-hår, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, kärrtistel, hagfibblor, knippfryle, fårsvingel, älväxing, bergrör, vass, blååtel, gräsull, axag, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Rolf Jacobson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-07-31

305. Soptippen

0,01 ha. Fuktig skogsmark. 1 tuva.

Karta: 6I3i, 636837-164178

Underlag: sand

Humusskikt: 27 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 1 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, blåsippa, älggräs, smultron, rönn, skogsviol, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1988-05-24

306. Vives (Sojdshagen)

0,01 ha. Skogsvät, rikligt med trädsocklar. 1 tuva.

Karta: 6I4j, 637123-164592

Underlag: sand

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,7 vid vitmossan 1990-03-23

Vitmossor: 1 m². *S. russowii*

Klass: III (140 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: blåhallon, lingon, blåbär, blåtåtel

Egen upptäckt 1985-11-15

Mått på tuvan, på en trädsockel (ca 60 m N om taggtråd, därefter 35 m mot O):

1985-11-15: 56 x 84 cm

1994-12-01: 53 x 93 cm

1995-10-05: 53 x 94 cm

1996-09-01: 62 x 90 cm

Sjonhem s:n

307. Hällinge

1 ha. Fuktig skogsmark kring agvät. 52 tuvor.

Karta: 6J5c, 637842-166453

Underlag: morän

Humusskikt: 28 cm

pH: 6,4 vid vitmossa 1990-02-22

Vitmossor: 94 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, gråvide, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, slån, kråkvicker, brakved, skogsviol, fackelblomster, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, liljekonvalj, ekorrhår, älvväxing, kruståtel, rödven, knägräs, blåtåtel, slankstarr, hundstarr, tvåblad

Upptäckt av Jörgen Petersson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-08-09

Sproge s:n

308. Klase

0,01 ha. Vät 400 m öster om fiskeläget, norr om vägen, en tuva på baksidan av en jordhög vid en brya i vätens sydkant. 1 tuva.

Karta: 5I9i, 635795-164180

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,6 i väten 1995-07-23

Vitmossor: 1 m². *S. palustre* (c.fr.)

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: humleblomster, sumpmåra, fårsvingel, blååtäl

Upptäckt av Gun Ingmansson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-07-23

Mått på tuvan:

1995-07-23: 24 x 33 cm

1996-09-04: 31 x 44 cm

309. Kruse

2 ha. Flera parallella sankstråk i sluttande hög och gles tallskog, 1 km SV kvarnen vid Kruse. 63 tuvor.

Karta: 519i, 634950-164180

Underlag: sand

Humusskikt: 26 cm

pH: 4,6 i pöl vid Sphagnum, 5,3 i hjulspår 1995-07-22

Vitmossor: 237 m². *S. capillifolium*, *S. cuspidatum*, *S. fallax*, *S. flexuosum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. squarrosum*

Klass: II (420 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, glasbjörk, vitsippa, blodrot, ljung, blåbär, skogsstjärna, ängskovall, mannagräs, kruståtel, vårbrodd, knägräs, blååtäl, stjärnstarr, hundstarr

Upptäckt av Gun Ingmansson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-07-22

310. Mårtens (Gullbjergskog)

3 ha. Fuktig skogsmark NV om Tjängdarve såg. 9 tuvor.

Karta: 610i, 635057-164280

Underlag: sand

Humusskikt: 37 cm

pH: 6,4 i vät 1991-07-15

Vitmossor: 20 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass: IV (55 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, glasbjörk, ek, ängssyra, vitsippa, älggräs, blodrot, rönn, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, ängssvingel, kruståtel, vårbrodd, rödven, slankstarr, hundstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1984-04-16

311. Stora Norrgårde

0,01 ha. Fuktig skogsmark 400 m O om gården. (Ett bilvrak låg 1984 100 m N om förekomsten). 1 tuva.

Karta: 610i, 635156-164321

Underlag: sand

Humusskikt: 2 cm

pH: 6,9 i dike 1991-07-15

Vitmossor: 2 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, lingon

Upptäckt av Gun Ingmansson (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-04-11

312. Tjängdarve

10 ha. Fuktig barrskog med skogsvätar, många spridda förekomster över ett stort område. Primärlokal på Gotland för *S. subnitens* (P.C. Afzelius 1841/45, hb S) och *S. inundatum* (J.E. Zetterstedt 1872, Zetterstedt 1876). 89 tuvor.

Karta: 610i, 635130-164238

Underlag: sand

Humusskikt: 33 cm

pH: 4,2 i hjulspår, 6,3 i vät 1990-02-07, se även bilaga 3

Vitmossor: 324 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fallax*, *S. fimbriatum*, *S. inundatum*, *S. palustre*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*

Klass: II (395 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, skogsstjärna, sumpmåra, ängskovall, linnea, svinrot, hagfibblor, ekorrbar, ängsfryle, vårfryle, fårsvingel, lundskafting, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, hundstarr, loppstarr
Upptäckt av P.C. Afzelius 1841/45 (S. subnitens, hb S), första eget besök 1984-09-06

Stenkumla s:n

313. Bertels

0,01 ha. Källmyrartat litet fuktstråk, under kraftledning. Källmyrflora med fjälltätört, axag, majviva, rundsilesår. 8 tuvor.

Karta: 6I6j, 638344-164722

Underlag: sand

Humusskikt: 27 cm

pH: 6,8 i dike med stillastående vatten 1991-06-24

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. subnitens*

Klass: IV (40 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, pors, vitsippa, blodrot, brakved, ljung, ängsvädd, älväxing, blåtåtel, gräsull, axag, slankstarr, hirsstarr, ävjestarr, ärtstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1990-10-02

314. Myrse (Myrhagen)

8 ha. Fuktig skogsmark med smärre vätar, vissa partier hårdbetade (med skador på vitmossor), vitt spridda småförekomster. 24 tuvor.

Karta: 6I6j, 638237-164875

Underlag: sand

Humusskikt: 22 cm

pH: 6,4 vid vitmossa, 7,0 i vätar 1990-02-21

Vitmossor: 34 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. magellanicum*, *S. palustre*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, tall, en, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ängsvädd, vårfryle, älväxing, kruståtel, blåtåtel, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-11-03

315. Sojdshagen

0,01 ha. Fuktig ung blandskog, 50 m från åkerkanten. 1 tuva.

Karta: 6I6j, 638187-164880

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,1 i pöl vid vitmossan, 7,0 i dike 1992-05-05

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, ek, vitsippa, blåsippa, blåhallon, blodrot, skogsnäva, brakved, klockpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsfibblor, vårfryle, kruståtel, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-12-04

Mått på tuvan (svärkontrollerad tillväxt pga betesskador):

1992-05-05: 200 x 210 cm

1994-11-29: 196 x 237 cm

Stenkyrka s:n

316. Balsklintmyr

0,01 ha. Skogsbryn vid upprinningen av källmyr (med brun ögontröst, kärllilja, storsileshår, axag, majviva), en av de största enskilda tuvorna på Gotland. 1 tuva.

Karta: 7J2c, 641390-166005

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 9 cm

pH: 6,4 i källa 1992-09-13

Vitmossor: 16 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, tall, en, blodrot, brakved, ljung, lingon, ängsvädd, älvväxing, krustätel, vårbrodd, piggrör, blåtätel, nålstarr, slankstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-09-13

317. Blindan

0,01 ha. Förekomst på en stubbe i ett skogsbryn till ett stort källmyrområde.

1 tuva.

Karta: 7J2c, 641227-166076

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,9 vid vitmossan, 6,9 i en bäck 1990-03-23

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, stenbär, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, blåtätel, slankstarr

Egen upptäckt 1989-08-25

318. Bruthagstorpet

0,01 ha. Källmyr, med stort fält trubbtåg på sluttning, 2 tuvor.

Karta: 7J2b, 641084-165900

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 6,9 i källmyren, 7,3 i närbeläget grustag 1990-03-28

Vitmossor: 3 m². *S. fuscum* (c.fr.), *S. warnstorfi*

Klass: III (230 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, blodrot, ängsvädd, älvväxing, blåtätel, piggrör, gräsull, hirsstarr, ängsnycklar

Upptäckt av Ingrid Engquist 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-10-19

Mått på tuvorna, belägna intill varandra ca 20 m NNO om bäckens slutpunkt i myren

	<i>fusc</i>	<i>warnst</i>
1992-04-30	110 x 115 cm	103 x 106 cm
1994-10-25	121 x 130 cm	107 x 114 cm
1995-09-27	123 x 135 cm	113 x 118 cm
1996-09-08	126 x 141 cm	116 x 120 cm

319. Grausne källmyr

0,01 ha. Rännil från källa (nedanför stolpe 16 i vandringsleden i naturvårdsområdet), tuva mot en gråsten ca 25 m nedströms källan. Botanisk beskrivning av området, se Högström 1989a. 1 tuva.

Karta: 7J2c, 641465-166206

Underlag: bleke-kalkgyttja

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,1 i rännilen 1991-06-27

Vitmossor: 1 m². *S. fimbriatum*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, storsileshår, slätterblomma, majviva, ängsvädd, trubbtåg, älväxing, blåtåtel, slankstarr

Egen upptäckt 1989-03-15

Mått på *S. fimbriatum*:

1989-03-15: 29 x 34 cm

1993-09-20: 42 x 48 cm

1994-09-24: 42 x 48 cm

1995-09-27: 41 x 48 cm

1996-09-08: 45 x 50 cm

320. Gräne

3 ha. Mångformigt våtmarksområde med källkärr, sumpskog och bäckar, beväxta med pors och martallar och ovanliga florainslag (skvattram, dunmossa). 16 tuvor.

Karta: 7J2d, 641125-166550

Underlag: morän

Humusskikt: 41 cm

pH: 6,5 i pölar vid vitmossa 1992-10-24

Vitmossor: 24 m². *S. capillifolium*, *S. fuscum*, *S. palustre* (c.fr.), *S. rubellum*, *S. squarrosum*, *S. subnitens* (c.fr.), *S. teres*

Klass: II (370 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, krypvide, glasbjörk, blåsippa, revsmörblomma, rundsileshår, blodrot, brakved, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenmynta, ängskovall, ängsvädd, svinrot, liljekonvalj, vårfryle, älväxing, kruståtel, vårbrodd, piggrör, blåtåtel, ängsull, gräsull, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, loppstarr, kärrknipprot, brudsporre

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-10-24

Mått på tuvor c 100 m NO om bäckens utflöde i diket

	<i>fusc</i>	<i>teres</i>	<i>pal</i>	<i>squ</i>
1993-10-16	40 x 51 cm	30 x 43 cm	-	-
1994-11-04	45 x 51 cm	-	283 x 332 cm	-
1995-10-18	-	-	294 x 347 cm	66 x 77 cm
1996-09-20	37 x 58 cm	30 x 39 cm	303 x 349 cm	68 x 80 cm

321. Hästhagenmyren

0,01 ha. Liten våtmark strax utanför hästhagen. 1 tuva.

Karta: 7J2b, 641085-165872

Underlag: morän

Humusskikt: 50 cm

pH: 7,2 i pöl i myren 1995-08-23

Vitmossor: 2 m². *S. teres*

Klass: III (140 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, storsileshår, blodrot, älväxing, piggrör, blåtåtel, ängsull, axag, nålstarr, hirsstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1994-10-13

Mått på tuvan:

1995-10-04: 112 x 171 cm

1996-09-08: 113 x 175 cm

322. Lickershamn

0,6 ha. Källmyr med flera flödande källor, rik flora (beskriven av Bengt Pettersson 1958,1966), nedom fornborg. Betet, som framhölls som viktigt av Bengt Pettersson, har numera upphört. Dunmossa upptäckt i en av källorna 1992. Kalhygge upptaget i perifera delar vintern 1990/91, då hänsyn togs (i stort sett) till källmyren. 19 tuvor.

Karta: 7J2c, 641372-166148

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,1 vid vitmossa 1990-03-23

Vitmossor: 42 m². *S. austinii* (15 m²), *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens* (c.fr.)

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, tall, en, ek, vitsippa, blåsippa, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, tranbär, lingon, blåbär, ängskovall, svinrot, skogsfibblor, ekorrhär, vårfryle, älväxing, bergslok, vårbrodd, blåtåtel, slankstarr, hundstarr

Upptäckt av Bengt Pettersson (1958), första eget besök 1984-02-04

323. Skyttepaviljongen

0,01 ha. Ljungklädd lätt sluttning i tallskog, kråkbär på angränsande kulle. Bete (med hästar) påbörjat i mitten på 90-talet, vitmossan s g s helt utplånad. 1 tuva.

Karta: 7J2b, 641072-165878

Underlag: morän

Humusskikt: 22 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vitsippa, stenbär, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, svinrot, kruståtel, slankstarr

Egen upptäckt 1987-10-19

324. Stora Bjers

0,01 ha. Sommartorr skogsvät, Salixsnår, fårbetade marker. 8 tuvor.

Karta: 7J2c, 641345-166336

Underlag: sand

Humusskikt: 34 cm

pH: 4,9 vid vitmossa, 5,5 i lerigt hjulspår 1992-11-30

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, tall, en (död), vårtbjörk, ek, ljung (död), blåbär, ekorrhär, kruståtel, hundstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-09-05

325. Trullspur

7 ha. Fuktigt skogsområde med små vätar. Stora förekomster av kråkbär i området, bl a 70 och 150 m², kanske de rikaste gotlandsförekomsterna utanför Avanäset på Fårö. 38 tuvor.

Karta: 7J1c, 640683-166486

Underlag: morän

Humusskikt: 23 cm

pH: 5,5 (som lägst 4,5) i pölar, 6,6 i en större skogsvät, 7,5 i rinnande skogsdike 1992-05-06

Vitmossor: 68 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subsecundum*

Klass: III (210 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, gran, tall, en, krypvide, ek, vitsippa, ältranunkel, älggräs, blodrot, rönn, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, kråkbär, strandlysing, linnea, ekorrhär, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, bergrör, slankstarr

Egen upptäckt 1989-02-06, kan dock vara identisk med K Johanssons lokal "mellan Tingstäde och Stenkyrka" 1914 (*S. capillifolium*, *S. palustre*, hb S).

326. Våthagen

0,01 ha. Impediment efter dikad källmyr, nu fuktigt slyområde. 1 tuva.

Karta: 7J2c, 641118-166246

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 60 cm

pH: 6,8 i pöl 1990-03-23

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ljung

Upptäckt av K. Johansson (1897:32, "stora tuvor *Sphagnum*"), första eget besök 1984-10-06

327. Vätlingsmyr

2 ha. Högmosse, till stor del dikad, genomkorsad av många smådiken, men mosskupolen är nästan intakt, några torvgravar. Beskrivning av Vätlingmyrs växter och historia, se Högström 1985a. Bland dagens växter märks rosling (enda kända lokalen på Gotland), tidigare fanns tuvsäv (enda lokalen på Gotland någonsin), snip, vitag. Primärlokal på Gotland för *S. rubellum* (eget fynd 1984-11-09, conf T Engelmark). Johansson (1897) meddelar att år 1893, när Vätlingsmyr dikades, fanns det ännu väldiga tuvor levande *Sphagnum*. 70 tuvor.

Karta: 7J1c, 640980-166090

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 5,9 i torvgrav med vitmossor, 6,6 i torvgrav utan 1990-04-10, se även bilaga 3

Vitmossor: 489 m². *S. angustifolium*, *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. fuscum*, *S. girgensohnii*, *S. magellanicum*, *S. palustre*, *S. rubellum*, *S. russowii*, *S. squarrosum*, *S. subnitens*, *S. subsecundum*

Klass: I (595 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ekbräken, tall, krypvide, asp, pors, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, mjölkört, klockpyrola, ljung, rosling, tranbär, lingon, blåbär, vattenmåra, teveronika, ängskovall, olvon. vårfryle, vårbrodd, vass, ängsull, tuvull, tagelstarr, hundstarr
Upptäckt av K. Johansson (1897:32), första eget besök 1983-11-20

Stånga s:n

328. Blautåmyr

0,8 ha. Källmyr, till största delen dikad, strax N om agmyren Blautåmyr. En uppmätt profil genom området visade att det fanns "några ars" (några hundratals m²) vitmosstuvor (von Post 1927, fig 77). Kråkbär noterades av Sernander (1894), finns kvar idag. Myren kallades Blantare-myrr av von Post. 9 tuvor.

Karta: 6J0c, 635246-166013

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 5,4 vid vitmossa, 7,0 i myren 1990-02-17

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsbräken, gran, tall, pors, vårtbjörk, glasbjörk, vitsippa, rönn, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vass, blåtåtel
Upptäckt av Rutger Sernander (1894:32-33, "ymnigt med *S. luridum*", som kan vara *S. subnitens*, (Möller 1907:60 och Crum 1984:79) eller *S. fuscum* (Jensen 1915). ÅterUpptäckt av Bengt Sturevik 1987 (pers. medd.), första eget besök 1987-05-11

329. Maldes

0,5 ha. Blöt skogsmark vid källmyr, NNV om fd Aklausmyr. 1 tuva.

Karta: 6J1b, 635960-165767

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,6 i bäck 1990-03-10

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ek, älggräs, blåhallon, kanelros, apel, lönn, brakved, ljung, lingon. blåbär, liljekonvalj, ekorrhör
Upptäckt av Allan Andersson 1973 (Andersson & Jacobson 1974, Rolf Jacobson pers. medd.), första eget besök: 1984-04-08

330. Raudhammaren

0,01 ha. Fuktig risig skogsmark i kanten på fd Stångamyra. 4 tuvor.

Karta: 6J0b, 635238-165943

Underlag: sand

Humusskikt: 25 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, vårtbjörk, brakved, ljung, lingon, blåbär

Egen upptäckt 1987-05-09

331. Rävstig

0,1 ha. Fuktig och tuvig mark nedom branta sluttningar. 15 tuvor.

Karta: 6J1b, 635785-165940

Underlag: morän

Humusskikt: 15 cm

pH: 6,3 vid vitmossa, 6,7 i agvät 1992-05-28

Vitmossor: 24 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, kärrfräken, gran, tall, en, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, svinrot, ekorrhä, vårfryle, älvväxing, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-05-28

332. Sibirien

0,01 ha. I kanten på en liten blöt agvät. 1 tuva.

Karta: 6J1b, 635740-165980

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,7 vid vitmossan 1992-05-28

Vitmossor: 1 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, pors, vitsippa, ängsvädd, blåtåtel

Egen upptäckt 1992-05-28

333. Slottsträsk

0,01 ha. I vasskanten, vid sjöstrand. 2 tuvor.

Karta: 6J1b, 635809-165751

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,7 vid vitmossa, 7,4 i träsket 1990-03-10

Vitmossor: 2 m². *S. palustre*

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: älggräs, blodrot, humleblomster, kråkvicker, lingon, vattenklöver, ängsvädd, vårbrodd, vass

Egen upptäckt 1989-01-23

Mått på *S. palustre* (den stora tuvan ca 12 m N om trappans cementfot, den lilla vid träspången ca 15 m från trappans cementfot):

1996-09-03: 108 x 204 cm⁴⁷ x 54 cm

Tingstade s:n

334. Bryor

0,3 ha. Sumpigt skogsområde vid vät. (I skogen fanns ca 20 m² kråkbär). 27 tuvor.

Karta: 7J1d, 640717-166508

Underlag: morän

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,1 i pölar, 7,5 i dike 1990-03-23

Vitmossor: 56 m². *S. capillifolium*, *S. flexuosum*, *S. palustre*

Klass: III (145 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, en, krypvide, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, kråklöver, blodrot, rönn, brakved, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, svinrot, ekorrbär, vårfryle, tuvåtäl, krustätel, vårbrodd, knägräs, blåtätel, stagg, ängsull, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1989-02-07

335. Millumträsk

0,01 ha. Impediment med busksly och vass i f d stormyren Elinghemsmyr. 4 tuvor.

Karta: 7J1d, 640897-166718

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,4 i storkanalen, 8,0 i blekväten 1990-03-23

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: klotpyrola, krustätel

Egen upptäckt 1984-04-29

336. Sikhagen

1 ha. Källmyrområde. 23 tuvor.

Karta: 7J0d, 640443-166510

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 13 cm

pH: 7,4 vid vitmossa 1990-03-07

Vitmossor: 44 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, örnbräken, tall, pors, vitsippa, rundsilesår, stenbär, blodrot, brakved, ljung, tranbär, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, ängsvädd, ekorrbär, älvväxing, bergslok, blåtätel, axag, slankstarr, hirsstarr

Upptäckt av Rolf Jacobson 1973 (Andersson & Jacobson 1974, R. Jacobson pers. medd.), första eget besök 1986-04-22

337. Västris

0,03 ha. Liten blöt skogsvät med agkloner, i barrskog. 1 tuva.

Karta: 7J1c, 640885-166455

Underlag: morän

Humusskikt: 10 cm

pH: 6,2 vid vitmossa 1990-03-23

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: en, gråvide, stenbär, blåhallon, brakved, ljung, lingon, blåbär, olvon, linnea, svinrot, ekorrbär

Egen upptäckt 1987-07-06

Tofta s:n

338. Bottare myr

0,01 ha. Källmyrområde N om f d Bottare myr, rikligt med brudsporre, doftyxne. 1 tuva.

Karta: 6I6i, 638010-164060

Underlag: bleke eller kalkgyttja

Humusskikt: 42 cm

pH: 7,5 i källmyrsbäcken, 7,6 i pöl i myren 1993-10-19

Vitmossor: 1 m². *S. fuscum*

Klass: III (120 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, en, blodrot, storsileshår, ängsvädd, kärrlilja, älvväxing, piggrör, blåtåtel, axag

Upptäckt av Magnus Martinsson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-07-25

Mått på tuvan (belägen i kanten på källflöde, ca 60 m SO om kraftledningskorsning)

1994-10-14: 72 x 96 cm

1995-09-28: 75 x 97 cm

1996-08-27: 78 x 102 cm

339. Ejdervägen

0,5 ha. Fuktig bladskog med liten agvät i liten sumpskog i Tofta Södra stugområde. 9 tuvor.

Karta: 6I4h, 637470-163975

Underlag: sand

Humusskikt: 18 cm

pH: 6,4 i stillastående dike, 6,9 i kärr med vattenklöver, 7,6 i rinnande dike 1995-07-26

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ängsfräken, örnbräken, glasbjörk, ek, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, harsyra, skogsnäva, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, ängskovall, ängsvädd, liljekonvalj, ekorrhör, knippfryle, ängsfryle, vårfryle, bergslok, tuvåtel, kruståtel, blååtel, hundstarr

Upptäckt av Arne Pettersson 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-07-26

340. Gnisvärd N:a

1 ha. Sumpskogsvät nedom sluttning med skeppssättning; även en mindre förekomst norrut i kanten på torr skogsvät. Kambräken och ryl påträffade N om vägen (Andersson & Jacobson 1974), skärmstarr vid sumpskogen S om vägen (eget fynd 1989-08-08). 12 tuvor.

Karta: 6I5h, 637828-163988

Underlag: sand

Humusskikt: 28 cm

pH: 7,3 vid vitmossa 1990-02-16

Vitmossor: 53 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (51 m²)

Klass: IV (70 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, gråvide, ek, majsmörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, harsyra, brakved, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, linnea, ekorrhör, blååtel, loppstarr, skogsknipprot

Upptäckt 1973 (Andersson & Jacobson 1974), första eget besök 1983-11-19

341. Hällingsmyr

1 ha. Sank strand vid myr, hyggesplöjd för skogsplantering, även i vitmossa (1989). En vitmosstuva hade stått med nedre delen i vatten under vintern, var mörk nedtill. 15 tuvor.

Karta: 6I5i, 637980-164333

Underlag: morän

Humusskikt: 35 cm

pH: 6,8 vid vitmossa, 7,2 i myren 1990-04-25

Vitmossor: 20 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, gråvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, rönn, oxel, harsyra, brakved, kärdunört, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, ängskovall, linnea, ängsvädd, svinrot, hagfibblor, ekorrhör, vårfryle, kruståtel, blååtel, bredkaveldun, ag, nålstarr, trådstarr, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1989-02-02

342. Svarthulshagen

0,01 ha. Liten barrskogsslutning, nordexponerat läge. 1 tuva.

Karta: 6I6i, 638319-164222

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 13 cm

pH: inget öppet vatten

Vitmossor: 2 m². *S. russowii*

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, blåbär, ängskovall, ekorrbar, vårfryle, kruståtel

Egen upptäckt 1991-09-14

Mått på tuvan (belägen ca 40 m O om kraftledningsgatan, mellan stolparna 44 och 45)

1992-04-28: 90 x 145 cm

1994-10-08: 136 x 146 cm

1995-10-05: 145 x 148 cm

1996-08-27: 145 x 151 cm

Träkumla s:n

343. Digermyr

2 ha. Impediment, utdikad högmosse, mestadels torrt och snårigt. Emil Haglund (1913) insamlade *S. capillifolium* och *S. fuscum* 1912. Vitmossor fanns i stora tuvor vid rekognoseringen till geologiska kartbladet, troligen 1921 (Lundqvist 1940b:122-123). Bertil Wahlin insamlade 1942 *S. capillifolium* (herb S). 6 tuvor.

Karta: 6I7j, 638698-164928

Underlag: mosstorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,2 vid vitmossa 1990-02-16, 4,6 i pölar, 6,3 i dike mot åker 1992-12-06,

Vitmossor: 6 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. russowii*

Klass: IV (50 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, glasbjörk, vitsippa, revsmörblomma, stenbär, blodrot, rönn, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, ekorrbar, blååtel

Upptäckt av K. Johansson 1900 (*S. palustre*, Haglund 1913), första eget besök 1984-12-22

Vall s:n

344. Anglarve

1 ha. Fuktsvackor i granskog och på hygge. På nyponbuske som växte i en tuva av *S. contortum* fanns taggäpple (gallstekeln *Diplolepis mayri*), ny art för Gotland (jfrt med Coulianos & Holmåsen 1991). 7 tuvor.

Karta: 6I6j, 638302-164954

Underlag: morän

Humusskikt: 19 cm

pH: 5,1 i brye, 5,7 i hjulspår 1992-06-07

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. palustre*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, ek, vitsippa, älggräs, stenros, blodrot, brakved, skogsviol, björkpyrola, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrbar, vårfryle, tuvåtel, knägräs, blååtel, slankstarr, hirstarr

Upptäckt av Bo Göran Johansson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1992-06-07

345. Kraftledningsstolpe 69

0,01 ha. Igenväxande hygge, lätt fuktigt, igenslytat med björk, vide etc, under kraftledning. 1 tuva.

Karta: 6J6a, 638160-165399

Underlag: morän

Humusskikt: 25 cm

pH: 4,8 i pöl 1995-10-05

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (75 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ek, blodrot, ljung, lingon, blåbär, olvon, ekorrbar, vårfryle, kruståtel

Egen upptäckt 1995-10-05

Mått på tuvan:

1995-10-05: 83 x 177 cm

1996-08-31: 90 x 185 cm

346. Kvie vät

0,05 ha. Fuktig mark strax öster om en skogsvät med bunkestarr, blåsstarr, ag med fyra förekomster *S. squarrosus* samt ca 200 m SO därom två tuvor *S. capillifolium*. 5 tuvor.

Karta: 6J6a, 638208-165342

Underlag: morän

Humusskikt: 25 cm

pH: 7,1 i väten 1991-06-25

Vitmossor: 16 m². *S. capillifolium*, *S. squarrosus*

Klass: III (140 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, tall, gråvide, vårtbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, majsmörblomma, blodrot, brakved, skogsnäva, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, strandlysing, ängsvädd, ekorrbar, knapptåg, kruståtel, knägräs, blååtel, slankstarr

Egen upptäckt 1988-12-29

Mått på en matta *S. squarrosus*, ca 15 m S om rörgjutning och ca 15 m O om vätens nordöstra hörn:

1988-12-29: 144 x 194 cm

1993-09-22: 140 x 203 cm

1994-11-09: 150 x 201 cm

1995-10-05: 153 x 206 cm

1996-08-31: 150 x 203 cm

347. Levide

1 ha. Fuktig skogsmark. 9 tuvor.

Karta: 6J6a, 638047-165380

Underlag: svämsand (liten enklav i morän)

Humusskikt: 14 cm

pH: 5,2 vid vitmossa, 6,9 i brye och dike 1990-03-16, se även bilaga 3

Vitmossor: 17 m². *S. capillifolium*, *S. contortum*, *S. palustre*

Klass: IV (80 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, krypvide, vårtbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, klotpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, hagfibblor, ekorrbar, kruståtel, vårbrodd

Upptäckt av Bo Göran Johansson (pers. medd. 1984), första eget besök 1984-11-12

Vallstena s:n

348. Bandhagbruten

0,1 ha. Fuktig skogsmark. 1 tuva.

Karta 6J8e, 639358-167317

Underlag: morän

Humusskikt: 24 cm

pH: 6,9 vid vitmossa, 7,5 i bäck 1990-03-24

Vitmossor: 5 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, tall, en, vårtbjörk, vitsippa, blåsippa, älggräs, blodrot, ljung, lingon, blåbär, linnea, liljekonvalj, ekorrbar, piggrör, blååtel

Egen upptäckt 1989-04-22

349. Bygdegården

0,05 ha. Sank skogsmark, nedom liten sluttning (isälvsgrus), 200 m N om bygdegården. Området har till stor del kalhuggits mellan mina besök 1985 och 1990, även över vitmossorna. Lopplummer påträffad ca 20 m V om bygdegården. 1 tuva.

Karta: 6J8d, 639045-166917

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,7 vid vitmossa, 6,9 i rinnande dike 1990-03-24

Vitmossor: 4 m². *S. palustre*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, glasbjörk, vitsippa, älggräs, stenbär, lingon, ask, vattenmynta, trädgårdsveronika, skogstry, ormbär, vårfryle, tvåblad

Upptäckt av Erik W. Ohlsson (pers. medd. 1985), första eget besök 1985-12-14

350. Spinnbjärsbacke

0,1 ha. Sumpig skog, torr på sommaren. 2 tuvor.

Karta: 6J8e, 639340-167405

Underlag: morän

Humusskikt: 13 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: vitsippa, stenbär, blodrot, lingon, blåbär, ekorrhär, skogsknipprot

Upptäckt av Karin Wågström 1995 (pers. medd.), första eget besök 1995-08-25

Viklau s:n

351. Lilla Vikare

0,5 ha. Fuktig, lätt sluttande skogsmark. 3 tuvor.

Karta: 6J5b, 637575-165955

Underlag: morän

Humusskikt: 26 cm

pH: 6,4 vid vitmossa 1990-03-11

Vitmossor: 10 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: gran, ek, vitsippa, blåhallon, blodrot, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrhär, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel

Egen upptäckt 1989-04-07

352. Viklau anhalt

0,2 ha. Sumpig skogsmark väster om banvallen, 600 m N om fd järnvägsanhalten Viklau. 3 tuvor.

Karta: 6J5c, 637550-166037

Underlag: morän

Humusskikt: 25 cm

pH: 6,3 vid vitmossa 1990-03-11

Vitmossor: 3 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. palustre*

Klass: IV (50 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrhär, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, vårbrodd, blåttåtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-06-21

Vänge s:n

353. Disroir

1 ha. I kanterna runt en liten agmyr i barrskog, 700 m S om röset. 4 tuvor.

Karta: 6J3c, 636975-166427

Underlag: morän

Humusskikt: 21 cm

pH: 7,3 i agmyren 1990-05-18

Vitmossor: 11 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, krypvide, glasbjörk, stenbär, blodrot, rönn, brakved, ljung, lingon, blåbär, ängsvädd, svinrot, liljekonvalj, älväxing, blååtätel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1990 (pers. medd.), första eget besök 1990-05-18

354. Hästhagmyr

6 ha. Fuktig skogsmark med smärre vätar, S om Hästhagmyr. 56 tuvor.

Karta: 6J4c, 637170-166435

Underlag: morän

Humusskikt: 9 cm

pH: 5,2 i vät med vitmossa, 7,1 i hjulspår 1990-02-04

Vitmossor: 93 m². *S. capillifolium*, *S. compactum*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum* (73 m²), *S. palustre*

Klass: III (220 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, tall, en, sälg, krypvide, vårtbjörk, glasbjörk, ek, vitsippa, revsmörblomma, ältranunkel, älggräs, stenbär, hartsros, blodrot, brakved, skogsviol, mjölkört, klotpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, svinrot, ekorrbar, knapptåg, löktåg, ängsfryle, tuvåtätel, krustätel, vårbrodd, rödven, knägräs, blååtätel, stagg, slankstarr, hirsstarr, ärtstarr, hundstarr

Upptäckt av Emil Haglund 1912 (*S. fallax*, *S. palustre*, Haglund 1913), första eget besök 1984-01-01

355. Kyrkjuves

0,2 ha. I kanten på en agmyr N om Hästhagmyr. 10 tuvor.

Karta: 6J4c, 637264-166483

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 15 cm

pH: 8,0 i pöl 1991-08-23

Vitmossor: 42 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (c.fr.)

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, tall, en, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blåhallon, blodrot, rönn, brakved, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, älväxing, blååtätel, hirsstarr, hundstarr

Upptäckt av Allan Andersson 1973 (Andersson & Jacobson 1974, R. Jacobson pers. medd.), första eget besök 1984-06-10

356. Kättlemyr

0;01 ha. Gles och klen tallskog i fuktig mark. 1 tuva.

Karta: 6J3c, 636930-166130

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 23 cm

pH: 7,9 i pöl i nygrävt skogsdike 1993-10-18

Vitmossor: 2 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ek, blåsippa, älggräs, stenbär, lingon, blåbär

Upptäckt av Arne Pettersson 1993 (pers. medd.), första eget besök 1993-10-18

357. Nickarve tipp

0,1 ha. Småvåtar i fuktig skogsmark N om Lindhammars myr. 10 tuvor.

Karta: 6J3c, 636984-166367

Underlag: morän

Humusskikt: 14 cm

pH: 7,9 i alvarvät 1990-05-18

Vitmossor: 15 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: tall, en, krypvide, glasbjörk, vitsippa, stenbär, blodrot, brakved, skogsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ängsvädd, svinrot, älvväxing, blåtåtel, slankstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1990-05-18

358. Western Riders

0,4 ha. Källmyrartad mark 700 m SV om Western Riders arena. Stort nygrävt dike (1986) och hygge och planteringsfåror (också genom vitmossor). 16 tuvor.

Karta 6J4b, 637136-165938

Underlag: sand

Humusskikt: 21 cm

pH: 6,2 vid vitmossa, 7,4 i diket 1990-03-11

Vitmossor: 21 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*, *S. subnitens*

Klass. IV (55 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, rönn, skogsviol, klockpyrola, ljung, lingon, blåbär, vitmåra, ängskovall, linnea, ängsvädd, kärrtistel, svinrot, knippfryle, vårfryle, fårsvingel, älvväxing, kruståtel, vårbrodd, blåtåtel, stjärnstarr, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, loppstarr, sumpnycklar

Upptäckt av Jörgen Petersson 1986 (pers. medd.), första eget besök 1986-08-23

359. Vidangar

3 ha. Fuktig skogsmark, rikligt med idegran, förekomst av gotlandsmåra. Små spridda förekomster vitmossa. 4 tuvor.

Karta 6J4c, 637203-166007

Underlag: lermärgel

Humusskikt: 7 cm

pH: 7,2 i Tjaukleån 1991-08-23

Vitmossor: 3 m². *S. girgensohnii*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: ek, lingon, blåbär, ängskovall, vårfryle, kruståtel

Upptäckt av Jörgen Petersson 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-07-25

Väskinde s:n

360. Knuts

0.01 ha. Liten grop i välväxt granskog, med vitmossan i gropens kant exponerad mot norr. 1 tuva.

Karta 6J9b, 639715-165644

Underlag: grusblandad sand

Humusskikt: 8 cm

pH: 7,8 i rinnande dike i skogsbrynet mot åker 1990-03-16

Vitmossor: 1 m². *S. russowii*

Klass: III (115 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, ekorrbar, vårfryle, kruståtel

Egen upptäckt 1987-12-13

Mått på *S. russowii*:

1990-06-22: 40 x 45 cm

1993-09-20: 73 x 74 cm

1995-09-26: 69 x 77 cm

1996-08-25: 62 x 75 cm

Västergarn s:n

361. Ganngathagen (Stora Mafrids)

0,8 ha. Skogsvätar i opåverkat sumpskogsområde, träd med trädsockel, inga diken. 30 tuvor.

Karta: 614i, 637212-164270

Underlag: kärrtorv, sand

Humusskikt: 31 cm

pH: 7,2 vid vitmossa, 7,6 i största väten 1990-02-20

Vitmossor: 91 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (69 m²)

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, skogsbräken, gran, tall, en, pors, vårtbjörk, ek, vitsippa, blåsipppa, älggräs, stembär, blåhallon, humleblomster, gåsört, blodrot, smultron, rönn, rundhagtorn, skogsviol, murgröna, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, strandlysing, vattenmåra, ängskovall, linnea, ekorrbär, vårfryle, ängsgröe, älvväxing, kruståtel, vårbrodd, knägräs, blååtel, stjärnstarr, slankstarr, hundstarr
Egen upptäckt 1987-04-28

Västerhejde s:n

362. Hallbro slott

0,01 ha. Blöt risig barrskog på nordsluttning av kalkberg (fornborgen Hallbro slott). Förekomsten var till stor del förintad av spillning från vildkanin (1991,1992), förbättrad i senare tid (1996). 1 tuva.

Karta: 617i, 638679-164276

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 6,4 i stillastående dike 1991-06-22

Vitmossor: 14 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, vitsippa, stembär, blodrot, brakved, skogsviol, klotpyrola, ljung, lingon, blåbär, olvon, ängsvädd, ogräsmaskrosor, ekorrbär, vårbrodd, blååtel

Upptäckt av K. Johansson 1889 (*S. palustre*, Haglund 1913), första eget besök 1991-03-29

363. Hanskmyr

6 ha. Snårig och sumpig strandskog vid agmyr, samt skogsvätar N om Hanskmyr. Sernander (1941:77) påpekar att Hanskmyr har naturskyddsvärden genom att myren är högt belägen (isolerad som fornsjö redan under baltiska issjön), vilket gör att "vi här kanske har ett av Gotlands äldsta agbestånd". 28 tuvor.

Karta: 617j, 638648-164877

Underlag: kärrtorv, isälvsgrus

Humusskikt: 22 cm

pH: 7,1 i agmyren 1990-02-16

Vitmossor: 43 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. palustre*, *S. russowii*, *S. subnitens*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, sälg, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, blodrot, rönn, skogsnäva, brakved, skogsviol, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, brunört, linnea, svinrot, ekorrbär, bergslok, kruståtel, vass, blååtel

Upptäckt av K. Johansson 1900 (*S. capillifolium*, Haglund 1913), första eget besök 1983-11-10

Väte s:n

364. Gullarve

2 ha. Sank skogsmark i utkanten av fd Fjäle myr. Rik förekomst av skavfräken. 17 tuvor.

Karta: 6J4a, 637145-165048

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: 7,3 i brye 1991-08-14

Vitmossor: 28 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (30 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, pors, ek, vitsippa, blåsippa, älggräs, stenbär, blåhallon, humleblomster, blodrot, brakved, skogsviol, vitpyrola, björkpyrola, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ogräsmaskrosor, ekorrbar, vårfryle, tuvåtäl, krustätel, vårbrodd, knägräs, slankstarr, loppstarr

Egen upptäckt 1989-01-25

365. Hassle

3 ha. Sumpiga skogssnår runt trådstarmyr, 4,8 km N om Korsgate. 23 tuvor.

Karta: 6J2a, 636330-165161

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: 27 cm

pH: 7,1 vid vitmossa, 7,0 i myren 1990-03-10

Vitmossor: 26 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (c.fr.), *S. rubellum*, *S. russowii*

Klass: III (105 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, örnbräken, tall, en, pors, älggräs, stenbär, blodrot, rönn, brakved, vitpyrola, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, ängskovall, olvon, blååtäl, trådstarr, hundstarr

Egen upptäckt 1986-08-21

366. Mölnare

0,5 ha. Förbuskad sänka kring bäck (från fd Hejde träsk), med sluttande blandskog, rikligt med älggräs. 4 tuvor.

Karta: 6J3a, 636970-165070

Underlag: sand

Humusskikt: 42 cm

pH: 6,5 i pölar vid vitmossa 1995-09-21

Vitmossor: 4 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, glasbjörk, ek, älggräs, stenbär, blodrot, skogsnäva, skogsviol, lingon, blåbär, ask, ärenpris, ekorrbar, blååtäl, stjärnstarr

Egen upptäckt 1995-09-21

367. Norrbys

0,1 ha. Mindre skogsvätar, 1 km SO om fd Fjäle myr. Blåsuga noterad 1987.

8 tuvor.

Karta: 6J4a, 637063-165008

Underlag: sand

Humusskikt: 20 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmossor: 18 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (20 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, gran, en, ek, vitsippa, blodrot, brakved, ängsviol, ljung, lingon, blåbär, ängskovall, linnea, ekorrbar, vårfryle, bergslok

Egen upptäckt 1987-06-09

368. Västerväte

1 ha. Sumpskog med liten våtmark med pors, brakved etc, i utkanten av f d Fjälemyr, gott om blåmossa, kärrbräken. 4 tuvor.

Karta: 6I4j, 637070-164870

Underlag: sand

Humusskikt: 23 cm

pH: 5,9 i pöl i porsfältet 1993-10-18

Vitmosor: 7 m². *S. capillifolium*, *S. palustre*

Klass: IV (25 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: pors, vårtbjörk, älggräs, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär

Upptäckt av Arne Pettersson 1992 (pers. medd.), första eget besök 1993-04-11

369. Örtbohage

1 ha. Sank och tuvig mark kring agvät. Vid besök i september 1995 sågs två knytnävsstora hål i tuva av *S. palustre*. I ett av hålen satt en stor padda, som senare kröp ner i hålet. 17 tuvor.

Karta: 6J2a, 636355-165185

Underlag: sand

Humusskikt: 34 cm

pH: 7,0 vid foten av vitmosstuva, 8,1 i dike 1995-03-13

Vitmosor: 45 m². *S. capillifolium*, *S. palustre* (34 m²)

Klass: IV (45 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, smalfräken, tall, en, glasbjörk, pors, stenbär, blåhallon, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, vattenklöver, vitmåra, ängsvädd, liljekonvalj, fårsvingel, piggrör, älvväxing, blåtåtel, hundstarr

Upptäckt av Magnus Martinsson 1994 (pers. medd.), första eget besök 1995-03-13

370. Östra Ojlmyr

1,5 ha. Blandskog med sommartorra skogsvätar, i utkanten av fd stormyren. 22 tuvor.

Karta: 6J3b, 636866-165633

Underlag: morän

Humusskikt: 5 cm

pH: inget fritt vatten

Vitmosor: 33 m². *S. capillifolium*, *S. girgensohnii*, *S. inundatum*, *S. palustre*

Klass: IV (95 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: örnbräken, en, pors, glasbjörk, ek, vitsippa, stenbär, blodrot, apel, rönn, skogsnäva, brakved, skogsviol, lingon, blåbär, skogskovall, ekorrbar, vårfryle, tuvtåtel, kruståtel, knägräs, blåtåtel, loppstarr

Upptäckt av Jörgen Petersson 1991 (pers. medd.), första eget besök 1991-08-16

Östergarn s:n

371. Gannberget

0,8 ha. Källmyrartad fuktäng, 500 m SO om Gannemyr. Primärlokal på Gotland för *S. subtile* (eget fynd 1984-07-23, det. Bodil Lange). 11 tuvor.

Karta: 6J3g, 636963-168305

Underlag: sand

Humusskikt: 29 cm

pH: 7,2 vid vitmossa, 7,5 i rännil 1990-02-05

Vitmosor: 36 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. fuscum*, *S. palustre*, *S. subtile*

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: smalfräken, åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, glasbjörk, vitsippa, majsmörblomma, älggräs, stenbär, blåhallon, blodrot, trubbhagtorn, harsyra, brakved, ljung, lingon, blåbär, tulkört, svinrot, skogsfibblor, liljekonvalj, ekorrbar, vårfryle, älvväxing, bergslok, vårbrodd, gräsull, nålstarr, slankstarr, hirsstarr, hundstarr, kärrknipprot, tvåblad, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Ingrid Engquist 1984 (pers. medd.), första eget besök 1984-05-25

372. Gannemyr

1 ha. Sank strand vid agmyr omedelbart nedanför liten bergsklint. 25 tuvor.

Karta: 6J3g, 636999-168265

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 7,1 vid vitmossa 1990-02-05

Vitmossor: 202 m². *S. capillifolium* (c.fr.), *S. fimbriatum*, *S. palustre* (196 m²)

Klass: III (195 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: sjöfräken, kärrfräken, örnbräken, kärrbräken, gran, tall, en, gråvide, krypvide, glasbjörk, vitsippa, blåsippa, rundsilesår, stenbär, humleblomster, blodrot, backsmultron, rönn, finnoxel, skogsviol, ögonpyrola, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, vattenklöver, sumpmåra, ängskovall, linnea, liljekonvalj, ekorrbar, vårfryle, ag, hundstarr, spindelblomster, jungfru Marie nycklar

Upptäckt av Stig Larsson 1972 (Larsson 1974), första eget besök 1984-03-05

373. Gannemyr holmar

0,5 ha. Tallbevuxna holmar i agmyr. 12 tuvor.

Karta: 6J3g, 636988-168242

Underlag: kärrtorv

Humusskikt: > 70 cm

pH: 6,9 i myren 1990-02-05

Vitmossor: 23 m². *S. capillifolium*, *S. fimbriatum*, *S. fuscum*, *S. magellanicum*, *S. rubellum*, *S. squarrosum*, *S. teres*

Klass: III (295 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: skogsbräken, gran, tall, en, krypvide, vårtbjörk, vitsippa, blodrot, brakved, ljung, lingon, blåbär, linnea, ekorrbar, ag, hundstarr, spindelblomster

Upptäckt av Rolf Jacobson (Jacobson 1985), första eget besök 1987-05-23

374. Natviksudd

0,2 ha. Liten skogsvät i mager tallskog. En av tuvorna var nästan helt förstörd av spillning från vildkanin (1990). 2 tuvor.

Karta: 6J3h, 636848-168650

Underlag: sand

Humusskikt: 19 cm

pH: 6,9 vid vitmossa 1990-03-15

Vitmossor: 9 m². *S. capillifolium*

Klass: IV (15 poäng)

Kärlväxter i vitmossan: åkerfräken, örnbräken, gran, tall, en, vitsippa, revsmörblomma, älggräs, stenbär, humleblomster, blodrot, slån, brakved, skogsviol, lingon, blåbär, skogsstjärna, ekorrbar, vårfryle, älvväxing, hundstarr, tvåblad

Upptäckt av Rolf Jacobson 1984 (pers.medd.), första eget besök 1984-11-18

Bilaga 11

Kartor